

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ČETVRTA SEDNICA
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA
Peti dan rada
3. maj 2018. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Đorđe Milićević, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PRESEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Četvrte sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2018. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 89 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 95 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika o radu Narodne skupštine?

Reč ima narodni poslanik Vojislav Šešelj.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, upućujem pitanje predsedniku Vlade Republike Srbije, Ani Brnabić – zašto još uvek ne pristupa rekonstrukciji Vlade kad su se mnogi teški problemi u Vladi nagomilali?

Imamo i najnoviji skandal, o kome javnost još nije obavještena, a vi znate da je moja nacionalna dužnost da alarmiram javnost kad se desi nešto tako. Desio se veliki skandal sa ministrom finansija Dušanom Vujovićem. Otkriveno je da on ima neke tajne firme i tajne poslove u Ukrajini, da zloupotrebljava svoju poziciju predsednika Vlade Srbije da bi te svoje poslove razvijao, a što je najgore, stupio

je u odnose najbliže saradnje sa političkim sledbenicima, ideološkim naslednicima SS divizije „Galicija“, dakle sa ukrajinskim nacistima.

Ovo su vrlo pouzdane stvari i treba hitno na njih reagovati. Najgore je ako se bude išlo na zataškavanje. Ministar mora hitno biti smenjen, da celi svet zna da s tim njegovim privatnim poslovima Vlada Srbije i država Srbija u celini nemaju ništa. Drugo, to što se on uortačio sa ukrajinskim nacistima, sa Hitlerovim sledbenicima, sa potomcima SS divizije „Galicija“, mi osuđujemo i smatramo to nedostojnim svakog srpskog državljanina a pogotovo ministra.

Dalje, odlaganje rekonstrukcije znači da na ministarskom položaju i dalje ostaje ministar Zlatibor Lončar, koji, prvo, nema nikakve kvalifikacije. On je kako-tako sklepaio taj Medicinski fakultet i na Medicinskom fakultetu još ima zvanje tehničkog asistenta. To samo na Medicinskom fakultetu postoji. Da se ne bi opet neki bunili kao jednom prilikom pre više meseci govoreći da takvo zvanje ne postoji, postoji na Medicinskom fakultetu. To je neko ko tehnički pomaže oko raznih operacija i raznih drugih medicinskih poslova. Međutim, on ima uigrane ekipe koje kontrolišu javne nabavke i zbog toga mi mnogo skuplje plaćamo medicinsku opremu nego što bismo morali.

Pre desetak-petnaest dana sam na konferenciji za štampu izneo konkretne podatke, podatke kojima se ne može ni opepeliti kakve su zloupotrebe bile, recimo, oko javnih nabavki za Klinički centar u Nišu, a vi znate da još uvek taj KC u Nišu ne funkcioniše, ili ne funkcioniše kako bi trebalo.

Treće, u Vladi Srbije još imamo na funkciji ministra i potpredsednika, doušnika američke i engleske ambasade, Zoranu Mihajlović. To je javna tajna. Ona je pokrenula akciju, agituje kod tih svojih sponzora da pritisnu vlast u Srbiji da se ona dovede na mesto predsednika Vlade. To je već kampanja počela. Diplomatski krugovi to vode. Možda niste obavešteni; evo, ja vas obaveštavam.

Ima još nekih ministara koje bi zbog raznih drugih prekršaja mogla da obuhvati sledeća rekonstrukcija, ali ovo su tri najozbiljnija slučaja i tu ne sme biti čekanja. Dušan Vujović mora hitno da leti iz Vlade, Zlatibor Lončar i Zorana Mihajlović.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Šešelj.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

Izvolite.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se.

Uvaženi predsedavajući, ja bih postavio pitanja iz delokruga poljoprivrede i problema naših poljoprivrednih proizvođača.

Ja sam na prošlom zasedanju, odnosno skupštini postavio pitanje vezano za formiranje fonda za ljude koji uplaćuju za poljoprivrednu penziju a razbole se, da se iz tog fonda obezbedi njima plaćanje lečenja u narednom periodu. Sada bih postavio slično pitanje; vezano je za socijalnu pomoć za ugrožene poljoprivredne proizvođače.

Svi znamo da veliki broj ljudi koristi socijalnu pomoć u Srbiji, da su uslovi za korišćenje socijalne pomoći određeni kroz potrebnu dokumentaciju, kao što je, recimo, da je nezaposlen, da je izgubio posao i slično, s tim što je za naše ljude koji žive na selu i bave se poljoprivredom i imaju 70, 80, 90 ari, hektar, dva, tri hektara zemlje, a svi znamo da veliki broj domaćinstava koja žive na jugoistoku Srbije a bavi se poljoprivredom ima od tri do pet hektara zemlje, a zna se da je vrlo teško održavanje i rad na toj zemlji ali mi to tamo nastavljamo da radimo.

Dolazimo u situaciju da poljoprivredni proizvođač ili vlasnik zemlje koji je nekada radio u nekoj firmi i izgubio posao u firmi a i dalje ima svoju zemlju, živi na selu, taj čovek trenutno, da bi dobio neku socijalnu pomoć kao svi ostali ljudi koji žive u gradu, u varošicama, taj čovek nema pravo na socijalnu pomoć zato što ima 50 ari zemlje najmanje, a veliki broj naših ljudi koji su radili u nekim firmama i izgubili posao sada u tranziciji od 2000. godine naovamo sada tu zemlju, koju su nasledili od svojih očeva, od svojih dedova, normalno, ne žele da daju nikome, jer ta zemlja je njihova dedovina, a oni trenutno ne mogu na toj zemlji da rade, nemaju dovoljno mehanizacije, i podneli su zahtev za trenutnu socijalnu pomoć, kao svi ostali u gradovima. Ti ljudi nemaju pravo na socijalnu pomoć zato što imaju tu zemlju.

Ja bih pitao da li postoji mogućnost da u Ministarstvu rada ministar sadašnji ili neko drugo ministarstvo koje daje kriterijume da mogućnost i poljoprivrednim proizvođačima koji žive na selu i koji u nekom trenutku izgube mogućnost da rade, imaju potrebe za socijalnom pomoći, da se tim ljudima obezbedi socijalna pomoć kao i ostalim ljudima, koji žive u gradovima.

Još nešto što je vrlo bitno, kada čovek koristi socijalnu pomoć, ima pravo i na zdravstvenu zaštitu. To je mnogo bitnije za te naše ljude koji žive na selu, imaju zemlju a potrebna im je socijalna pomoć jer trenutno ne mogu da rade, da sutra mogu da se leče, jer samim tim, kada dobiju socijalnu pomoć, rešenje od institucije koja to radi, oni od tog trenutka imaju pravo na zdravstvenu zaštitu, na lečenje i mogu sutra imati mogućnost i kada se nešto razbole da se leče.

Zbog toga bih pozvao i naše Ministarstvo poljoprivrede da zajedno svi, i Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo rada, radimo na tome da se da mogućnost poljoprivrednim proizvođačima koji su nekada radili u nekim firmama, koji su izgubili posao a imaju svoju zemlju da, kada izgube posao ili imaju potrebu za nekom pomoći, dobiju, da imaju ista prava na socijalnu pomoć kao i ostali ljudi, koji žive u gradovima, jer, stvarno, pravi srpski domaćin ne želi ni od koga ništa da traži, ali dolazi u situaciju da mu je potrebna pomoć a on ta prava nema.

To isto važi za dečji dodatak, jer mladi poljoprivredni proizvođači, mladi bračni parovi koji dobiju decu u našim selima, imaju određenu površinu pod nekim usevima, oni isto ne mogu da dobiju pravo na dečji dodatak za svoju decu zato što je njihova zarada od te njive, recimo, konkretno u našoj opštini Svrljig,

odakle ja dolazim, jedan hektar zemlje da bi se obradio, potrebno je od 200 do 250 evra, a zarada koju bi taj čovek mogao da ima od te zemlje je vrlo mala. Sutra kad neko iz Ministarstva rada kontroliše i traži kolika je zarada, ti ljudi, ti bračni parovi nemaju pravo na dečji dodatak.

Tu bismo morali da imamo neki drugačiji kriterijum, da zajedno, Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo rada, radimo na promeni određenih pravilnika da mogu i mladi bračni parovi koji žive na selu da imaju pravo na dečji dodatak i da budu u nekom delu isti kao oni ljudi koji žive u gradu.

To su moja pitanja. I sve ovo što ja sada pitam ovde na skupštini su pitanja koja bole veliki broj naših ljudi koji žive na teritoriji jugoistočne Srbije. Još jednom bih se zahvalio svima kolegama poslanicima; očekujem da ćemo ovaj problem moći da rešimo.

Sada bih iskoristio priliku da današnji dan, Dan medija, čestitam svim medijima, sa željom da radimo na isti način, da bude bolje i da se čuje ono sve što je potrebno za naše građane u Srbiji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Ljupka Mihajlovska.

Izvolite.

LJUPKA MIHAJLOVSKA: Zahvaljujem.

Građanke i građani, kolegice i kolege narodni poslanici, prvo pitanje upućujem ministru za zaštitu životne sredine, gospodinu Goranu Trivanu.

Centralno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda na jednom od najzagađenijih vodnih tokova u Evropi, u Vrbasu, trebalo je da bude gotovo još 2012. godine. Još uvek nije počelo sa radom i nema naznaka kada će se to desiti. Postrojenje je sagrađeno novcem iz evropskih fondova, odnosno EU je izdvojila oko 15 miliona evra za izgradnju ovog postrojenja. Mediji su čak izveštavali da će Srbija morati da vrati taj novac. Molim ministra da nas izvesti dokle se stiglo sa tim projektom.

Naredno pitanje upućujem predsednici Vlade, Ani Brnabić. S obzirom na to da je predlagač zakona o kojima mi raspravljamo ovde u Skupštini uglavnom Vlada Republike Srbije a da su u njihovoj pripremi učestvovali i razni eksperti EU, da li smatrate da su ovi zakoni toliko loši kada skupštinska većina, iz čijih redova je izabrana Vlada Republike Srbije, podnosi na stotine amandmana? Da li smatrate da se time nipodaštava rad stručnjaka koji su na ovim zakonima radili?

Naredno pitanje je za predsednicu Skupštine, Maju Gojković. Da li i kada planirate da pristupimo konačnoj izmeni Poslovnika o radu Narodne skupštine Republike Srbije kako bismo efikasno i bez opstrukcija mogli da radimo posao za koji su nas građanke i građani birali na parlamentarnim izborima 2016. godine?

Pored ličnih uvreda koje narodni poslanici jedni drugima upućuju i ne bivaju, najčešće, sankcionisani, jedna od najvećih prepreka jeste i sada već

ustaljena praksa podnošenja na stotine besmislenih amandmana, od strane pre svega vladajuće koalicije ali ne zaostaju ni pojedini poslanici opozicije za tim.

Da pojasnim građanima, vreme predviđeno za amandmane, odnosno za raspravu po amandmanu je najviše 10 sati. Jedan poslanik može da podnese jedan amandman na jedan član zakona. Najčešće se na dnevni red stavljaju zakoni koji nisu toliko osetljivi i onda predstavnici vladajuće većine podnose amandmane koji praktično ni po metodološkim pravilima, a ni po svom sastavu ne bi mogli biti sastavni deo zakona, čemu ide u prilog i to da ni oni sami na kraju ne glasaju za te amandmane.

Dolazimo do toga da se guši konstruktivna rasprava. Gosti koji su ovlašćeni predlagači zakona, najčešće ministri sa saradnicima, nažalost, zevaju, jer ni sami ne vide smisao tih amandmana.

Mi ovde, ma kakve karijere imali, imali ili nemali određeni kredibilitet, kada dođemo svojim kućama, pre nego što legnemo, pogledamo se u ogledalo i trebalo bi da se zapitamo da li i na koji način doprinosimo čovečanstvu i svojoj zemlji, da li smo mi istinske patriote ili nečiji pioni. Želim da verujem da se poslanici koji obrazlažu ove besmislene amandmane ne osećaju nimalo prijatno i da im se u nekom oblačiću iznad glave ipak pojavi tekst zakletve koju smo svi mi ovde položili kada smo stupili na dužnost narodnog poslanika.

Indikativno je da koalicioni partneri najveće stranke ne učestvuju u ovoj farsu, jer ih je, pretpostavljam, sramota. Ne učestvuju ni svi iz najveće stranke vladajuće koalicije.

Molim kolege koje ovo rade da se duboko moralno preispitaju, jer građani ovo ipak gledaju, a u istoriji naše lepe Srbije ostaće zabeleženo da je neko bio biran da doprinese unapređenju zemlje a zapravo je poziciju koristio da ismeva sopstveni narod.

Znate, patriotizam nije kada se preko tarabe svađate sa zvaničnicima Republike Hrvatske. Patriotizam nije ni kada Albance nazivate Šiptarima. Patriotizam je kada želite narod koji je obrazovan, narod koji ima visoku ekološku svest, zemlju u kojoj je stopa nasilja svedena na minimum. Patriotizam je kada ljudi veruju svojoj državi. Jedan od naših najistaknutijih intelektualaca, Slobodan Jovanović, proučavajući Platona ističe da država treba da bude zavod za moralni odgoj čoveka.

Ja ovoj Vladi u najvećoj meri ne zameram način na koji vodi spoljnu politiku. Ne zameram nezaustavljiv put ka evropskim integracijama, ne zameram ni dijalog sa Prištinom, ali ono što istinski zameram je što ste dozvolili ovakvo moralno posrnuće i to samo zarad lake pobede na izborima. Pitanje je samo kakav ćemo narod i kakvu ćemo državu na kraju imati ili će nam od države ostati samo granični prelazi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

Izvolite.

DORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Moje prvo pitanje ide na adresu Ministarstva pravde i MUP i odnosi se na pitanje istrage o ubistvu Olivera Ivanovića. Dakle, to su dve adrese od kojih očekujem odgovor. Ono što je bilo u sredstvima javnog informisanja, što se moglo pročitati, pre nekoliko dana iz usta ministra Stefanovića, vrlo je nezadovoljavajuće i zabrinjavajuće, jer on kaže – nema nikakvih pomaka i nemamo nikakve informacije.

Nadam se da ima bar nekakvog pomaka i nekakvih informacija, jer je prošlo 100 dana, uskoro će biti četiri meseca od ubistva, od mučnog ubistva gospodina Ivanovića i istraga tapka u mestu.

Znam da će neko reći da je to posledica toga što naše bezbednosne snage, naši istražni organi nemaju uvid ni kontrolu nad onim što se dešava na teritoriji KiM, uključujući i severno od reke Ibar, ali to ne može biti niti je opravdanje, pa ni alibi, jer je upravo to neka vrsta optužbe na račun i aktuelne, jednim delom i prethodnih ali ipak pre svega aktuelne vlasti zato što je svojim potezima, svojim činjenjima, pre svega potpisivanjem Briselskog sporazuma, dovela do toga da naši istražni organi, naše bezbednosne snage nemaju ni saznanja, ili navodno nemaju ni saznanja niti informacija o onome što se dešava na KiM, a naročito na severu KiM. Znamo da tako nije bilo doskora.

Dalje, verujem, a imam i saznanja da je taj prostor prikriven kamerama i raznim agencijama – stranim, srpskim, albanskim. Tu ima mnogo ljudi koji se bave, a često ptica ne može da proleti tamo bez saznanja bar nekih od tih struktura. Dakle, to jeste neka vrsta, ta izjava da Srbija nema, ni srpski nadležni organi nemaju nikakva saznanja, samoptužbe i indirektnog priznanja da su potezi, mere iz sporazuma koji su potpisivani u vezi sa KiM poslednjih godina bili pogrešni i kontraproduktivni. Dakle, informacija od ova dva ministarstva.

Moje sledeće pitanje ide na adresu Ministarstva kulture i informisanja, pošto je i pomenuto da je danas Dan slobode medija. Poznato je da je na relevantnoj, referentnoj listi „Reportera bez granica“ Srbija prošlih godina zabeležila pad od 10 mesta po pitanju slobode medija. Takođe će neko reći, tu ima istine, da su te liste i ti spiskovi često voluntaristički i često se politika meša u sastavljanje tih lista, ali budimo poštteni. Ako se ova vlast hvali, a hvalila se napretkom na toj listi, kao i na nekim drugim međunarodnim listama, kada raste i kada beleži dobre rezultate, onda ne možemo kada padamo na toj istoj listi reći – ma, to je politika, to su oni onako voluntaristički ocepili. Znači, ja bih voleo da čujem objašnjenje od nadležnog Ministarstva kulture i informisanja kako oni tumače taj pad, taj dosta upadljiv, drastičan pad na ovoj listi.

Konačno, pridružujem se, naravno, pitanju i dilemama koje je koleginica Ljupka iznela pa neću na to trošiti vreme. Moram podsetiti, i tu je adresa Ministarstva spoljnih poslova, na moje poslednje pitanje, odnosno od prošlog puta; zasada još nisam dobio odgovor. Šta srpska vlada – to je pitanje Ministarstvu spoljnih poslova i gospođi premijerki Ani Brnabić – čini po pitanju

priprema za ovaj sofijski samit EU i partneri, da li se koordinira sa Vladom Španije i sa drugim vladama zemalja članica EU koje nisu priznale nezavisnost KiM i da li je moguće i da li ćemo dopustiti da Španija i Španci, gospodin premijer Rahoj bude veći Srbin od Srba kada je u pitanju zaštita srpskih nacionalnih interesa, odnosno njegovo čvrsto ultimativno nepristajanje da se nađe njegovo ime na spisku sa predsednikom Vlade, sa i ili bez zvezdice, tzv. Republike Kosovo?

Dakle, ponovo smo u situaciji da neko treba čvršće da zastupa i brani naše interese od nas samih, što je i ponižavajuće i uvredljivo i, naravno, ne može biti dugoročna državna strategija. Dakle, šta činimo i da li ćemo dozvoliti da opet, kažem, u ime vrlo maglovite perspektive evrointegracija pretrpimo još jednom diplomatsko poniženje na međunarodnom planu? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Ana Stevanović.

ANA STEVANOVIĆ: Pitanje za Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija i Ministarstvo kulture i informisanja.

„Narod koji nema sačuvane arhive ima malo izgleda da dokaže svoje trajanje“. Ovo su reči dr Žarka Dimića, direktora Arhiva Srpske akademije nauka i umetnosti u Sremskim Karlovcima, koja je najznačajnija srpska riznica novovekovnih dokumenata. Međutim, ujedno je i najzapuštenija. Prostorije su okrečene u septembru prošle godine, i to prvi put posle četiri decenije. Svuda unaokolo može se videti lepak za miševе na kartončićima namazanim lepljivim mamcima, koji su jedina brana glodarima da se domognu dragocenih spisa. Zgrada je neuslovna, temperatura neodgovarajuća, što ubrzava proces propadanja dragocene dokumentacije.

Tragično je da je još krajem 2013. godine, dakle pre skoro pet godina, tadašnji direktor Arhiva SANU, akademik Vasilije Krestić, ukazivao na opasnosti koje vrebaju nad najdragocenijom zbirkom arhiva SANU, u kojoj se čuvaju rukopisni predmeti, dokumenti i knjige. Reč je o najvećoj riznici ove vrste u Srbiji, a veća i bogatija bila je samo ona koja je izgorela u Narodnoj biblioteci na Kosančićevom vencu u Beogradu daleke 1941. godine tokom nemačkog bombardovanja.

Danas rukopisima u Arhivu jednako prete hemijska i biološka oštećenja koja se razvijaju sve brže zbog nedostatka novca za zaštitu. Na policama koje se prostiru na preko 300 kvadrata smešteno je tri miliona dokumenata neprocenjive vrednosti. To su dragoceni svedoci našeg trajanja, ne samo za Srbe na području današnje Vojvodine nego i za naše sunarodnike u drugim delovima nekadašnje Austrougarske monarhije, koju danas zovemo srpskom dijasporom, a sežu do Hrvatske, Mađarske, Rumunije, Moldavije, Makedonije i Grčke.

O tom blagu bukvalno prekrivenom prašinom nemara brine svega troje arhivara, mada je sistematizacijom predviđeno osmoro zaposlenih. Oni često nemaju ni rukavice neophodne za rukovanje dokumentacijom. Arhivske

prostorije su nedovoljno osvetljene, jer su elektroinstalacije toliko slabe da sistem pada kada upalite samo nekoliko sijalica istovremeno.

Osnivatelj Karlovačkog arhiva 1690. godine bio je patrijarh Arsenije Černojević. Ovde su pohranjeni dokumenti o kojima je patrijarh tokom Velike seobe brinuo jednako kao i o ljudima na putu do Sent Andreje preko Krušedola i Karlovca.

Arhiv čuva nebrojene police iz diplomatskih spisa, pisanu zaostavštinu porodice Obrenović, Vuka Karadžića, Jovana Cvijića, Ive Andrića, Milutina Milankovića i brojne carske povelje. Na kraju lavirinta nalazi se prostorija gde se čuvaju knjige koje nas, kao sidro, vezuju za tle na kome živimo. Tu je Dečanska hrisovulja, u kojoj kralj Stefan Dečanski nabraja sela i njihove stanovnike koje dodeljuje manastiru. Sva imena su srpska, što nije mogla da promeni ni Osmanska imperija, ni Austrougarska, ni Treći rajh, pa ni NATO bombardovanje. Tu se čuvaju i neke od knjiga monaha Manastira Rača, čuvenih prevodilaca, književnika, prepisivača, a Račani su u seobama, kada su drugi spasavali samo živu glavu, u zbegove išli natovareni knjigama kojima su čuvali srpski jezik i duh u tuđini.

Arhivari priznaju da se, slično Račanima, i oni danas snalaze kako znaju i umeju kako bi sačuvali neprocenjivo književno blago. Tragično je da nemaju čak ni najobičniji klima-uređaj u prostoriji gde se nalazi zaostavština najvećeg svetskog klimatologa Milutina Milankovića.

Arhiv je došao u alarmantno stanje jer je, praktično, zaboravljen, ne samo od šire javnosti već i od naučnika, iako čuva nacionalnu ličnu kartu. Podsećanja radi, u avgustu 2017. godine u Vladi Republike Srbije potpisan je Sporazum o saradnji između Ministarstva kulture i informisanja, kompanije „Telekom Srbija“ i Matematičkog instituta SANU. Cilj je, dakle, digitalizacija.

Moje je pitanje za oba ministarstva koja sam pomenula na početku – hoćemo li uopšte imati šta da digitalizujemo, hoćemo li uopšte imati šta da prikažemo svetu?

Takođe, da li je moguće da aktuelna vlast dva miliona evra baca na kojekakve fontane? Imamo kič novogodišnju rasvetu koja ruži grad šest meseci tokom godine, bacaju se pare uzalud, a ono što zaista vredi, što se treba sačuvati, u to se ne ulažu nikakvi novci. Bilo kakva vlast koja ne vodi računa o kulturnom nasleđu, umetničkom nasleđu, ne može se nazvati dobrom i ne može biti dobra po ovaj narod i po ovo društvo.

Zaključila bih na kraju da dokumente u Arhivu SANU u Novom Sadu nisu upropastili ni Osmansko carstvo, niti Austrougari, niti Nemci, niti NATO, a po svemu sudeći upropastiće je aktuelna vlast. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvažene kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije koji pratite zasedanja Narodne skupštine, ako još uvek niste od toga odustali, ja bih želeo da ponovim pitanja

koja sam postavio Vladi Republike Srbije na nedavno održanoj sednici, prošlog četvrtka, za koja sam uskraćen da dobijem odgovor jer je predsedavajući prekinuo zasedanje i nisam dobio priliku da dobijem nijedan odgovor na ovih 10 pitanja, pa bih sada želeo napismeno da dobijem odgovore od predsednika Vlade Republike Srbije na svih 10 pitanja, i to veoma jasno i precizno, sa da ili ne, bez ikakvih okolišenja, odugovlačenja i onoga što obično dobijamo u odgovorima na poslanička pitanja.

Dakle, prvo pitanje glasi – kada će domaći privrednici moći da računaju na smanjenje poreza na zarade a domaći poljoprivrednici na povećanje katastrofalno malih subvencija? Dakle, bez bilo kakvog gubljenja vremena, kada ćete smanjiti porez na zarade privrednicima i kada ćete povećati subvencije poljoprivrednicima? Znači, tačan rok – do kraja ove godine, iduće godine, za 10 godina, nikada, ali bez praznih priča, već sa preciznim odgovorima.

Drugo pitanje – da li Vlada Srbije razmišlja o poreskim reformama u korist porodice na osnovu kojih bi stupanjem u brak i po dobijanju deteta supružnicima bio smanjen i porez na zaradu i porez na imovinu? Dakle, da li se razmišlja o ovoj reformi i kada će ona biti sprovedena? Radi se o izmeni seta poreskih zakona.

Treće pitanje – kako je moguće da je Srbija jedina država na svetu koja nije rešila problem bankarske pljačke putem kredita indeksiranih u švajcarskim francima koje ima preko 20.000 porodica u Srbiji i kada će ovaj problem biti rešen? Dakle, ne više da dajete bilo kakva druga obrazloženja, već tačno kada ćete rešiti ovaj problem – do kraja ove godine, iduće godine, za 10 godina, nikada.

Sledeće pitanje – da li će Vlada prihvatiti zahteve prosvetnih radnika o jedinstvenim platnim razredima i dvostrukom povećanju zarada od 10% ove godine koji su istakli na protestu Unije sindikata prosvetnih radnika Srbije nedavno ispred Vlade Srbije? Dakle, da li će biti usvojeni ovi zahtevi – neće biti usvojeni ovi zahtevi?

Kada će svim radnicima oštećenim u pljačkaškim privatizacijama konačno biti isplaćene zaostale zarade, neisplaćene otpremnine i nepovezan radni staž? Dakle, da li Vlada Srbije namerava da preko 100.000 radnika oštećenih u pljačkaškim privatizacijama konačno nadoknadi sve ovo ili ne namerava? Da ili ne?

Kada će konačno biti donet zakon o ratnim vojnim veteranima? Kada će biti rešeni problemi boraca u otadžbinskim ratovima 1991–1999. godine? Da li to nameravate da uradite ove godine, iduće godine, za 10 godina ili nikada? Pošto smo jedina država na Balkanu koja nije rešila problem svojih ratnih vojnih veterana, da ne govorimo o neisplaćenim dnevnicama i drugim stvarima, ratnim dnevnicama.

Kada će, posle 16 godina, ovo je samo jedan tipičan primer katastrofalnog stanja u srpskom pravosuđu, kada će, dakle, posle 16 godina biti

okončan sudski proces za špijunažu protiv generala Momčila Perišića, koji je 2002. godine uhapšen i snimljen kako odaje državne vojne tajne šefu američke obaveštajne službe za Balkan u jednoj od najvećih i najuspešnijih akcija srpske vojne službe bezbednosti dok je na njenom čelu bio general Aco Tomić? Dakle, da li je 16 godina dovoljno da se završi jedan sudski proces za špijunažu ili treba još 16 godina ili koliko decenija da biste završili jedan sudski postupak u ovoj državi, a radi se o špijunaži, o izdaji i veleizdaji?

Konačno, na kraju, pitanje Kosova i Metohije. Ovih dana smo čuli kontradiktorne informacije. Predsednik Srbije za jedan nedeljni list u Srbiji izjavio je da je Kosovo davno izgubljeno, za jedan uticajni inostrani list izjavio da je on spreman na svaki kompromis ako dobije nešto zauzvrat. Ovde u četvrtak je predsednik Vlade Republike Srbije, Ana Brnabić, izjavila da će da potpiše bilo šta, a istovremeno prvi potpredsednik Vlade, Ivica Dačić, da neće potpisati ništa i da nema razgovora o dobijanju stolice u UN za tzv. nezavisno Kosovo.

Dakle, pitanje glasi i odgovorite mi, molim vas, svaki ministar pojedinačno sa da ili ne – da li će sedeti u Vladi Republike Srbije koja će potpisati pravno obavezujući sporazum sa lažnom državom Kosovo, koja Kosovu omogućava ulazak u UN? Da ili ne? Pitanje za svakog ministra u Vladi Republike Srbije.

Konačno, za predsednika Narodne skupštine – kada će konačno, pošto je to tema u celom svetu, tema Narodne skupštine Republike Srbije na jednoj posebnoj sednici na aktuelnu temu biti Kosovo i Metohija? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Ljubinko Rakonjac.

Izvolite.

LJUBINKO RAKONJAC: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi predsedavajući, moje pitanje je više sugestija i predlog ministru poljoprivrede, Nedimoviću, i svima nama, predsednici Vlade, Ani Brnabić, više nego pitanje, jer se ovom problematikom, koju ću sada izneti, bavim veoma dugo u svom profesionalnom radu, gde sam postigao sva zvanja.

Naime, poslednjih godina prisutan je veoma pozitivan pristup u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, da se mnogo više radi na pošumljavanju i stvaranju uslova da se poveća stepen šumovitosti Srbije na 41%, kako stoji u strateškim dokumentima, Prostornom planu Republike Srbije, Nacionalnom šumarskom programu i drugim aktima.

Stvaranje pravnih i finansijskih mogućnosti da se više pošumljava počelo je u vreme kada je resorni ministar bila prof. dr Snežana Bogosavljević Bošković i nastavljeno je, zaista, i kasnije.

Postojao je jedan veliki vremenski vakuum posle organizovanja omladinskih radnih akcija, kada se godišnje pošumljavalo, sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka, preko 10.000 hektara, da bi se to svelo

poslednjih godina, posle 2000. godine, na oko samo 200.000 godišnje, što je malo.

Mislim da ovakav jedan veoma pozitivan stav o pošumljavanju, na kome se mnogo radi i na kome mnogo insistira sadašnje rukovodstvo Uprave za šume, Stamatović i saradnici, treba da bude podržan i od same Vlade i od svih faktora ovog društva i Skupštine. U ovom pozitivnom trendu treba istaći i zasluge Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu naše Skupštine i predsednika skupštinskog odbora koji je zakazao više sednica na ovu temu na kojima smo raspravljali u proteklom periodu.

U Srbiji već odranije postoje brojna seoska imanja, livade i pašnjaci i svi zajedno ne smemo dozvoliti da se ta imanja zakorove ako postoji mogućnost da se te površine pošume. Najveći deo nepošumljenih površina je u privatnom vlasništvu, a sami vlasnici u većini slučajeva ne žive tu. Država, Ministarstvo i Uprava za šume su sa pravnog organizacionog aspekta omogućili vlasnicima da vrše pošumljavanja svojih parcela podelom besplatnih sadnica, čak im i plaćaju sadnju na tim parcelama, ali moj je utisak i primetio sam da ne postoji šira sveobuhvatna inicijativa samih vlasnika parcela jer ne znaju za ove mogućnosti koje postoje i koje im država omogućava u poslednjem periodu.

Potrebno bi bilo da se radi na edukaciji vlasnika neobrađenih površina i ukazati im na te mogućnosti. Tu očekujemo podršku i poljoprivrednih savetodavnih službi i šumskih uprava na terenu. Znači, infrastruktura postoji za realizaciju toga cilja. Postoje velike površine poljoprivrednog zemljišta šeste i sedme klase plodnosti koje su pogodne za ove akcije, jer ako se to ne uradi površine će se zakoroviti neproizvodnim vrstama žbunja i trebaće 200 godina da se one privedu šumskim kulturama.

Ovako mi preskačemo ceo taj jedan prirodni spori proces i stvorićemo vredne šume za veoma kratko vreme, pogotovo što sada postoje brojne brzorastuće vrste drveća i mogućnosti države. Jednostavno, treba svi da budemo državni organi i institucije, podržimo ovu težnju države i Uprave za šume, koja već nekoliko godina stvara povoljne uslove za pošumljavanje, da se to praktično realizuje na terenu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Čabraja.

Izvolite.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Hvala.

Moje prvo pitanje upućeno je ministru kulture i informisanja, gospodinu Vladanu Vukosavljeviću. Naglašavam da ovo pitanje upućujem u ime sedam reprezentativnih umetničkih udruženja, a to su Udruženje dramskih umetnika Srbije, Udruženje filmskih umetnika Srbije, Udruženje filmskih glumaca Srbije, Udruženje baletskih umetnika Srbije, Srpskog književnog društva, Srpskog Pen centra i Udruženja književnih prevodilaca Srbije, tj. ovlašćenih predlagača, članova Nacionalnog saveta za kulturu.

Da li će Ministarstvo kulture i informisanja povući iz skupštinske procedure zbirnu listu kandidata za Nacionalni savet s obzirom na to da se na njoj, kako se pokazalo, nalaze imena dvojice nelegitimnih kandidata, Živorada Ajdačića i Vladimira Logunova, odnosno kandidata koje nisu predložili ovlašćeni predlagači reprezentativnog udruženja već Koordinacioni odbor, koji prema Zakonu o kulturi član 16. nema pravo da predlaže kandidate za Nacionalni savet već samo da organizuje postupak predlaganja.

Sem toga, nakon što je Odbor za kulturu i informisanje usvojio nelegitimnu zbirnu listu, jedini legitimni kandidat za oblast pozorišna umetnost, filmska umetnost i umetnička igra, glumac Vojislav Brajović, zvanično je povukao svoju kandidaturu te je navedena oblast time ostala bez svog kandidata. Naglašavam da to što se povukao legitimni kandidat ne čini nelegitimnog kandidata legitimnim.

Dakle, lista je nelegitimna iz tri razloga, a samo jedan bi morao biti dovoljan da se ona povuče.

Reprezentativna udruženja takođe žele da znaju zašto je Ministarstvo kulture prihvatilo kandidate za Nacionalni savet koje je u svojstvu predlagača, dakle suprotno zakonu, predložio Koordinacioni odbor i zašto je Ministarstvo prihvatilo dopunu tog istog predloga u kojoj Koordinacioni odbor, opet nelegalno u svojstvu predlagača, kandiduje Vladimira Logunova za nepostojeću oblast – umetnička igra i klasičan balet, narodna igra, savremena igra i stvaralaštvo, produkcija i interpretacija, kada u Zakonu o kulturi član 16. među oblastima za koje se predlažu kandidati nema ove oblasti; kako Ministarstvo objašnjava ovakve propuste u svom radu, tj. u postupku prikupljanja predloga za Nacionalni savet.

Predstavnici Udruženja ocenjuju da objašnjenje koje je sekretar Ministarstva, Igor Jovičić, ponudio na sednici Odbora za kulturu i informisanje, da Ministarstvo nije nadležno da rešava sporove među udruženjima i da je ono samo objedinilo sve predloge i poslalo ih Odboru, nije prihvatljivo iz više razloga. Ministarstvo je poverilo Koordinacionom odboru da organizuje postupak predlaganja kandidata koje predlažu reprezentativna udruženja. Iz te činjenice proističe obaveza Ministarstva da Skupštini dostavi listu sa legitimnim kandidatima reprezentativnih udruženja.

Ovo je, dakle, posao Ministarstva za kulturu i informisanje, samim tim njegova odgovornost. Prema tome, nezakonito postupanje Koordinacionog odbora u organizovanju postupka predlaganja kandidata u direktnoj je nadležnosti Ministarstva. Odluka Ministarstva da uputi Odboru listu na kojoj se nalaze nelegitimni kandidati – za čiju nelegitimnost Ministarstvo zna, jer su ga o njoj obavestila reprezentativna udruženja, ovlašćeni predlagači – može se shvatiti kao pokušaj Ministarstva da prenese odgovornost za narušavanje zakona na Skupštinu.

Naglašavam, dakle, da bi usvajanje pomenute liste predstavljalo kršenje zakona. Ova lista je nelegitimna, a umetnička udruženja poručuju da zakon nije umetničko delo i da se ne može tumačiti prema ličnim sklonostima i shvatanjima, već je nedvosmislen i jasan, a osnovne obaveze Ministarstva, skupštinskih odbora i Skupštine da poštuju zakon. Od koga možemo da očekujemo poštovanje zakona ako ga ne poštuju Ministarstvo ili skupštinski odbor ili, ne daj bože, Skupština Srbije, što mi ovim putem želimo da sprečimo.

Sledeće pitanje uputila bih predsednici Vlade i svim ministrima u Vladi – da li misle da bi možda bilo bolje da, umesto najavljene 54 fontane u Beogradu, izgradimo, recimo, 54 nove bolnice, 54 obdaništa, 54 škole, ne samo u Beogradu nego u čitavoj Srbiji, ili, recimo, da se 54 dece pošalje na neophodno lečenje u inostranstvo ili tamo gde mogu da se izleče, ili da neki delovi Beograda i Srbije dobiju kanalizaciju, vodu, struju i slično? Sve ovo je mnogo i daleko potrebnije od 54 fontane, jarbola, novogodišnje rasvete, jelki raznih novogodišnjih i svega onoga što se ovde u Beogradu plaća hiljade i milione evra. Prema tome, želim da ih pitam da li misle da bi ovo bio bolje upotrebljen novac. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovane poslanice, poštovani poslanici, prvo pitanje upućujem predsednici Vlade.

Trećeg aprila sam postavio pitanje potpredsednici Vlade, ministarki građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, u vezi sa prenosom vlasništva nad Aerodromom Niš i povodom izjave gradonačelnika, koji je tada rekao da Nišu nedostaje deset milijardi dinara da bi ostvario svoje planove i buduće investicije na Aerodromu Niš i da zbog toga treba prihvatiti inicijativu Vlade za prenos vlasništva nad Aerodromom Niš na Republiku Srbiju.

Tim povodom sam postavio pitanje zbog čega nije aktivirana bankarska garancija od deset miliona evra za dobro izvršenje radova i obaveze koje je Niš preuzeo prema Vojsci Srbije za prenos 10% izgrađenih kvadrata u ukupnom iznosu od 300.000 kvadrata i dobio odgovor koji je zaista zanimljiv, mislim da je važno pročitati ga, i zbog čega grad Niš treba da obavi tu transakciju koju nalaže Vlada Republike Srbije.

Evo zvaničnog odgovora, u dve rečenice, potpredsednice Vlade: „Po molbi Grada, Republika Srbija je sa Gradom zaključila Aneks jedan o produžetku roka za ispunjenje obaveza Grada prema Republici Srbiji, ili Ministarstvu odbrane.“ Dakle, nema nikakvog odgovora o tome zbog čega nije aktivirana garancija za dobro izvršenje radova pa ponavljam to pitanje – zbog čega Grad Niš ne aktivira garanciju od deset miliona evra za dobro izvršenje radova, čime bi mogao da ispuni svoje obaveze prema Vojsci Srbije? Drugi deo odgovora koji sam dobio od potpredsednice Vlade je: „Poklanjanja nema jer Grad nije formalno ni postao vlasnik Aerodroma s obzirom na to da nije ispunio

ugovorom predviđene obaveze, a sve ukazuje da je teško da će to moći u skorijoj budućnosti.“

Dakle, ovo je zvanični odgovor sa pečatom i potpisom potpredsednice Vlade Republike Srbije i mislim da njoj nema više potrebe postavljati pitanja u vezi sa tim.

Zbog toga pitam predsednicu Vlade da li je verodostojan ovaj odgovor koji sam dobio kao narodni poslanik ili podaci o nepokretnosti, koje možemo da vidimo i na sajtu Katastra u Nišu, gde se jasno vidi: Opština Crveni krst, Aerodrom (vlasništvo nad Aerodromom, zemljišta pod zgradom i drugim objektom) – vlasnik javne svojine Grad Niš. Dakle, javna svojina, celokupno pravo, 1/1, i to je dokument koji se može dobiti na sajtu zahvaljujući razvoju elektronske uprave u Srbiji. Datum kada je upisana ova imovina je 14.12.2012. godine, dakle još od pre šest godina Niš je vlasnik Aerodroma Niš.

Još jedno pitanje – da li je moguće da potpredsednica Vlade ovo ne zna i da li je moguće da uputi ovakav zvanični odgovor? I treće pitanje, koje se vodi jednostavnom logikom – zbog čega onda, predsednice Vlade, donosite ovakav zaključak kojim nalažete Gradu Nišu i Skupštini grada Niša i odbornicima da donesu odluku o prenosu vlasništva ako Grad nije vlasnik Aerodroma Niš?

Pošto smo na pitanjima od lokalnog značaja, drugo pitanje je – zbog čega stranačko-privatni interes proizvodi nasilje u Paraćinu? Mi smo i na prošloj sednici uputili pitanje sa jasnim i konkretnim imenima i prezimenima ljudi koji podstiču nasilje u Paraćinu i pokušavaju da na poslednjoj sednici Skupštine grada Paraćina spreče održavanje te skupštine i donošenje važnih odluka za sve građane Paraćina. Dakle, ne samo prema Skupštini kao instituciji, nego i nasilje prema Saši Paunoviću kao gradonačelniku Paraćina.

Treće pitanje je za predsednicu Skupštine, Maju Gojković – zbog čega nije dala odgovor na pitanje kada ćemo dobiti snimke bezbednosnih kamera u ovoj sali, gde bismo utvrdili ko je to ko je pretio i pisanom porukom izrekao pretnje našoj kolegici Aleksandri Jerkov? Taj dopis i taj zahtev smo uputili predsednici Skupštine i mislim da je važno da dobijemo i da je u interesu svih nas koji sedimo u ovoj sali da vidimo i utvrdimo ko je taj ko je pretio Aleksandri Jerkov ispisujući nepristojne poruke u njenoj beležnici.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Ćiriću.

Pre nego što nastavimo sa radom, pitam – da li još neko od predstavnika, odnosno predsednika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika o radu Narodne skupštine?

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, pitanje postavljam Javnom tužilaštvu i Ministarstvu pravde o antidržavnoj delatnosti Vuka Jeremića u vreme dok je bio ministar inostranih poslova.

Poštovani narodni poslanici, Vuk Jeremić, u narodu zvani Vuk Potomak, u svojoj diplomatskoj karijeri je za jednostranu samoproglašenu nezavisnost

Kosova više učinio nego Hašim Tači i Bedžet Pacoli. Jeremić je nešto najgore što se u vrhu srpske politike pojavilo poslednjih nekoliko decenija.

Vuk Jeremić, umesto da vodi bitku za Kosovo i Metohiju, vodio je bitku za ostvarivanje svojih ličnih ambicija i politiku rasprodaje nacionalnih i državnih interesa Republike Srbije.

Prvo, Jeremić je nesporno pitanje suvereniteta Republike Srbije prvi put učinio spornim pred Generalnim komitetom Generalne skupštine UN predlogom rezolucije kojom se tražilo mišljenje Međunarodnog suda pravde o legalnosti jednostrane nezavisnosti Kosova i Metohije i time zabio nož u leđa ne samo Srbima na Kosovu i Metohiji nego čitavoj srpskoj naciji i srpskoj državi.

Drugo, Jeremić je srpskoj javnosti podvalio Misiju EULEKS na KiM i time preneo pregovore o KiM iz nadležnosti UN u nadležnost EU i time po drugi put zabio nož u leđa Srbima na Kosovu i Metohiji, čitavoj srpskoj naciji i državi Srbiji.

Treće, Jeremić je 6.9.2007. godine na zatvorenoj sednici Severnoatlantskog saveta u Briselu rekao da se zalaže za „punopravno članstvo Srbije u NATO-u“, što je svojevremeno potvrdio i „Vikiliks“.

Četvrto, Jeremić je uveo kosovske dokumente za Srbe na Kosovu i Metohiji i instalirao administrativne prelaze.

Peto, za svoje delanje protiv interesa države Srbije Jeremić je dobio nagradu od svojih zapadnih sponzora – postao je predsednik Generalne skupštine UN.

Šesto, Jeremić je autorskim tekstom u „Vašington postu“ pred predsedničku državničku posetu Aleksandra Vučića Sjedinjenim Američkim Državama i susreta sa potpredsednikom Pensom brutalno ispljuvao Republiku Srbiju i predsednika države, što je nezabeleženo u novijoj političkoj istoriji Srbije.

Sedmo, Jeremić je za pet godina ministროvanja potrošio 3.600.000 evra iz budžeta Republike Srbije. Putni troškovi ovog ministra inostranih djela pokrivali su sve što je Jeremić mogao da poželi, od noćenja od nekoliko hiljada evra do 220 prosečnih plata u Srbiji za samo jedan let privatnim avionom. Poštovani građani, let do Etiopije za Jeremića građani Republike Srbije platili su ni manje ni više nego 70.000 evra. Jeremić je odsedao u hotelima koji su skuplji pet puta nego oni u kojima je odsedala Angela Merkel.

Osmo, Jeremić je lagao i o svom obrazovanju, jer taj „Harvard“ na kojem je Jeremić studirao nije baš onaj „Harvard“ na koji prvo pomislimo; to je odsek koji vodi profesor Džozef Naj, savetnik zlikovca Bila Klintonu za sigurnost, koji školuje diplomate koji će vršiti prevrate u zemljama izvan Zapada. Eto, Jeremić je sprovodio u delo savete svoga profesora i tako urušavao državu Srbiju na Kosovu i Metohiji.

Deveto, Vuk Jeremić zvani Vuk Potomak, Saša Janković zvani Sale Prangija, Saša Radulović zvani Kralj Stečaja, Boško Obradović zvani Boško

Lupetin, Boris Tadić zvani Lipicaner, Zoran Živković zvani Poljoprivrednik U Pokušaju, Dragan Šutanovac zvani Zgrabinovac, Đorđe Vukadinović zvani Vlah, Čedo Jovanović zvani Čedo Kalkulator, Dragan Đilas zvani Điki Mafija su za brutalno prebijanje i nezapamćeno poniženje Marka Đurića i kosovskomitrovičkih Srba od strane šiptarskih siledžija optužili Marka Đurića, Aleksandra Vučića i kosovskomitrovičke Srbe, iako je Rahim Pacoli, generalni sekretar za Alijansu za budućnost Kosova, izjavio da je Hašim Tači sam pripremao i izveo akciju prebijanja Marka Đurića i njegove saradnike.

Drugo pitanje postavljam Ministarstvu kulture – zašto je Istorijski arhiv 2004. godine uništio svu dokumentaciju o navodnom ubistvu Predraga Gojkovića u stanu Saše Jankovića, ko je bio direktor Arhiva i ko su bili članovi komisije koja je uništila ovu dokumentaciju?

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pošto se više niko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa ne javlja za reč, nastavljamo sa radom.

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici prisustvuju narodni poslanici: prof. dr Žarko Obradović, dr Danica Bukvić i Balša Božović.

Prelazimo na 3. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O VOJNOM OBRAZOVANJU (pretres u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su povodom pretresa u pojedinostima o trećoj tački dnevnog reda, Predlogu zakona o vojnom obrazovanju, pozvani da sednici prisustvuju: Aleksandar Vulin, ministar odbrane, Aleksandar Živković i mr Bojan Jocić, državni sekretari u Ministarstvu odbrane, dr Nenad Miloradović, vršilac dužnosti pomoćnika ministra za materijalne resurse u Ministarstvu odbrane, Milan Mojsilović, vršilac dužnosti pomoćnika ministra za politiku odbrane u Ministarstvu odbrane, Zoran Lazić, sekretar Ministarstva odbrane, general-major Mladen Vuruna, rektor Univerziteta odbrane, brigadni general Mile Jelić, načelnik Uprave za kadrove u Ministarstvu odbrane, pukovnik Luka Jovanović, načelnik odeljenja u Upravi za kadrove u Ministarstvu odbrane, pukovnik Slobodan Kisić, generalni sekretar Univerziteta odbrane i Ljiljana Mirić Stanković, načelnik Pravne uprave u Ministarstvu odbrane.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona o vojnom obrazovanju podneli narodni poslanici.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za odbranu i unutrašnje poslove, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na naziv zakona amandman je podneo narodni poslanik Marko Đurišić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dubravko Bojić.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na naslov ovog predloga zakona o vojnom obrazovanju, sa predlogom da se zakon zove – Predlog zakona o obrazovanju u Vojsci Republike Srbije.

Kao neko ko je više decenija u obrazovanju, tako smatram i vojno obrazovanje kao integralni deo opšteg obrazovanja, sa svim svojim specifičnostima.

Srpska radikalna stranka drži do obrazovanja kao najvažnije društvene delatnosti, kako za razvoj zemlje tako za njenu odbranu i bezbednost. Obrazovanje je proces sticanja znanja, a znanje je i sila, i moć, i oružje. Pokazalo se kao moćno oružje u zločinačkom NATO bombardovanju 1999. godine. Mi tada nismo imali vojnu tehniku i savremeno naoružanje da se suprotstavimo NATO zlikovcima, ali smo imali moral, obučenosť naših oficira, kako generala Lazarevića tako i, ovde prisutnog, našeg generala Božidara Delića.

Mislim da će se još dugo proučavati strategija i taktika kako su uz male gubitke u ljudstvu i vojnoj opremi uspeli da prežive bombardovanje, najveći zločin u poslednje vreme na ovim prostorima. Zato i smatramo da je obrazovanje, tj. vojno obrazovanje veoma moćno oružje.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Izvolite.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Dame i gospodo, u ime Srpske radikalne stranke podnela sam amandman na naslov Predloga zakona o vojnom obrazovanju. Amandmanom sam predložila da se promeni naslov predloga zakona tako da glasi – Predlog zakona o obrazovanju u Vojsci Srbije.

Slučajno ili ne, u naslovu Predloga zakona nedostaje nacionalna odrednica, odnosno nedostaje informacija da je reč o srpskoj vojsci. Mi u Srpskoj radikalnoj stranci smatramo da je izuzetno važno da se ovo istakne u trenutcima kada naša vojska sve više gubi nacionalni identitet učešćem u mirovnim misijama pod pokroviteljstvom EU i Ujedinjenih nacija.

To što se naziva u javnom govoru mirovnim misijama zapravo su pljačkaške misije u organizaciji SAD i drugih bivših kolonijalnih sila, a male države, poput Republike Srbije, služe samo da obezbede potrebno ljudstvo i da eventualno postanu meta više ukoliko dođe do odgovora onih država koje su pogođene navodno demokratskim i globalističkim, a zapravo kolonijalnim pretenzijama Zapada.

Stav Srpske radikalne stranke je da naši vojnici ne bi trebalo da učestvuju u mirovnim misijama, jer su te mirovne misije u organizaciji EU i UN zapravo paravan za NATO. Iz poštovanja prema našim sugrađanima koji su poginuli u zločinačkom NATO bombardovanju 1999. godine Srbija bi trebalo što pre da povuče svoje vojnike iz svih mirovnih misija na Bliskom istoku, u Africi i na Kipru. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodi poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Mi smo podneli više amandmana na naslov zakona zato što smo želeli da, počevši od naslova pa dalje, pomognemo i Vladi Republike Srbije i skupštinskoj većini da se donese jedan dobar zakon.

Mislimo da se, evo, posle dugo vremena u Narodnoj skupštini pojavio predlog zakona koji zaista treba da se usvoji. Ne mislim autentično u tekstu koji je predložila Vlada, nego generalno takav zakon treba da postoji, jer imamo i ovde u obrazloženju Predloga zakona naglašavanje da mi zapravo uopšte nemamo zakon u ovoj oblasti kao država Srbija i dobro je da se o njemu raspravlja. Zato mislim da će i ministar i njegovi saradnici imati razumevanja i za amandmane koje smo mi podneli, jer je očigledno da su nam amandmani sa namerom da pomognemo da ovaj zakon bude što bolji.

Takođe smo prijatno iznenađeni da prvi put u ovom sazivu dobijamo predlog zakona gde u obrazloženju ne piše da se zakon donosi, odnosno predlaže po nekoj direktivi EU. To je zaista za pohvalu. Još samo, ministre, da iz Ministarstva oterate onu Kancelariju NATO i da pokrenete inicijativu za priključivanje Srbije ODKB-u i eto nama sreće i u vojsci i u državi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodi poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Hvala.

Gospodine ministre, poštovani saradnici, ovde smo intervenisali da u naslovu stoji – u srpskom vojnom obrazovanju. Zbog čega? Evo, složiće se gospodin Vulin, da privučem njegovu pažnju, a možda je čak i to trebalo da stoji u naslovu, da svakako treba u Srbiji, ako želite da se buduće generacije

vaspitavaju u patriotskom duhu... Naravno, mi ćemo sa naše strane činiti sve da govorimo o tome kakvo zlo dolazi sa Zapada, da Srbija nikada ne treba da postane član NATO-a i da ne treba da učestvuje u mirovnim misijama koje imaju tu neku EU konotaciju, ali složićete se, gospodine Vulin, sa nama da je srpska vojna misao nešto što treba da bude temelj vojske.

Srpsku vojnu misao je ustanovio još vojvoda Radomir Putnik. Da je to stajalo u ovom 1. članu ili negde u zakonu svakako bi imalo mnogo značaja, jer ako želimo da od deteta u osnovnoj školi, preko srednje, bez obzira na to da li će neko vojno da se obrazuje i, naravno, tek u poslednje vreme je to zvanje dobilo akademski status, tako nije bilo pod ovim „žutim preduzećem“ koje nas je upropastilo i koje je sve činilo da budemo pod šapom NATO-a, kao što je to radio i ministar Šutanovac, morate da razmišljate o tome da nije dovoljna samo edukacija kadeta u Vojnoj akademiji, nego da se krene od osnovne škole i da u srpskom vojničkom duhu deca budu vaspitavana kroz tu vojnu misao koja je proslavila srpsku vojsku, koja nas je oslobodila i u balkanskim ratovima a koja je učinila da srpski vojnici daju ono najbolje u Prvom svetskom ratu i, na kraju krajeva, u današnje vreme svako treba da razmišlja da Srbija nikako ne treba da se u nekom komparativnom smislu upoređuje sa zemljama, kako vi kažete, u regionu ili sa nekim drugima na Zapadu, taman posla, jer time što je začela i što ima srpska vojska kroz vekove, ali ja sam govorila, eto, u istorijskom smislu o tom novijem dobu, od 18. i 19. veka, retko koja vojska u Evropi može da se pohvali.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Despotović.

Izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Gospodine predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre sa saradnicima, SRS je podnela više amandmana na Predlog zakona o vojnom obrazovanju.

Smatram da bi donošenje po hitnom postupku imalo svoju svrhu i namenu, kako u praksi tako i u opštoj koristi celokupnog sistema odbrane, naravno, ukoliko bi se izvršile temeljne promene na svim nivoima Vojske Srbije i Ministarstva odbrane, a to je prevashodno školstvo, preko sistema rukovođenja, komandovanja i oslobađanja Vojske raznih ingerencija poput političkih, partijskih, tako i međunarodnih, koje negativno utiču na sam razvoj sistema odbrane. Vojsku vratiti na put kakva je bila kroz vekove, oličenje čojstva i junaštva, a ne vojska partijskih kadrova i poslušnika.

Ako želimo da imamo kvalitetan i stabilan sistem odbrane jedne države, mora se raditi na izmeni i unapređenju svega onoga što negativno utiče na kvalitetan rad i život svih pripadnika Vojske Srbije, a to su, pre svega, loš životni

standard, opremljenost i snabdevanje, uništen sistem školstva, posebno podoficirskog kadra, nosećeg stuba svake vojske, sprečiti odliv stručnog oficirskog kadra, posebno inženjera, obezbediti stambenu sigurnost, vrhunske starešine nam, poput nedavno poginulog pilota, nemaju rešeno stambeno pitanje, a i oni koji su na zalasku karijere. Jer, kakvo je trenutno stanje, izgleda da nam Vojska služi samo za parade i počasti, a to su, nažalost, i česti padovi naših letelica i pogibije vrhunskih pilota, bez ičije odgovornosti, i to sve u cilju uvežbavanja, a šta bi bilo da smo neposredno napadnuti od agresora.

Moramo maksimalno ulagati u našu vojsku i raditi na unapređenju naših oružanih snaga. Siguran sam, ukoliko se situacija ne promeni nabolje, da ćemo izgubiti i ovo što imamo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Sreto Perić.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre, gospodo oficiri, SRS se potpuno integrisala sa institucijom Vojske i zaista ćete primetiti i kroz amandmane koje smo podneli na ovaj zakon da smo želeli da se maksimalno uključimo i damo pun doprinos kako bi ova institucija, ne samo u SRS nego kod većine građana Srbije, imala još bolje utemeljenje. Zato smo mi već na samom nazivu zakona pokušali da damo određene intervencije kako biste vi to prihvatili i imali jedan bolji i kvalitetniji zakon.

Vaš predlog glasi da se ovaj zakon zove zakon o vojnom obrazovanju, a mi smo predložili zakon o obrazovanju Vojske Republike Srbije. Mi imamo i jednu ustavnu potrebu, da se izjašnjavamo na način na koji su određene stvari predviđene Ustavom, da budemo precizni; i naš Ustav kaže – Vojska Republike Srbije.

Ministar je rekao, obrazlažući ovaj predlog zakona, da smo mi sada ovu problematiku regulisali, odnosno primenjivali zakon iz 1994. godine, to je bio Zakon o vojnim školama, vojnim naučnoistraživačkim ustanovama, znači iz davne 1994. godine. Čak ima i deo vaše odgovornosti, gospodine ministre. Naravno, nije sva odgovornost na vama, a po Predlogu zakona o sprovođenju Ustava Republike Srbije iz 2006. godine opšti rok za usklađivanje zakona sa Ustavom je bio 31. decembar 2008. godine. Od 2012. godine pa naovamo, kad to kažem nisam personalno mislio na vas, mislio sam na režim Aleksandra Vučića

koji je od 2012. godine pa do danas na vlasti. Ovu problematiku, odnosno obrazovanje u Vojsci Republike Srbije trebalo je rešavati ranije.

Mi ćemo kroz naredne amandmane o tome govoriti više. Ja se nadam da ćete vi imati razumevanja za ono što smo mi uradili, al' to je vaša volja. Mi smo hteli da nam savest bude potpuno čista, a dobra je namera da pomognemo da ono što reguliše aktivnost Vojske i obrazovanja bude na najbolji mogući način uređeno. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Ružica Nikolić.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Hvala.

Na Predlog zakona o vojnom obrazovanju mi poslanici SRS podneli smo veći broj amandmana, uključujući i amandmane na sam naziv predloga zakona, odnosno izmene naslova predloga zakona. Ponudili smo rešenja koja bolje i preciznije uređuju zakonski tekst i potpuno je svejedno koje ćete rešenje prihvatiti, jer je svako od ponuđenih bolje i celovitije.

Na naslov Predloga zakona podnela sam amandman kojim se naslov Predloga zakona menja i glasi – Predloga zakona u vojnom obrazovanju i vaspitanju.

Vojno obrazovanje i vaspitanje ne treba razdvajati, odnosno ono i ne može da se razdvoji, jer se oba procesa međusobno prožimaju. Vaspitanje je proces usavršavanja senzornih, intelektualnih, emocionalnih i moralnih sposobnosti i od velikog je značaja jer od njega zavisi kakav će nam biti oficirski i podoficirski kadar, odnosno kakva će nam vojska biti.

U vreme dosmanlija ukinuto je moralno vaspitanje u Vojsci Srbije, koje je od ključnog značaja za vojsku i razvoj patriotskih osećanja kod pripadnika vojske i naroda u celini. Vojsku Srbije dosmanlijski režim je namerno, smišljeno i sistematski uništavao i doveo u katastrofalnu situaciju. Ispunjavajući naloge Zapada uništavao je kako vojnu tehniku, tako je i pod raznoraznim izgovorima udaljjavao sposobne i dragocene oficire iz naše vojske. Sposobni srpski oficiri namerno su kočeni u napredovanju, sputavani su i gurani na periferne dužnosti, dok su na ključna mesta postavljeni manje sposobni oficiri i vrlo skloni poltronstvu.

Srpska radikalna stranka se zalaže za uspostavljanje vojske kao strogo profesionalne službe. Kroz vojno obrazovanje i vaspitanje u ličnost srpskog oficira mora da se objedini odgovornost, znanje i vojnička čast koja se temelji na bogatoj srpskoj istoriji i slavnoj vojničkoj tradiciji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nikola Savić.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, predstavnici Vojske Srbije, Poslanička grupa SRS podnela je veliki broj amandmana i na ovaj zakon i na ostale zakone koji se tiču Vojske Republike Srbije. To je najbolji dokaz da mi na jedan ozbiljan način shvatamo i tretiramo ovu temu.

Međutim, šta god da smo čuli ovih dana od predsednika Vlade, od ministra vojnog, naša vojska je, nažalost, daleko od onoga stanja u kojem bi trebalo da bude. Možda je stanje nešto bolje nego što je bilo ranije, ta činjenica stoji, ali svakako je daleko od onoga što bi trebalo da bude, pogotovo u ovom teškom i turbulentnom vremenu.

Srbi su narod koji se uvek ponosio svojom vojskom. Dugo vremena, pa čak i sada, vojni poziv je bio jedan od najprestižnijih poziva u srpskom narodu. Naša država, uostalom, i opstaje i opstala je zahvaljujući svojoj vojsci i svojoj armiji. Mi nismo narod kojima su drugi donosili slobodu, nego za tu našu slobodu koju imamo i državu koju imamo uvek možemo zahvaliti našoj vojsci i našoj armiji.

Međutim, vojska mora zauzimati onaj položaj koji joj i pripada. Danas to, nažalost, nije slučaj, jer znamo za onu čuvenu izreku – ko nema svoju vojsku, imaće tuđu. Bez obzira na to šta ko mislio o vojsci, ako se samo vratimo i podsetimo onog vremena bombardovanja, videli smo da je naša armija zaista učinila u tom trenutku nemoguće, u tim uslovima se suprotstavila najjačoj vojnoj sili tog vremena i pokazala da, kada se brani iskreno narod i ova otadžbina, može da se učini mnogo više nego što to može učiniti protivnik, odnosno neprijatelj. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani oficiri Vojske Srbije, ovim amandmanom, koji je podnela poslanička grupa SRS, na Predlog zakona o vojnom obrazovanju predložili smo da se promeni naslov tako da glasi – Predlog zakona o obrazovanju i vaspitanju u Vojsci Republike Srbije.

Dva su osnova za podnošenje ovakvog amandmana. Prvi osnov sadržan je u samom tekstu Predloga zakona, konkretno u članu 2. stav 3, koji kaže –

školovanje u smislu ovog zakona podrazumeva srednje obrazovanje i vaspitanje i visoko obrazovanje, koje realizuju vojnoškolske ustanove. Polazeći od same definicije koju je sam predlagač zakona napisao u zakonu jasno je trebalo prihvatiti ovaj amandman, jer se Predlog zakona ne odnosi samo na visoko obrazovanje već i na srednje obrazovanje i vaspitanje u vojnoškolskim ustanovama i ne postoji razlog da se to ne unese u naslov zakona.

Drugi osnov nalazi se u Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kojim se uređuju osnovi sistema predškolskog, osnovnog, srednjeg obrazovanja i vaspitanja. Smatramo da je potrebno da se na isti način definiše i naziv zakona o kome danas govorimo, da to ne bude stvar koja se podrazumeva već da bude jasno i precizno definisano da srednje obrazovanje i vaspitanje u vojnoškolskim ustanovama ne treba stavljati u drugačiji položaj od obrazovanja i vaspitanja u osnovnim i srednjim školama. Naročito ne kada je reč o nazivu zakona kojim se uređuje ova oblast. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Kolega Stojmiroviću, vi ste se javili za reč? Po amandmanu?

Izvolite.

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: Poštovane kolege, nekoliko prethodnih govornika je predlagalo izmenu naziva ovog zakona. Smatram da je prikladnije da ostane naziv onakav kakav jeste – zakon o vojnom obrazovanju.

Ja ću reći jedan konkretan primer. U vreme dok sam ja bio na školovanju u Mornaričko-tehničkom školskom centru u Puli, imali smo nekoliko generacija studenata iz Sudana, Libije i drugih zemalja. Zašto uskratiti kroz naziv zakona mogućnost da Vojska školuje i sada pripadnike drugih oružanih snaga?

Tako da mislim da izmena naziva zakona ne bi doprinela ništa poboljšanju ovog zakona, jer sadašnji naziv daje veću širinu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Ovo bi mogla biti replika, ali pretpostavljam da nećete dozvoliti.

Kolega koji je govorio pre mene apsolutno nije u pravu ili nije pročitao amandmane koje smo mi podneli. Recimo, amandman koji sam ja podnela glasi i predlažem da se umesto zakona o vojnom obrazovanju zakon naslovi predlog zakona o obrazovanju u Vojsci.

Ovo je šire, ovo je sveobuhvatnije. Nemamo nigde etiketirano civilno obrazovanje da bismo ovde imali vojno i nema nikakve veze sa onim što je kolega govorio koji ne znam iz kog razloga, valjda je želeo samo da se javi i da nešto kaže o ovim amandmanima.

Nije dobro i isto je kada su u pitanju odgovori Vlade zbog čega se ne prihvataju amandmani. Prosto se pokazuje da niko ove amandmane ni okom video nije, nego ste dali tamo službama i onda oni tako pišu napamet nešto,

nekakva obrazloženja za odbijanje amandmana što u suštini nema veze sa onim što se amandmanom predložilo. Zapravo, sve govori o odnosu Vlade Republike Srbije prema Narodnoj skupštini i skupštinske većine gde se svi zajedno ponašaju po sistemu „može nam se“ a, verujte, to nije dobro.

Ovo je važan zakon i važno je uvažiti činjenice, uvažiti stavove svih narodnih poslanika koji dobronamerno žele da doprinesu tome da ovaj tekst, kada ga već donosimo, konačno bude zaista dobar i da ne budemo u prilici da opet svi vi tu i svi mi ovde sedimo nekoliko dana u narednih pet, šest ili sedam meseci da radimo izmene i dopune zakona. Ako ga danas i ovih dana uradimo onako kako je u interesu i Vojske i obrazovanja u našoj vojsci i u interesu države Srbije, onda ćemo i vi i mi moći da se bavimo nekim drugim predlozima zakona, a ovaj ćemo imati da traje bar duže nego što će trajati ova Vlada.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević, po amandmanu.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Ne po amandmanu, koristiću vreme ovlašćenog, gospodine Arsiću, ako nije problem; sasvim je svejedno.

Pre svega, obrazovanje u Vojsci i vojno obrazovanje nije isto, pa bih molio oko toga, pre svega, da se usaglasimo.

Vratio bih se na moj govor u načelnoj raspravi. Demokratska stranka je podnela 106 amandmana na ove zakone i naravno da nećemo stići da govorimo ni o jednom jedinom amandmanu zato što je vladajuća većina predložila stotine amandmana o kojima će raspravljati. I, gle čuda, poslanici vladajuće većine će glasati protiv svojih amandmana, tako da to govori o još jednom vidu demokratije, koja ne postoji ovde u Narodnoj skupštini.

No ovde postoje, kao što sam i rekao, zakoni koji su izuzetno važni, pre svega zakoni o multinacionalnim operacijama, o kojima smo mi i glasali, i postoje zakoni protiv kojih je Demokratska stranka bila i predložili smo njihovo povlačenje.

Ti zakoni su, naravno, stavljeni na dno dnevnog reda kako ne bismo mogli o njima da raspravljamo, kako o amandmanima koje smo podneli, pre svega, na Zakon o BIA, da ne bismo mogli ovde da diskutujemo. Besmisleno je da postavljam pitanje SNS-u zašto to radi, verovatno da se ne bi čulo mišljenje opozicije i verovatno da o izmenama i dopunama lošeg zakona o Bezbednosno-informativnoj agenciji ne bismo mogli da raspravljamo, kao što nećemo moći da raspravljamo ni o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o odbrani niti o Zakonu o Vojsci.

To je, naravno, smišljeno urađeno. Ovo je već iks-ipsiloniti put da SNS to radi. Stavi prvi zakon koji nije sporan, nije diskutabilan, a onda na taj zakon poslanici vladajuće većine predlože 500, 600, 700 amandmana kako ne bi opozicija stigla da raspravlja o amandmanima o kojima želi i koji su loši.

Naravno da smo mi i u danu za raspravu rekli da se slažemo sa učešćem naše vojske u multinacionalnim operacijama i mirovnim misijama, a vidimo da su ovde neki poslanici protiv toga; mi moramo da se ogradimo i da kažemo naš politički stav, da se upravo odredbom člana 5. tačka 4) Zakona o odbrani i ostvaruje odbrana zemlje učešćem u multinacionalnim operacijama.

Naravno da bih voleo da ovde raspravljamo i o Zakonu o Bezbednosno-informativnoj agenciji, koji je izuzetno loš. Pre svega je loš kompletan zakon, a sa druge strane je loše to ko će sprovesti taj zakon, a to je direktor Bezbednosno-informativne agencije. Da ne ulazimo u personalna rešenja, imena i prezimena bilo kog direktora BIA, loše je da toliko ovlašćenja bez ikakve kontrole dobije bilo koji čovek.

Imam još desetak minuta kao ovlašćeni, pa ću govoriti danas do kraja dana i sutra o svim zakonima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

PRESEDAVAJUĆI: Izvinite, kolega Đukanoviću.

Vidite kako vi, gospodine Milojičiću, tumačite svoje diskusije; rekli ste ovako – SNS je podnela besmislene amandmane.

E, dobro. Izvolite sada, kolega Đukanoviću.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Ja bih, iskreno, voleo da sam čuo od svog kolege prethodnika makar jednu jedinu reč o samom zakonu. Ovo je bila jedna politikantska priča gde se, zamislite, nama spočitava što podnosimo amandmane. Pa, zamislite, to nam dozvoljava poslovnik koji su oni usvojili. A vi ne glasate, između ostalog, za svoje sopstvene amandmane. Mi makar ostanemo ovde pa ili ih povučemo ili čak i glasamo protiv svojih amandmana, ali mi negde nešto radimo. Što to radimo? Pa eto, hoćemo da dođemo do izražaja da više pričamo. Eto tako nam omogućava poslovnik koji ste nam vi doneli.

Neverovatno je da vi tvrdite da su nečiji amandmani besmisleni. Pa vaši svi amandmani su ili „briše se“ ili menja se zarez i tačka. O kom besmislu vi pričate? Mi makar podnosimo amandman da ima neki sadržaj, da vidimo da li može nešto da se popravi ukoliko ne valja. Ali, koliko vidim, bar po ovom zakonu, to je više nego jasno, mi popravljamo ono što ste vi upropastili. To je suština ovih zakona i zato je dobro da glasamo za njih. I zaista nije potrebno podnositi gomile besmislenih amandmana gde imamo nešto gde se briše ili se menja zarez. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala.

Uvaženi predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, predstavnici Ministarstva odbrane, drago mi je takođe zbog građana da mogu još jednom da kažem da kolege sa suprotne strane nisu u pravu, kao i svaki put kad nešto kažu.

Nijedan amandman od 106 amandmana koje je predložila Demokratska stranka nije „briše se“ i nijedan amandman nije da se briše zarez ili tačka, tako da ste izgovorili neistinu.

Ja odgovaram, naravno, za sebe i svaki put sam tu na glasanju, što može i da se vidi, to nije problem. Problem je što ste vi sada priznali da podnosite gomilu amandmana i glasate protiv svojih amandmana. Mi za naše amandmane glasamo, jer želimo da doprinesemo izmeni i dopuni zakona, i predložimo kvalitetna rešenja, kao što predložimo izmene i dopune zakona; 180 izmena i dopuna zakona predlaže Demokratska stranka i niste našli za shodno da prihvatite nijednu izmenu i dopunu zakona da se o njoj raspravlja, da čujete šta su predložene izmene i dopune zakona, da li će to poboljšati kvalitet života naših pripadnika.

Ja sam rekao da nije ovde pitanje šta radi 300 pripadnika u multinacionalnim operacijama, iako je to izuzetno važno i mi smo za to, već je bolje pitanje kako živi 36.700 pripadnika Vojske Srbije koji ne mogu da sastave kraj sa krajem, koji ne mogu da plate struju, gde 82% njih ima zaradu nižu nego što je prosečna zarada u Republici Srbiji. Vi ćete meni da kažete da li je to dobro ili nije da je 72% pripadnika Vojske Srbije koje je napustilo Vojsku Srbije to uradilo na lični zahtev. Ovde se radi o principu i o suštini, o tome kako žive pripadnici Ministarstva odbrane. Kao što smo predložili Zakon o izmenama ...

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Milojeviću, privodite kraju. Repliku ste dobili.

(Radoslav Milojević: Mislio sam da koristim vreme poslaničke grupe.)

Ne, dobili ste repliku.

Sada ima pravo na repliku kolega Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala.

Drago mi je da ste evoluirali, odnosno da vam više nisu amandmani „briše se“ ili da se menja zarez. To znači da ste počeli pomalo da čitate zakon, što je prosto neverovatno, ali, znate, za razliku od vas, mi glasamo za naše amandmane. Vi nikada niste tu kada glasate o vašim amandmanima. To je ključna razlika.

Sada, što se tiče toga zašto ih mi podnosimo, pa, pazite, pravo opozicije je da vrši opstrukciju sa takvim sumanutim amandmanima „briše se“. To je vaše pravo, ali je isto pravo vlasti da vam doskoči tome, da ne možete tako da opstruišete Skupštinu. Imamo pravo to da uradimo, to je Poslovnik koji ste vi doneli, a o životu pripadnika Ministarstva odbrane, pa evo, tu su ljudi, mogli bi lepo da vam kažu kakav je danas i kakav je bio u vaše vreme. Možemo i te kako o tome da razgovaramo.

Znate, ne bih voleo da se vrati i da se ikada dogodi sudbina pojedinih ljudi u vaše vreme, koji su nažalost i tragično gubili živote upravo zbog katastrofalno teškog života koji su imali baš pripadnici Ministarstva odbrane dok

ste ga vi vodili. To je ono što smo mi promenili. Danas su ipak plate u tom Ministarstvu odbrane kudikamo veće i nikada se više nije ulagalo u vojsku kao danas.

Izvinite, u vaše vreme niste zanovili ništa u našoj vojsci, samo ste istopili tenkove. Šta danas imamo? Danas, ako ništa, kupujemo novu avijaciju, kupujemo nove helikoptere, osavremenjujemo naš Vojno-tehnički institut, imamo nova borbena vozila. To u vaše vreme nije postojalo. O čemu vi pričate? Zaista bih zamolio da se više ovako ne obmanjuje javnost. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima koleginica Ristić.

Izvolite.

MARINA RISTIĆ: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na naslov Predloga zakona – o vojnom obrazovanju. Pre svega, ne može u naslovu da stoji samo obrazovanje. Mora da stoji i vaspitanje, jer je u Vojsci jedna od ključnih stavki, i po tome se i razlikuje od ostalih školskih ustanova. Sam član 32. predloga ovog zakona kaže da nastavno osoblje u srednjim vojnim školama čine i vaspitači. Upravo oni uče buduće oficire da budu ozbiljni, odgovorni, disciplinovani. Ne znam, ne piše u ovom predlogu zakona da li je Aleksandar Vučić ispunio obećanje i vratio moralno vaspitanje u vojne škole. To je najavio u decembru prošle godine i trebalo je biti uvedeno u januaru. Ako nije, evo, da ga podsetim. To je zaista jedna sjajna ideja.

Drugo, zašto se u naslovu ne spominje srpska vojska ili Vojska Srbije, Vojska Republike Srbije? Možda Vlada smatra da se to podrazumeva, ali u zakonu se ne sme ništa podrazumevati, sve mora biti jasno i precizno definisano. Mi obrazujemo našu decu za odbranu Srbije, za potrebe Vojske Srbije i iskreno se nadam da se novac građana neće trošiti za obrazovanje da bi se slučajno služilo nekoj drugoj vojsci, recimo NATO.

Možda se ove izmene čine kozmetičkim, ali je jako važno da se usvoje jer sprečavaju svaki eventualni vid manipulacije u budućnosti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Šaroviću, izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, koliko god da je bila zanimljiva ova rasprava između predstavnika aktuelnog režima i predstavnika ovog bivšeg, u čije je vreme gora situacija bila, mislim da je podjednako loša i podjednako teška i za vreme jednih i za vreme drugih. Činjenica je da se u Srbiji vojska ne ceni dovoljno. Činjenica je i to da mi u Srbiji imamo zaista puno neprijatelja i da, praktično, na svakoj granici vreba neko ko će

nam oteti još neki deo teritorije. U normalnim državama to bi bio dovoljan razlog da se i obučenosť vojske, finansiranje i sve drugo podigne na najviši mogući nivo. Pitanje je ko će u ovoj aktuelnoj situaciji sa vojskom, bez zakona o ratnim vojnim invalidima, bez beneficija, bez zahvalnosti, što je najbitnije, u društvu, sutra, sledeći put braniti državu.

Samo idiot može da kaže da je neko iz Srbije izazvao ratove tokom 90-ih. Izazvao ih je Zapad i izazvali su ih oni koji su želeli nasilnu secesiju. Šta je garancija da do toga neće doći ponovo, da nećemo imati sličan scenario, ne u preševskoj dolini, jer tako nešto ne postoji, nego u južnim opštinama, dole – Preševo, Bujanovac i Medveđa? Šta je garancija da to nećemo imati u Vojvodini ili negde drugo?

Žao mi je što niste malo više ozbiljnosti pokazali. I činjenica je da vlast nije želela ozbiljnu raspravu po ovom zakonu. To je očigledno iz nekoliko razloga. Prvi razlog – ponovo zakon po hitnom postupku. Evo, tu je ministar, tu su njegovi saradnici, šta je to što je vas iznenadilo? Zbog čega zakon po hitnom postupku? Znači, mogli ste, da ste hteli, u redovnom. Druga stvar, ponovo se podnose amandmani, ponovo se na taj način dovodi opozicija u situaciju da, ukoliko želi da govori, podnosi amandmane na naslov zakona. Umesto da tražimo suštinu, mi se opet bavimo nekim ne toliko bitnim stvarima.

Prema tome, ovo je za početak. Biće još prilike, kroz druge amandmane, ali da čujemo šta je to što vas je iznenadilo i koje bi to katastrofalne posledice koje niste mogli da predvidite nastale da je zakon išao u redovnom postupku a ne po hitnom.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naziv Predloga zakona amandman su zajedno podneli narodni poslanici Tatjana Macura, Nenad Božić, Vladimir Đurić i Aleksandar Stevanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Đuriću, izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, gospodine ministre, uvažena gospodo oficiri, kolege poslanici i građani i građanke, mi smo podneli amandman na naslov zakona o vojnom obrazovanju, traživši da se naslov dopuni tako što će glasiti – zakon o vojnom obrazovanju i vaspitanju.

Ja bih mogao sada iskoristiti pravo po Poslovníku da dva minuta obrazlažem zašto mislim da je dodavanje reči „vaspitanje“ u naslov ovog zakona esencijalno, mogao bih dva minuta pričati o tome da, pošto imamo i srednje vojne škole, u tom uzrastu je i obrazovni i vaspitni rad jednako važan, ali bih iskoristio ovo amandmansko vreme da apelujem na vladajuću većinu da promenimo praksu koju imamo u nekoliko poslednjih sednica kada je podnošenje amandmana u pitanju.

Slažem se sa uvažanim govornicima vladajuće većine da jeste pravo narodnih poslanika da podnose amandmane. I ja sam ovo pravo iskoristio i podneo amandman koji nije od esencijalne važnosti da bih dobio priliku da u dva minuta amandmanskog vremena kažem ovo što sada govorim i iskažem apel da prestanemo da vršimo opstrukciju parlamentarne debate. Poštujem pravo svakog narodnog poslanika da podnese amandman, to je pravo koje je propisano Poslovnikom, ali mi ovde imamo svojevrsno poigravanje pravima koje nam Poslovnik daje i imamo izigravanje prava i imamo, praktično, zloupotrebu prava koja su nam definisana Poslovnikom.

U krajnjoj liniji, u izveštaju o napretku koji smo dobili od Evropske komisije i piše da su međustranački dijalog i parlamentarna debata ometeni, eksplicitno je navedeno, namernim opstrukcijama vladajuće većine.

Vi možete reći da vas taj izveštaj koji nam je Evropska komisija dala ne zanima, možete reći da je u našem parlamentu sve sjajno i bajno, ali, iskreno rečeno, podnositi amandmane kojima se uzurpira amandmansko vreme i kojim se sprečava rasprava o važnim temama za posledicu će imati da ćemo imati usvojene zakone koji neće imati raspravu u pojedinostima. To je svojevrsno potcenjivanje predlagača zakona, svojevrsno ucenjivanje ljudi koji su autori i kreatori ovih zakonskih odredbi i to je potcenjivanje onih koji po tim zakonima treba kasnije da žive i rade i obavljaju jednu vrlo odgovornu dužnost u ovoj državi, a to je vojnobezbednosna delatnost.

Zato apelujem, i iskoristiću pravo kasnije sa još dva podneta amandmana da ponovim ovaj apel, na vladajuću većinu da odustanu od obrazlaganja svojih amandmana koji nisu suštinski bitni za sadržaj zakona i koji ne regulišu tehničko-stručne detalje zakona koji su danas na dnevnom redu. Jer, podsetiću vas, nakon zakona o vojnom obrazovanju, mi imamo i dodatne važne zakone, kao što su Zakon o Vojsci, Zakon o upotrebi Vojske u multinacionalnim operacijama van granica Srbije, imamo Zakon o Bezbednosno-informativnoj agenciji. Krajnje dobronamerno apelujemo da dozvolite priliku da se raspravlja o suštinskim i tehnički bitnim amandmanima kako bi pripadnici vojnobezbednosnih snaga ove zemlje iz ove skupštinske sale izašli sa tekstovima zakona koji su prošli kvalitetnu stručnu raspravu a ne političku propagandu i promotivne performanse.

Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Vladimir Đukanović: Replika.)

Nemate pravo na repliku, gospodine Đukanoviću.

(Aleksandar Martinović: Poslovnik.)

Po Poslovniku? Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, povređen je član 107.

Pre svega, zbog građana Republike Srbije, na set zakona o kojima raspravljamo na ovoj sednici podneto je ukupno 1.600 amandmana. Poslanička grupa SNS podnela je 380 amandmana. Ko je podneo sve ostale amandmane? Podneli su poslanici uglavnom opozicionih poslaničkih grupa. Prema tome, ta prva i pogrešna teza da poslanici SNS-a zatrpavaju Skupštinu nekim, kako oni kažu, nepotrebnim i besmislenim amandmanima, nije tačna.

Druga stvar, da li je neki amandman suštinski ili nije suštinski, to je lično mišljenje svakog poslanika. Mi mislimo da su naši amandmani suštinski, kao što vi verovatno mislite da su vaši amandmani suštinski. Mi kroz amandmane koje podnosimo kao poslanička grupa afirmišemo sve ono što je dobro u politici Vlade Republike Srbije kada je reč o odbrani.

Treće, podnošenje amandmana nije nikakva opstrukcija. Kada se koristite pravom koje vam pravni poredak daje na raspolaganje, onda vi ne vršite nikakvu opstrukciju. Opstrukcija podrazumeva zloupotrebu, opstrukcija podrazumeva da uzimate pravo koje vam ne pripada. Kada koristite pravo koje vam Poslovnik daje, onda to nije nikakva opstrukcija.

Četvrto, vreme za raspravu, i to je ono što vi nećete da kažete građanima Srbije – neko vam, kaže, krade vaše vreme – niko vaše vreme ne može da ukrade. Vi imate onoliko vremena spram broja poslanika, a broj poslanika se ne osvaja u Skupštini nego na izborima. I vi nemate problem sa poslaničkom grupom SNS, vi imate problem što vašu politiku građani Srbije ne uvažavaju i što nemate dovoljno poslanika.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Smatram da nije povređen član. Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni?

(Aleksandar Martinović: Ne.)

Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Ja ću na osnovu člana 27. i iskoristiću otprilike temu koju je koristio i kolega Martinović; naravno, na malo drugačiji način.

Slažemo se mi u SRS da podnošenje amandmana nije opstrukcija. Zalažemo se za to da svaki narodni poslanik aktivno učestvuje u radu Parlamenta, između ostalog, i tako što će podnositi amandmane. Jer to, valjda, podrazumeva da će pre toga pročitati predlog zakona pa će onda moći i nešto da kaže u toku rasprave u pojedinostima, odnosno o amandmanima.

Ono što treba da se kaže, ne treba da prebrojavamo ko je koliko amandmana podneo. Činjenica jeste da postoji veliki broj amandmana, ali je takođe činjenica da zbog lošeg Poslovnika ne može da se raspravlja u ovom delu. Znači, po tri dana raspravljamo o tri ili četiri člana. I tu je taj najveći broj amandmana koji podnose poslanici vladajuće većine. Naravno, mi iz SRS, nas 22, uredno i redovno podnosimo po toliko amandmana na svaki član, odnosno svaki narodni poslanik podnosi amandman na određeni član. To isto rade

poslanici vlasti, samo u mnogo većem broju i to je razlog zbog čega se javlja ta situacija da mi, zapravo, raspravljamo samo o tri ili četiri člana predloga zakona.

Takođe treba napomenuti da je ovaj način rada uveden sa ove strane, tzv. demokratske, od strane bivših dosmanlija i sada novodosmanlija, da su oni tada imali zaista besmislene amandmane, jer su na svaki član podnosili isti amandman i oni su zadali taj zadatak – završavam, molim vas – i sad, oni su umorni, oni nemaju više snage da učestvuju ozbiljno u parlamentarnom životu i onda su im krivi svi drugi koji podnose amandmane.

Da bi ovo bilo regularno, mi još jedanput ponavljamo – dajte hitno da menjamo Poslovnik, da zaista možemo da govorimo o onome što je tema dnevnog reda. Hvala. Izvinite zbog vremena.

PRESEDAVAJUĆI: Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni?

(Vjerica Radeta: Ne.)

Kolega Đuriću, po kom osnovu želite reč? Po amandmanu.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Ponoviću. Tačno je da svaki narodni poslanik ima pravo da podnese amandman, ali, ako pogledate, vladajuća većina podnese amandmane, po nekoliko stotina, na prve članove prvog zakona koji se nalazi na dnevnom redu. I, naravno, prvi na dnevnom redu je onaj zakon koji, recimo, ima manje razloga za političku debatu. Zašto, recimo, Zakon o BIA nije prvi na dnevnom redu nego zakon o vojnom obrazovanju?

Dakle, nema potrebe objašnjavati meni da ima svaki narodni poslanik pravo i da ovo nije opstrukcija ili ne znam šta. U krajnjoj liniji, stvar je vrlo jednostavna. Imate u Izveštaju o napretku Evropske komisije konstatovano da vladajuća većina opstruira parlamentarnu debatu. Objasnite njima to, ne morate meni objašnjavati. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po amandmanu, narodni poslanik Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Govoriću jednako o amandmanu kao što je govorio i prethodni govornik, dakle ništa o tom amandmanu, pošto je vama dozvoljeno da pričate i dalje na temu da li svi poslanici imaju prava ili neki imaju a neki nemaju da ulažu amandmane.

U vremenu dok ste vi bili u poslaničkoj grupi koja je učestvovala na izborima, i to je bio pokret Dosta je bilo, započeta je ta praksa o kojoj vi sada ovde govorite sa tolikom strašću. Mislim da je u pitanju bio jedan od zakona iz oblasti obrazovanja, gde je Saša Radulović, i vi ste mu zdušno u tome pomagali dajući svoje potpise, preko sto amandmana uložio na jedan zakon sa jednom te istom rečenicom.

Znači, nijedan amandman nije odgovarao materiji koja je trebalo da se promeni, jer je sto puta napisano – udžbenici moraju biti besplatni za svu decu koja pohađaju osnovno i srednje obrazovanje, tako nešto. Toliko je to bilo

besmisleno sto puta ponoviti nešto da smo došli u situaciju da smo nekoga vašim demagoškim obrazloženjima pokolebali ovde i da je većina poslanika pritisla dugme i glasala za, Predlog zakona bi bio potpuno obesmišljen i morali bismo da idemo na novo usvajanje, jer materija sa desne strane, koja je trebalo da se menja tim amandmanom, uopšte nije odgovarala toj rečenici sleva. I vi ste dali jedan primer koji je demokratski prihvatljiv bio ovde i za poslanike koji podržavaju Vladu Republike Srbije i za vas koji je trenutno ne podržavate. Videćemo, možda ćete u budućnosti i da se predomislite. Znači, ne vidim šta je sada sporno, zašto jedan broj poslanika ne bi smeo da ulaže amandmane da bi drugi ulagali amandmane koji, dosada se pokazalo, apsolutno nemaju nikakvu, nikakvu vezu sa materijom koju predstavlja jedan od zakona.

Ako već pričate o tom izveštaju, prvo, ne piše rečenica – vladajuća većina vrši opstrukciju. To je neko vaše tumačenje. Te rečenice u izveštaju nema. Oni koji su pisali taj izveštaj imaju malo više veze sa shvatanjem demokratije od onih koji široko interpretiraju izveštaj, pa su se uzdržali to da napišu, možda misle kod kuće kad odu, uzdržali su se zato na moje pitanje ambasadoru samo da mi pomogne kako da zabranim jednim poslanicima da ulažu amandmane a da dozvolim drugima samo da ulažu, on je rekao da nema za to nikakvo rešenje. Pa sam prihvatila da, eto, zajedno, ekspertski to nekako napravimo; možda zemlje koje su članice EU imaju drugačija rešenja, možda imaju nekakve zabrane u svojim poslovnicima. On je rekao da će videti, razmisliće...

Najlakše je kritikovati nekog, držati našem parlamentu lekcije o demokratiji, podleći onome što čuju od vas ili od onih iz Beograda koji im pomažu da bi napisali taj izveštaj. Verujte mi, ambasador ne sedi i ne gleda ovo po čitav dan, niti prati koliko je koja poslanička grupa uložila amandmana a koja ne. To sigurno ne radi. Možete sa njim porazgovarati ako već dosada niste.

Prema tome, zlonamerno se izveštava nešto o radu našeg parlamenta i mi treba da pomognemo da slika o našem parlamentu bude bolja, a ne da se trudimo da ocrnimo rad u našem parlamentu, koji ništa nije nekvalitetniji od rada u drugim državama. Tamo se svađaju. Evo, ako hoćete, malo pogledajte kako je to nedavno izgledalo u parlamentu Francuske Republike – kreću ka stolu predsedavajućeg, hteli su valjda nešto s njim da raspravljaju, vikali su na njega da im je ukrao dve-tri minute vremena, policija je stala ispred predsedavajućeg da bi ga fizički zaštitila. Ništa se ovde ne dešava dramatično drugačije u odnosu na druge parlamente. Zato vas molim, kada kritikujete, dajte neko rešenje ali u skladu sa poslovníkom koji imamo, jer u članu 38. piše da moramo da radimo na način utvrđen zakonom i ovim poslovníkom. Dajte rešenje po ovom poslovníku kako jedni da ulažu amandmane a drugi da ne ulažu.

Dajte rešenje da više ne obesmišljavamo predlog za utvrđivanje dnevnog reda. To vam, izgleda, ne smeta. Na svakom početku sednice imamo preko 200 predloga utvrđivanja dnevnog reda po redovnom i po hitnom postupku koji ne znači ništa. Vi tvrdite da ovi amandmani ne znače ništa, pa kakvi su onda ti

predlozi za utvrđivanje dnevnog reda? I sada, kada bi neki poslanik ozbiljno hteo da se neka tačka dnevnog reda uvrsti, nešto što će suštinski promeniti život građana koje mi predstavljamo, bio bi shvaćen kao još 237. predlog dnevnog reda i poslanici koji možda imaju nameru da nešto uvrste, a ne da drže ovde političke pridike i Hajd park govore, oni se uzdržavaju od toga.

Znači, dajte predlog kako da smisleno upotpunjujemo dnevni red i kako onda da neki odustanu a neki da predlažu amandmane. Nemojte samo ustajati i govori – ovo ne valja, ovo ne valja, vi nama ne date da govorimo. Imate vaše vreme, rekao vam je poslanik Martinović. Pa koristite ga. Preskočite to vreme koje drugi koriste i onda vaše vreme koristite za tačku koju vi želite.

Ko vas sprečava da govorite, sada u novom vašem klubu, koji ima šest minuta, i to veštački? Ja sam protivnik toga da oni koji su učestvovali na izborima i oni koji nisu učestvovali na izborima prekrajaju volju građana i onda dobijaju nekakvih šest, 10, 15, 20, 50 minuta. Zašto, kada građani nikada nisu čuli za vas i za vaš poslanički klub, da vi uopšte imate šest minuta?

Vi ste bili na listi DJB. Trebalo je da ostanete tamo dokraja i koristite vaše vreme na Predlog zakona o BIA, na koji vi imate amandmane, i pričate u vremenu koje su vam građani Srbije dali. Vi sami znate da ste u nepostojećoj nekoj političkoj opciji koja je ušla posle godinu i po dana u parlament, predstavlja se sada, i vi sada nama tražite da poslanici SNS-a ne ulažu više amandmane da biste vi malo više govorili. Pa to je apsurd politički. Pokažite mi državu u Evropi članicu EU u kojoj se dešava ovakav presedan kakav se dešava ovde u parlamentu. Evo, baš u tim klupama u kojima sedite, osim DS-a i Dveri, ko je ostao u autentičnoj poslaničkoj političkoj opciji koja je učestvovala na izborima, pa da onda razgovaramo ko kome uzima vreme? Ne, vi ste dobili dodatnih šest i nešto minuta, od nula, koliko ste imali na izborima, jer vas na izborima nije ni bilo. Izvinite.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

VLADIMIR ĐURIĆ: Da li sam dobio pravo na repliku? Imao sam direktno obraćanje.

Što se tiče mog legitimiteta i moje promene poslaničke grupe, sa uvaženom predsednicom Narodne skupštine o tome ne bih polemisao, pošto je ona u našem gradu, ipak, poznata po broju političkih stranaka koje je promenila. Ima i nadimak po tome, ali to je već urbana legenda tako da se ne bih na to nastavljaao.

Naravno, ne tražim da bilo ko zabrani bilo kome da podnosi amandmane. Rekao sam, svako ima pravo od narodnih poslanika da podnese amandman kakav god želi. Iskazao sam apel i pročitacu eksplicitnu rečenicu iz Izveštaja o napretku koji nam je Evropska komisija dostavila. Čitam: „Delotvornost Narodne skupštine u razmatranju zakonodavstva je u određenim prilikama bila ograničena namernim delovanjem vladajuće koalicije“.

Ne znam može li eksplicitnije, može li direktnije i može li konkretnije. Dakle, eksplicitno piše – namerno delovanje vladajuće koalicije ograničava Narodnu skupštinu da razmatra zakone u određenim prilikama. Ne znam može li direktnije. To što ne piše reč „opstrukcija“, okej.

U pogledu amandmana kojih nisam bio ja podnosilac a koji su ovde proglašeni kao opstruktivni, možete o tome polemisati sa podnosiocem tog amandmana. Što se tiče amandmana kojima ja jesam bio podnosilac, na istoj toj sednici koja je bila vezana za zakone o obrazovanju, mogu slobodno pozvati svakoga da pročita sve te amandmane koje sam tada podneo na obrazovne zakone, nemam nikakav problem sa tim. A, ponavljam, ako je neko opstruirao parlamentarnu debatu iz moje sadašnje, bivše ili ne znam koje poslaničke grupe, slobodno o tome polemišite sa njim, nemam nikakav problem. Ja debatu ne opstruiram. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Maja Gojković, pravo na repliku.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Hvala. Hvala lepo.

Ne znam za nenamerno delovanje...

Poslaniče, vama se obraćam.

(Vladimir Đurić: Replika.)

Ne znate šta ću reći, da li ima uslova ili nema. To ne može po slobodnom shvatanju. Ali nemojte mi oduzimati vreme.

Znači, vi ste bili na listi Saše Radulovića i doskoro ste bili i njegov poslanik. Niste ustali da kažete – predsedniče poslaničke grupe, gospodine Raduloviću, nemojte da opstruirate rad Parlamenta i nemojte nas zamajavati ovde dva dana sa jednom te istom rečenicom. Ne, vi ste ovde vikali na mene kada sam primetila da je Saša Radulović napisao jednu te istu rečenicu na sto različitih članova zakona. Vi ste bili jedni od najbučnijih ovde, da mi pretite i da vičete na mene.

Jasno sam vam rekla, obratila sam se ambasadoru Fabriciju, koji mi je doneo taj izveštaj da ga pogledam ovde jednako kao i vi. Niste nam otkrili toplu vodu šta piše u izveštaju, verujte mi. I svi građani Srbije mogu da ga pročitaju. Nije znao odgovor na pitanje kako zabraniti predlaganje amandmana jednima a drugima dozvoliti, koji su to tačno poslanici koji mogu a koji su to tačno poslanici koji ne mogu. Nije znao. Predložio mi je, eto, da zajedno radimo pa da nađemo nekakvo rešenje u skladu, naravno, sa zakonima ove države i Poslovnikom, pošto kod njih ne postoji institucija davanja mogućnosti jednim poslanicima, bez obzira...

Pa što su sad bogom dani poslanici koji u ovom momentu ne podržavaju Vladu Republike Srbije? Gde to piše? Gde piše da onaj koji osvoji manje glasova ima više prava od onog koji osvoji više glasova? Pronađite mi i to. Gde piše da jedan poslanik više vredi od drugog poslanika? Zato što sam to kaže?

A da li sam ja poznata u mom gradu Novom Sadu po ovom ili onom političkom delovanju, je li to vaš problem? Je li to problem onih građana koji se pripremaju da glasaju možda za vas u nekoj novoj političkoj opciji?

(Predsedavajući: Privedite kraju, kolegice.)

Verujte mi, ne. Oni će razmišljati o vama, a ti koji podržavaju vas mene nikad neće podržavati. I vrlo sam ponosna na tu činjenicu, vrlo sam ponosna. Meni oni građani Novog Sada i uopšte Srbije koji glasaju, zaokružuju moje ime, ništa ne zameraju. Zamerate mi vas nekoliko iz opozicije, koji ste pokazali kako postoji ta lakoća kritikovanja drugih a onda rađenja skoro istog. Znači, sličnog. Vi ste našli neki svoj put u nekoj nepoznatoj poslaničkoj grupi i želim vam puno uspeha u politici i ja vam to uopšte ne zameram. To je vaš izbor i to je vaše lično pravo.

I naučite da je u demokratiji to lično pravo čoveka i ne treba da se mešate u to uopšte. Kažem, moji birači meni to ne zameraju, a ne znam zašto vi imate taj problem da vaš čin pravdate tuđim činovima političkim. Ja ga nemam. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Jedan minut od vremena poslaničke grupe da se oduzme.

Kolega Đuriću, izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Nemam problem kada bilo ko promeni političku organizaciju. Nije na meni da o tome iskazujem ocenu. O tome birači sude i nemam problem da bilo ko podnosi amandmane, niti to po Poslovniku bilo kome možete zabraniti. U pravu je ambasador koji vam je rekao da on ne vidi način da se to zabrani. Ne možete to po Poslovniku zabraniti.

Što se tiče predloga, predlog je jednostavan – predsednica Skupštine sazove kolegijum, dođu šefovi poslaničkih grupa, sednu i dogovore se kako da se rad Parlamenta učini što efikasnijim. Mi smo u ovom sazivu taj kolegijum imali nedovoljno često, suviše retko, možda dva ili tri puta svega. To je način da dođemo do dogovora, jer naš posao nije ovde da polemišemo i da merimo grehove ili zasluge. Naš posao je da zakone koji odavde izlaze učinimo što boljim, da bi ljudi koji će po tim zakonima živeti i raditi imali što bolje zakone koji će proizvesti što manje klizavog terena i što manje rupa, da bi imali što zaokruženiji zakonski okvir. To je stvar vrlo prosta i jednostavna.

Ne znam na kojoj sam ja to sednici bio tako glasan i na koga sam ja to tako vikao kada nemam nijednu opomenu izrečenu. Da sam vikao, da sam bio glasan, verovatno bih dobio opomenu. Opomene se barem opozicionim poslanicima vrlo lako dele.

Da vam kažem, ne može samo broj osvojenih glasova biti merilo šta ko ima pravo u Narodnoj skupštini da govori. Možda ćete imati iz vladajuće koalicije malu poslaničku grupu koja ima vrlo malu minutažu ali čiji narodni poslanik ima zaista dobar i kvalitetan predlog kako da se neko zakonsko rešenje popravi nekim amandmanom. Možda će se baš raditi o zakonu čiji amandmani

neće stići na dnevni red zato što ćemo potrošiti deset sati amandmanskog vremena da raspravljamo o naslovu i prva dva člana prvog od zakona koji su na dnevnom redu.

To jeste po Poslovniku i to jeste legalno. Da li je legitimno i kako će to birači ceniti, o tom potom. Nemam problem da ove moje apele birači procene kao smešne, kao naivne i da ja ne dobijem glasove na sledećim izborima. Nemam problem s tim uopšte. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Maja Gojković.

MAJA GOJKOVIĆ: Opstrukcija se pominje samo jednom u izveštaju, i to kad je bivši ambasador Evropske unije, Davenport, pokušao da izveštaj predstavi poslanicima u Odboru za evropske integracije. Čitam i ja koliko čitate i vi. Izgleda ja malo suštinski. Tu nisu bili samo poslanici vladajuće većine, koji nisu vršili tu opstrukciju, nego se odnosi upravo na poslanike različitih političkih opcija koje su u opozicionim redovima. To je istine radi. Vas to ne interesuje, vi ste vašu mantru pripremili danas, da govorite kako mi vršimo opstrukciju a ne vi.

Eto, možemo da analiziramo i dopune dnevnog reda. Vi to izbegavate. I to je jedna velika opstrukcija, od koje ne može uopšte da se pređe na konkretan rad. To vam ne smeta. Čitav dan ustajanje poslanika koji ne govore o predlogu kojim žele da dopune dnevni red, često ne prilože zakon. Oni moraju ne samo taj jedan papir, nego zakon da prilože kad traže dopunu dnevnog reda. To vam ne smeta. Sedite i pritiskate dugme, a ne znate da je predložena samo prva stranica dopune dnevnog reda, bez teksta zakona. Kad god predložite, morate ponovo da priložite i zakon. To vam ne smeta. Znači, vi ste poslanik koji vidi samo jednu stranu. Kao predsednik Parlamenta vidim da ste vi započeli opstrukciju, i to opstrukciju ne ulaganjem amandmana, koje je dozvoljeno, nego obesmišljanjem institucije dopune dnevnog reda.

Sa vama više ne bih polemisala. Stvarno mislim da smo se ovde okupili da bismo raspravljali o predlozima zakona a ne da raspravljamo o onome za šta vi znate da sam u pravu ali nećete to da priznate jer vi ste odlučili – ja sam opozicija, ja sam uvek u pravu a druga strana nikad nije u pravu i, jednostavno, neću da slušam. Kao deca u zabavištu, pritisnete uši i zažmurite i mislite problem je prošao; posle par sekundi otvorite oči. Nije baš tako.

(Predsedavajući: Privedite kraju.)

Nije lako voditi Parlament, ali o meni su 250 poslanika potpuno jednaki u svojim pravima. I obavezama, ne samo pravima. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Ovim zatvaramo krug replika.

(Vladimir Đurić: Replika.)

Nemate prava, kolega Đuriću.

(Vladimir Đurić: Po amandmanu.)

Po amandmanu, izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Samo jedna rečenica.

Uvažavam primedbu predsednice Skupštine da smatra da opozicija zahtevima za izmenu i dopunu dnevnog reda isto pokušava na neki način da pridobije vreme za izlaganje, da je i to svojevrsno manipulisanje poslaničkim pravom, ali ne može to meni da atribuirati. Ja nemam nijedan takav predlog podnet u Skupštini, tako da ja to pravo nisam koristio.

Ponavljam još jednom apel – naš posao ovde nije da se svađamo i polemishemo. Naš posao je da ove zakone učinimo što boljim da bi uvažena gospoda oficiri sutra imali kvalitetne zakone po kojima će živeti i raditi i starati se o bezbednosti ove zemlje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar, gospodin Vulin.

Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Zahvaljujem se.

Dame i gospodo narodni poslanici, imamo dobru i, ako smem da kažem, korisnu raspravu sa obiljem amandmana i obiljem ideja. Vlada će nešto usvojiti, nešto neće usvojiti. To je svačije pravo. Zaista ne znam koji bi to parlament mogao da se pohvali većim stepenom demokratije, posebno kada ne skliznemo na nivo lične mržnje i kada je jedini argument da je Zakon o BIA loš zato što je direktor BIA Bratislav Gašić, a jedini argument da je neki vojni zakon loš zato što sam ja ministar odbrane. To, priznaćete, i nije neki argument i teško da može da se prihvati kao relevantna stvar.

Istine radi, želeo sam samo po pitanju položaja pripadnika Vojske samo jednu vrlo jednostavnu stvar. Prosečni profesionalni vojnik je u vreme kada smo mi preuzeli odgovornost za čuvanje Vojske Srbije i njeno unapređenje imao 33.308 dinara neto zaradu. Danas ima 38.895 dinara. Podoficir je imao 43.686 dinara, a danas ima 51.975 dinara. Oficir je prosečno zarađivao 63.428, danas 73.712 dinara. Prosečno je ukupno pripadnik Vojske zarađivao 43.101 dinar, a danas 51.000 dinara. Na to, naravno, morate dodati i dnevnice, koje su u međuvremenu povećane, i razna druga primanja koja ostvaruju pripadnici Vojske.

Ovo je jezik brojeva i, kada god govorimo o argumentima jezikom brojeva, imaćemo, siguran sam, dobru i vrlo korisnu raspravu.

Što se tiče imena Predloga zakona o vojnom obrazovanju, zašto ne i vaspitanje, zakon o vojnom obrazovanju je opšti termin. Mi navodimo u samim članovima pa kažemo da školovanje u smislu ovog zakona podrazumeva srednje obrazovanje i vaspitanje, i visoko obrazovanje. Dakle, već smo to stavili.

Samo da potvrdim još jednom, Aleksandar Vučić jeste ispunio svoje obećanje. Moral je vraćen kao funkcija u okviru vojske i vojska se ponovo bavi svojim moralom. A da vam kažem da u vreme kada je bilo ukinuto – naravno da su se naši oficiri bunili protiv toga, jer srpska vojska je uvek imala moral i uvek je imala oficire koji se brinu o moralu, i te kako je vodila računa o tome; uostalom, kao što su neki od uvažanih narodnih poslanika govorili o tome, srpski vojnik je bio i poznat po moralu; treba to svakako zadržati i sačuvati – tada nam

se govorilo, u vreme kada se vojska razbijala i ukidala, zašto se ukida moral?, kaže – vaše moralne vrednosti vredaju i smetaju vašem okruženju. Zamislite vi to obrazloženje po kome je ukinut moral i funkcija morala u Vojsci Srbije. Sada je vraćen. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 sati, zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese zakone iz dnevnog reda ove sednice.

Na član 1. amandmane u istovetnom tekstu podneli su narodni poslanik Vjerica Radeta, narodni poslanik Marko Đurišić i zajedno narodni poslanici Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović, Goran Bogdanović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Radeta, izvolite.

VJERICA RADETA: Predložili smo da se član 1 briše iz prostog razloga što on nema neki suštinski značaj, jer je navedeno u ovom članu da se ovde uređuju ciljevi, načela vojnog obrazovanja, specifičnosti itd. i onda u narednim članovima idete posebno ciljeve, posebno načela, tako da je to onako malo opterećujuće za ovaj zakonski tekst.

Želimo da iskoristimo ovu priliku i vaše prisustvo i dobru volju da komunicirate sa poslanicima, gospodine ministre Vulin, da vam skrenemo pažnju na neke stvari i informacije, pouzdane, koje mi imamo a koje se kriju od javnosti. Konkretno, ovaj put i sada ću govoriti o opštini Kuršumlija.

U nekoliko kuršumlijskih sela svega nekoliko kilometara iznad Lukovske banje, u selu Mrča, tamo je vojna baza, pretpostavljam da to znate, zatim sela Sava, Trebinje itd. Šiptari svaki dan prelaze tu administrativnu liniju – seku i privatnu i državnu šumu. Ovde su fotografije kako to izgleda. Oni prave puteve. Ljudi su tamo isprepadani, nemaju kome da se obrate; odnosno, kome god se obrate, svi sležu ramenima, niko ne sme da se upusti u rešavanje tog problema. Često se čuje i pucnjava u tom delu. Velika šteta je napravljena – od ukupno, po neki procenama, do dva miliona evra. Mnogo je ljudi, fizičkih lica, privatnika, čija je to šuma i koji su oštećeni za po više stotina hiljada evra i nemaju kome da se obrate u svojoj državi, kao da državu nemaju. Tamo se često vidi vojska, policija. To je ono što narod vidi, ali to zvanično niko nigde ne sme da pomene i niko ne sme da pomogne tim ljudima, koji su u ozbiljnim problemima. Tamo vlada veliki strah, ljudi više ne znaju šta će da rade. S jedne strane prave im velike troškove sečom šume, a s druge strane prave puteve, dolaze im Šiptari na kućni prag, dok s treće strane nemaju kome da se obrate.

Tu je Lukovska banja, trebalo bi da bude turistički centar. Dakle, sve ono što se dole dešava čuva se kao neka tajna samo opštine Kuršumlija i samo

stanovnika koji tamo žive, a to nije problem opštine Kuršumlja, to je problem države Srbije, Vojske Srbije i Policije Srbije.

Zato vas molim, ministre, i sve vas, gospodo oficiri, da ove i ovakve stvari ozbiljno shvatite i da nađete rešenje. Vlast ste, morate da nađete rešenje. Ne sme vlast da sleže ramenima pred problemima građana. Ne sme predstavnik vlasti ili lokalne samouprave da kaže nekom – znam, oni su ti posekli za 200.000 evra šume, ali šta da radim. Ako ne zna šta da radi, nek se skloni.

Molim vas da pomognete ovom narodu da se oslobodi straha i nemojte da zbog ovakvih problema... Ionako se maksimalno iz sela Kuršumlje, pa čak i iz samog grada, ljudi iseljavaju. Nastave li ovako Šiptari da im ključaju zavrata, pobeći će svi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marija Janjušević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani građani Srbije, poštovani gosti visoki oficiri, možemo mi ovde pisati i govoriti sve i svašta, naša dela govore o nama. Mislim da smo svi duboko svesni, priznali to ili ne, da su crkva i vojska poslednje linije odbrane ove države u kojoj se sve državne institucije urušavaju, i to veoma brzo. Prema tome, vojska i, naročito, vojno obrazovanje je, u stvari, naš spas.

Iskreno, ja sam se pitala zašto nema pobune u vojsci zbog svih poniženja koje ste morali da otrpate, počev od kadrovskih rešenja, NATO lobista, finansijskih problema u koje ste svi dovedeni, i onda sam shvatila da ste vi zapravo odgovorni, svesni kao i ja da se svakom zlu zna mera i kraj i zapravo posvećeni upravo svom poslu, da istrajete i da obezbedite da ova država ima kontinuitet, kako u Vojsci i njenim obavezama prema narodu tako i u obrazovanju. Ja vam odajem duboko poštovanje zbog toga.

Ja se nisam konsultovala ni sa kakvim ambasadorima, bilo kime iz inostranstva, dobila sam za svoj poslanički rad instrukcije od jednog generala i ja mu na tome zahvaljujem. Znam da prati redovno sva skupštinska zasedanja, pozdravljam ga i zahvaljujem i njemu i svima vama.

Hoću da naglasim da smo 2014. godine u poplavama videli koliko je zapravo vojska predana, koliko su bili odgovorniji čak i od samih građana koji su bili ugroženi. I za to jedno veliko hvala.

Dakle, ja sam uverena da ćete vi sami, jer vi ste u ovom zasedanju i shvatili da ste prepušteni sami sebi, naći pravi put da sačuvate svoje dostojanstvo, da nam obezbedite podmladak u vojsci koji će moći da nastavi ono što ste vi dosada radili, i više i bolje. Još jednom vam hvala na tome.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, narodni poslanik Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Hvala lepo.

Ja bih vas samo zamolila, kao predsedavajućeg, da pitate poslanicu koja obrazlaže ovaj amandman šta je ona htela da kaže uopšte u ovom obrazlaganju. Vrlo sam voljna da podržim neki amandman opozicije, bilo koji, kada me budu ubedili u to da se time suštinski menja tekst zakona. Nekako sam izabrala koleginicu Janjušević kao najprikladniju poslanicu, a i kolegнице smo, da možda čujem šta ona ima da kaže pa da je podržim, ali ja nju baš ništa nisam razumela. Evo i poslanici oko mene su voljni da podrže danas neki amandman opozicije, ali ništa nisam razumela.

Ako je neki general njoj dao instrukcije za ovaj amandman, onda sam vrlo zabrinuta za sudbinu Vojske Republike Srbije, u čijim je ona to rukama, a zabrinuta sam, kako mi dobacuju poslanici, i za tog generala, kakav je to njegov kapacitet kada on daje instrukcije poslanici Janjušević da ovakav amandman, koji niko živi ovde nije razumeo šta se time želi, eventualno podrži.

Jer svrha obrazlaganja nije da zasenite oficire koji su ovde prisutni ili da oduševite ministra odbrane vašim umećem menjanja Predloga zakona, svrha amandmana je da ubedite nas, ovde većinom, da podržimo taj amandman. A vi ste ovde rekli da vam je jedan general dao instrukcije za vaše delovanje. Ne znam koje je to delovanje, pošto vas niko ovde nije razumeo jer ne znate da obrazložite amandman.

A i da je naša vojska prepuštena sama sebi, i to je jedno ingeniozno konstatovanje i mislim da je sada Srbija duboko zabrinuta time što ste vi danas izneli i ljudi se, evo, već evakušu i napuštaju državu jer je vojska prepuštena sama sebi.

Prema tome, očigledno je da nema ovde namere da većina opozicionih poslanika i nas koji činimo većinu koja podržava Vladu zaista i podrži ovaj amandman, nego samo da ustanete i da kažete bilo šta i da kažete makar šta, što bi rekle naše stare generacije. Znači, bilo šta, makar ko i makar šta. To su čuvene reči naših baba i deda, a vi ste to, očigledno, ovde doktorirali.

Znači, kakav general daje instrukcije vama iz Vojske Srbije? To je sramota za jednu vojsku, da imaju generala koji su šunja nešto okolo-naokolo, daje instrukcije poslanicima opozicije da pišu besmislene amandmane i još besmislenije da ih obrazlažu, kao i da je vojska prepuštena sama sebi. Stvarno ste me zabrinuli. Ja hoću da upoznam tog generala i da popričam sa njim, da vidim da li mu je dobro ovih dana.

Hvala lepo, ali mi ovaj amandman ne možemo da podržimo.

PREDSEDAVAJUĆI: Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Replika, da ne bude zabune, zbog vremena.

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku.

Ako hoćete, možete zatražiti reč po Poslovníku.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Po Poslovniku, pošto ste vi odlučili da, iako sam spomenuta imenom i prezimenom, nemam pravo na repliku.

Ja sam sasvim sigurna da smo se sasvim dobro razumeli. Drago mi je što me ne razumeju oni koji su odavno prestali da razumeju svoj narod...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Niste naveli član.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Možda je najzgodniji član 108.

Vi se starate o redu na ovoj sednici. Molila bih da ne budete tako stidljivi kada treba da opomenete poslanike da se ne obraćaju direktno. Već je bilo dosada nekoliko puta da se obraćaju poslanici direktno jedni drugima, a ne vama, kako nalaže Poslovnik, pa bih vas molila da radite svoj posao onako kako treba i da ne budete uplašeni ili stidljivi, jer ja treće obrazloženje zaista ne mogu da nađem.

Razumem se sa svojim narodom, razumem se i sa vojskom, a žao mi je ako to nekome smeta.

PRESEDAVAJUĆI: Izvinjavam se što sam stidljive prirode. Eto, prekršio sam Poslovnik, prihvatam.

Koleginica Gojković, po amandmanu.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Da pojasnim amandman, pošto vidim da je vaskoliko Srpstvo uzbuđeno zbog ovog amandmana, jer vi kažete da se dobro razumete sa našim građanima, koje samo vi zastupate ovde od 250 poslanika. Svaka čast! Kao poslanik ovde desetinama godina, ja, izgleda, zastupam Eskime. Ali nema veze, valjda će i oni da izađu na izbore.

Znate kako glasi vaš amandman? Nešto ste zamenili dve reči – planiranje i organizovanje i organizovanje i planiranje, pa ste rekli da vam je te instrukcije dao general Vojske Srbije, da baš to napišete i da tako nastupate danas. I da je vojska prepuštena sama sebi. Valjda zato što nije inverziju reči napravila – planiranje i organizovanje i organizovanje i planiranje. To je od suštinskog značaja za ovaj zakon.

Ja molim poslanike vladajuće većine ovog puta, jer bez nas ne može ovo da se izdvoji, da razmislite do dana glasanja. Ovo je jedan ingeniozan amandman, koji će promeniti suštinu obrazovanja u vojsci i uopšte nakon usvajanja ovog amandmana vojska najednom neće više biti prepuštena samoj sebi i napravićemo veliki doprinos, a pomoći ćemo i tom generalu koji piše te amandmane da mu bude malo bolje do sledećeg zakona pa da nam nešto smislenije napiše. Ako taj general uopšte postoji, a ja mislim da ne postoji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima kolega Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodo oficiri Vojske Srbije, gospodine ministre, malopre smo čuli da predsedavajući nije stidljiv, a ja, bogu hvala, nisam plašljiv pa ne vidim da će moj amandman pasti u grupu, kako rekoše kolege iz vlasti, sumanutih ili besmislenih amandmana.

Radi se o članu 1. zakona, koji je verovatno ponajpre meni prihvatljiv od svih zakona koji izlaze pred Narodnu skupštinu i za koji bih ja najpre glasao. U tome i jeste problem, što je ono najbolje stavljeno sada da mi ovde naša politička nadmudrivanja i, da budem slikovit, nadgornjavanja koristimo. a ne da pričamo o nečemu što je bitno. No, to je takva mogućnost. I nije ovo opstrukcija, ja ne delim mišljenje kolega, više mislim da je ovo demonstracija moći onih koji su brojniji. Osećaju se moćnijim i to je njihovo pravo, ali, kažem, slava Gospodu i današnjem Svetom Nikolaju žičkom i ohridskom i svesrpskom, ja nisam strašljiv pa tu demonstraciju moći ne osećam spram sebe strašnom.

Šta sam ja promenio u ovom amandmanu? Ja sam dodao jednu reč. Da, zaista sam dodao samo jednu reč – iznad „specifičnosti“ ide i „karakteristike“. Možda vama to izgleda ovako nelogično, ali moram da vam objasnim šta znači specifičnost a šta znači karakteristika. Specifičnost je različitost, ona je jedinstvenost i individualnost. Karakteristika je zaštitni znak, ona je beleg, ona je znamen. Zato smatram da zakon o vojnom obrazovanju treba da bude i beleg i znamen i karakteristika. To je maksimalno smisleno.

Sad ja, koristeći bogatstvo srpskog jezika, moram ovo da objašnjavam i pojašnjavam da ne bih upao, kažem, u onu priču i zaista me čudi da oni koji su čitali ovaj amandman, ako su ga uopšte i čitali, obraćam se i gospodinu ministru Vulinu, koji u ovom trenutku priča i koji mi nije dao odgovore na ona pitanja, dakle definitivno različitost postoji, specifičnost i karakteristika. Ja mislim da baš zbog važnosti ovog zakona ova reč treba da nađe mesto u prvom tom članu.

Pokušao sam da vam ukratko objasnim šta je u pitanju, a voleo bih da znam zašto je ovo odbijeno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući i uvažene kolege iz vladajuće većine i ostale kolege narodni poslanici, mogli ste samo pogledati obrazloženja naših amandmana i bilo bi vam jasno koji je njihov cilj. Tamo jasno piše da ovo amandmansko rešenje dovodi do boljeg i kvalitetnijeg uređenja bitnih pitanja u okviru zakona o vojnom obrazovanju.

Mi smo, naime, neko ko voli da uči od kolega narodnih poslanika. S obzirom na to da SNS na svaki zakon podnosi po 300 i 400 amandmana, mi smo, prosto, videli kako se to radi od vas. Mi to ne krijemo, mi smo učili od boljih, od najboljih, od onih koji su najkvalitetniji, od onih koji imaju najviše poslanika i, ako oni pišu besmislene amandmane, onda ih pišemo i mi. Ako su vaši amandmani smisleni i dobri, verujte, i naši su odlični, jer se ugledaju na vas. Tako da svako od vas ko gađa kamenom naše amandmane, neka prvo razmisli kakve on amandmane piše pa neka se posle toga javi.

Što se tiče samog zakona o vojnom obrazovanju, želim da istaknem – da bismo školovali i obučavali nove oficire i vojnike Vojske Srbije uopšte, mi moramo pre toga da zaštitimo ugled Vojske Srbije. Gospodin ministar je onako hrabro izbegao da mi odgovori na vrlo jednostavno pitanje koliko hiljada vojnika Vojske Srbije je napustilo Vojsku Srbije u poslednjih nekoliko godina.

Gospodine ministre, zašto je to toliko teško pitanje? Kako ćete obrazovati nove generacije ako vam beže postojeće generacije zbog lošeg materijalnog statusa, zbog nerešenog stambenog pitanja, zbog ponižavanja vojske, zbog maltretiranja Vojnog sindikata, zbog progona predsednika Vojnog sindikata Novice Antića? Navedite ovde pred svima, pred građanima Srbije, koliko hiljada – ne govorim o desetinama i stotinama, o hiljadama – pripadnika Vojske Srbije je napustilo Vojsku Srbije u poslednjih nekoliko godina.

Gospodine predsedavajući, dozvolite, korišću vreme šefa poslaničke grupe da samo dodatno još malo obrazložim ovo što sam sada imao da kažem.

Dakle, smenili smo, penzionisali, ponizili ratne oficire Vojske Srbije. Skresali smo na svaki način budžet Vojske Srbije, naoružanje i opremu, ukupan kadar i sve što smo mogli. Govorim o svim vlastima od 2000. godine do danas. Sada se postavlja pitanje kako usmeriti mlade ljude u vojno školstvo, u vojno obrazovanje, u vojsku, kada su tako mala primanja vojnika po ugovoru, kada je takav odnos države prema Vojnom sindikatu, kada vojska ne može da ima taj status koji treba da ima u ovom društvu i državi.

Dakle, šta je toliko strašno, gospodine ministre, da odgovorite na pisma koja vam šalje Vojni sindikat, da istražite afere, kriminal i korupciju u vrhu Vojske i Ministarstva odbrane na koje vam oni ukazuju? Da li je to tabu tema da ima kriminala i korupcije u vojsci? Da, ima kriminala i korupcije u vojsci. Neko krade i u Vojsci Srbije i u Ministarstvu odbrane i na to vam ukazuju časni oficiri, vojnici koji pripadaju Vojnom sindikatu i koji dobro znaju da nijednoj ozbiljnoj vojsci na svetu nije potreban vojni sindikat. Kada je vojska zadovoljna, kada vojska ima dobra primanja, kada je vojska egzistencijalno obezbeđena, kada vojska ima rešeno stambeno pitanje, onda nema i ne treba da ima vjnom sindikata. Ali u našoj državi, gde je vojska ponižena, gde se radi za tako mala primanja, gde je tako teško egzistencijalno stanje, gde je više hiljada pripadnika Vojske napustilo Vojsku Srbije, i te kako je potreban Vojni sindikat. Zbog toga on ima podršku Srpskog pokreta Dveri.

U normalno vreme, u zdravoj državi ne treba da postoji ni vojni ni policijski sindikat, jer državna vlast brine o egzistenciji i funkcionisanju ova dva najvažnija aparata za bezbednost jedne države, a to su vojska i policija.

Dakle, ja vas molim da ne bežite više od odgovora. Koliko je hiljada pripadnika Vojske Srbije napustilo Vojsku Srbije u poslednjih nekoliko godina? Kad je tako dobro stanje, kad ste vi tako dobar ministar, kad je Bratislav Gašić bio tako dobar ministar, kada ste promenili pet ministara od Aleksandra Vučića do danas, kad je tako dobro, što beže vojnici iz Vojske? Što više hiljada njih daje otkaz i napušta vojnu službu? Što beže u mirovne operacije širom sveta da bi uzimali veće pare? Dakle, nemojte da se ovde pravite da niste čuli moja pitanja koja vam nekoliko puta ponavljam.

Druga stvar, pominjali ste, i ja vas pozdravljam i podržavam u svemu što radite dobro, recite mi kada nešto što je bilo dobro mi nismo podržali javno. Jesmo li podržali vojnu saradnju sa Rusijom i Belorusijom? Jesmo li podržali da ova država ne sme da uđe u NATO? Jesmo li podržali osnivanje, ministar je jedan govorio o tome, istraživačkog centra koji će konačno analizirati posledice NATO bombardovanja Srbije? Za sve što je dobro uvek ćete imati našu podršku.

Podržali smo i da se vrhunski ratni oficiri Vojske Srbije vrate da budu predavači na Vojnoj akademiji. Ali ne samo da budu predavači na Vojnoj akademiji, gospodine ministre, nego u aktivnu vojnu službu da se vrate. Vrhunski srpski oficiri sa ratnim iskustvom, koji su prošli sve otadžbinske ratove od 1991. do 1999. godine, da se vrate u aktivnu vojnu službu, a ne samo za povremene predavače u Vojnoj akademiji. Recite mi koja bi se vojska sveta odrekla njihovih usluga. Recite mi zašto neko od njih nije danas ministar vojni nego ste to vi. Imate više iskustva od ratnih ministara, poznajete bolje vojsku, sposobniji ste od njih, služili ste vojsku?

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, u kom to smeru ide vaša diskusija?

Pravo na repliku ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Pomenuta je stranka, dame i gospodo narodni poslanici. Naravno, neću sad da ulazim u analizu toga da li onaj ko podnosi amandmane, kako se sam izjasnio, da bi nešto rekao, to ume da uradi na način na koji to radimo i mi ili ne ume, to je samo njegova stvar.

Za smer ste se zapitali, gospodine predsedavajući. Pa ja ću da budem slobodan da vam odgovorim. To je smer praznog govora, koji za posledicu ima, kako beše?, 2,2% na izborima. Dakle, kad se tako radi, tako se i prolazi.

Ovde je bitna reakcija zbog nekih stvari koje su suštinski pogrešne, a izgovorene su. Rečeno je da se od 2000. godine pa do danas nanosi šteta vojsci. Nemoguće je porediti onaj period kada je zaista ta šteta nastajala, i o tome smo mi govorili ovde i govorićemo koliko god puta treba, i ovaj period danas, kada se ta ista vojska oprema, kada dobija i uniforme i naoružanje i tehniku, kada mi

nove avione nalazimo, kada mi nove oklopne transportere, tenkove dobijamo. Dakle, da li je to uništavanje? Pa neće biti, to je sve suprotno od toga.

Onaj koji ne može sam sa sobom da se dogovori da li to hvali juče a napada danas i izjednačava sa nečim drugim, taj ne može ni da očekuje više od ta 2,2%. Mnogo je pogrešnije što zaboravlja da primeti da je to devastiranje nastalo u vremenu onih sa kojima se on danas jako lepo slaže, sa kojima se slika, sa kojima zajedno poziva da se glasa za njegovu opciju, sa kojima se izjednačio. Nije niko od nas rekao, oni su sami rekli da sebe u nacionalpatriotskom smislu izjednačavaju sa Vukom Jeremićem i ostalim pripadnicima tog nekadašnjeg vajnog režima koji su uništavali vojsku. Te oficire kojima se danas tobož divi a u stvari samo glumi kao i svaki put proganjali su ti ljudi koji su mu danas politički saveznici. Ti ljudi koji su ga finansirali, ti ljudi koji su topili tenkove, to su ljudi sa kojima se sam izjednačio.

Ako hoće da priča o vojsci, nek uvek ima u vidu, sebe je izjednačio sa najgorima od najgorih, sa onima na koje se danas kao nešto žali i koje danas kritikuje. Kritikuje sebe, pokušava nešto da prebaci nama. Ako ćemo da pričamo o kriminalu i korupciji, od sebe da se pođe, da se pogledaju ti koji su danas saveznici i da se pogleda sopstvena stranka.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Orliću.)

Time završavam, gospodine predsedavajući. Onaj koji danas potkrada sopstvenu stranku, taj se neće libiti ni državu da krađe. Hvala.

PREDSEDNİK: Pravo na repliku ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Zaista, gospodo iz vladajuće većine, morate da razumete da je uloga opozicije kritika vlasti i to što mi pohvalimo deo dobrih stvari koje uradite ne znači da vi radite sve dobro. Primera radi, ako ste napravili dobru vojnu stratešku saradnju sa Rusijom i Belorusijom i mi to pohvalimo, to ne znači da je status srpskog vojnika danas dobar. On je loš, njegova primanja su katastrofalno mala. Hiljade vojnika napušta aktivan sastav Vojske Srbije.

Dakle, to su činjenice, ja to ne izmišljam. Ako vi tvrdite da ja glumim, opet vam kažem, učimo od najboljih, učimo od najboljeg dramskog umetnika među srpskim političarima, Aleksandra Vučića. Nemojte mi to braniti. Hoću i ja da se usavršim u glumi, hoću i ja da budem dobar glumac kao što je naš predsednik. Što bi samo on bio vrhunski glumac? Hoćemo svi da glumimo onda političare i politiku. Dakle, nemojte tako.

Isto se odnosi i na amandmane. Lepo sam vam rekao, pre nego što krenete da pričate o tuđim amandmanima, pogledajte svoje amandmane. Pogledajte 400 svojih amandmana koji nikakvog smisla nemaju, koje su vam vaši parlamentarni skupštinski odbori odbili, koje vam je Vlada Republike Srbije odbila i time pokazala da vi ne znate da pišete amandmane, jer ne bi vam to neko

sve vreme odbijao. Hiljade vaših amandmana su odbijene, a vi ih i dalje podnosite, što govori da vi nemate pojma da pišete amandmane.

Druga i najvažnija stvar tiče se konačno tog razrešenja sa bivšim režimom. Ne znam kako je taj bivši režim dobar kada primete njegove pripadnike u svoje redove, kada primete Nebojšu Krstića, Sinišu Malog, Jelenu Trivan. Onda su oni sjajni pripadnici bivšeg režima i onda Demokratska stranka, valjda, valja. Ko pređe kod vas i ko proda svoj mandat SNS-u, onda je on dobar pripadnik bivšeg režima. I ne vidim ko je vama branio da za ovih šest godina konačno oterate u zatvor one koji su opljačkali ovu državu u prethodnih 30 godina. Ko vam brani danas?

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Eto tako to izgleda kada neko hoće da se malo nadmeće a sam ne zna šta će da uradi kada ustane. Dakle, nisam ja ničije amandmane pominjao ovde. Rekao sam na samom početku, prva rečenica je to bila – neću uopšte da ih komentarišem i onda minut o nekim našim itd. Gubljenje vremena, dame i gospodo.

Ono što smo mi čuli ovde, a što je suštinski važno, reče čovek – hoće on da bude kao Aleksandar Vučić. Pa to je suština – hoće, ali ne može, šanse nema. Dakle, dok ovako nastupa, dok ovakve stvari izgovara, nikakve šanse nema. Ako to nije shvatio iz dva izborna ciklusa, u jednom je dobio 2,2% na ime i prezime, a u drugom, u najširoj mogućoj koaliciji, koju su mu sami njegovi saradnici i politički mentori nazvali protivprirodnim bludom, fantastična 3,7%, taj nikad ništa naučiti neće. Nikad ništa, dame i gospodo.

Ako pričamo o stvarima koje se odnose na glumu, ja vas molim, najgori smo na svetu, ne možete da nas smislite, ne možete da shvatite što smo mi bolji od bilo koga; a što se onda nudite? Što ste onda molili, i to preko medija, javno molili, da se pravi koalicija sa nama u gradu Čačku? Ali, na žalost po vas, susreli ste se sa tvrdim stavom da mi nećemo da saradujemo sa ljudima koji nikakve političke suštine nemaju, koji jednu jedinu ideju, ali zdravu, konkretnu, korisnu za društvo nemaju. Nećemo da saradujemo sa onima za koje je suština bavljenja politikom lična korist, što se i pokazalo.

Malopre smo lepo rekli – ti koji su proganjali te časne srpske oficire isti su ljudi koji su finansirali ove koji se tu sad nešto zgražavaju i bune. Isti ti. Je l' Dragan Đilas bio jedan od najznačajnijih velmoža tog režima koji je proganjao te oficire? Jeste. Je l' Dragan Đilas upravo te koji se sad nešto bune lično dotirao i finansirao u gradu Beogradu da mu odvlače konkurenciju, glasače SNS-a? Pa jeste. Je l' se sa tim istima, ali istima, dan-danas grle i ljube, šetaju one lepe bele košulje, zajedno poziraju na nekim trgovima, binama i šta već sve ne, sa tim istima? Šta, na kraju krajeva, oni uopšte hoće? Kad crtu podvuku, šta je njihova poruka? Nadaju se nečemu da će da se dogodi – time završavam, gospodine predsedavajući – da će sve nas skupa u ovom narodu amnezija da proguta i da

zaboravimo ko su i šta su. Pa nećemo nikad. Vidimo dobro i podsećate nas svaki dan.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Kolega Đurić, po Poslovníku.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, član 158. stav 2. Ukupno vreme pretresa u pojedinostima za poslaničke grupe raspoređuje se na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova te poslaničke grupe.

Nekoliko kolega narodnih poslanika u svojim izlaganjima od jutros je reklo da će koristiti vreme predviđeno za ovlašćenog predstavnika svojih poslaničkih grupa. Gospodin Obradović je malopre to rekao i kolega Milojičić isto. Međutim, uvidom u sistem e-parlamenta konstatujem da sistem iskazuje da su sve poslaničke grupe od vremena predviđenog za njihove ovlašćene predstavnike i od vremena predviđenog za izlaganje narodnih poslanika članova tih poslaničkih grupa potrošili, slovima i brojevima, nula minuta.

Dakle, sistem e-parlamenta iz nekog razloga ne iskazuje potrošeno vreme predviđeno za predstavnike poslaničkih grupa i narodne poslanike članove tih poslaničkih grupa, pa vas molim da zatražite preko generalnog sekretara objašnjenje o čemu se radi, jer vreme koje je predviđeno za podnosioc akata istovremeno se pravilno obračunava. Uvaženi ministar Vulin je govorio nepuna tri minuta i sistem je uredno obračunao dva minuta i 52 sekunde, a isto tako je i obračunao 32 minuta od 600 predviđenih za raspravu u pojedinostima tzv. amandmanskog vremena.

Nešto, očigledno, nije u redu sa sistemom e-parlamenta i merenjem vremena. Ne bi bilo dobro za ovaj uvaženi dom da kako rasprava bude odmicala dođemo u situaciju da se preostalo vreme za narodne poslanike proglašava na osnovu nečijeg ručnog merenja ili neke posebne evidencije. Ipak imamo skupo plaćen sistem elektronske obrade podataka i evidencije vremena za raspravu, pa bi bilo dobro da se ovaj problem otkloni. Predlažem da odredite i pauzu, imate puno pravo po Poslovníku da to uradite, da se ovde pojave brojke koje se razlikuju od nule, jer držim da smo trošili i nekoliko nas ovde probijali ona dva amandmanska minuta, a vidim da to nije ni od kog vremena obračunavano, pošto, kažem, ovde stoje nule, nekoliko puta sam osvežavao ekran. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Đuriću, ja vas razumem da kao politička stranka koja je došla tvitovima u Skupštinu Srbije kao verodostojno računa vreme koje se nalazi na e-parlamentu.

Vi ste govorili kao ovlašćeni prvi put jednu minutu i osam sekundi, drugi put 53 sekunde, treći put 40 sekundi. To što vi želite, možete kod nekog drugog da tražite. Dobili ste informaciju koliko ste potrošili od vremena. Da li se to nalazi na e-parlamentu ili ne, nije me briga, apsolutno. Zbog toga da zaustavimo zasedanje nećemo.

A nije ni skupo plaćen taj naš elektronski sistem. Prilično je zastareo, zbog mera štednje ne možemo da ga znavljamo, ali funkcioniše i ispunjava svoju svrhu i ulogu.

Što se tiče drugih primedbi, koje ste još imali? Samo to? Dobili ste informaciju.

I još nešto, zamenik generalnog sekretara vodi evidenciju, vode zaposleni iz službe za pripremu sednica i evidenciju vode zapisničari, odnosno lica koja se bave stenogramima. Znači, na više mesta se vodi računa o vremenu koje potrošite.

Tako da je e-parlament nešto što je samo pomoćno sredstvo, znate. Imate vi dži-pi-es navigaciju; ako vam napiše da je pogrešan put, vi ćete valjda da tražite da nastavite pravo? Ne možete, to je pomoćno sredstvo.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Da.) Dobro.

Po amandmanu, narodni poslanik Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Hvala, potpredsedniče. Nismo vas ni mi baš razumeli ovo oko dži-pi-es sistema i kako ste objasnili poslaniku kako se računa vreme.

Ja ću vam reći. Ono prošli put kad je bio opšti haos oko vremena, generalni sekretar koji je smenjen resetovala je sistem i imam pismeno, dakle, da je ona to uradila. A svi ste je zdušno branili kada sam predložila da bude smenjena. Šta se sada desilo, pošto imamo i ručno brojanje, lako će se doći do rešenja i, ako je greška, biće ispravljena. Nadam se da sam bila... Jeste, jeste ... da l' u dogovoru s vama ili samostalno, mene više ne interesuje ... smenjena je ... kao i drugi. Nemojte vikati, kolegice, kad god uđete u salu ... u popodnevnim časovima.

Što se tiče amandmana na član 1, u amandmanu predlagača se govori da treba zameniti reči „ciljevi i načela“ u „načela i ciljeve“, ili obratno, potpuno je svejedno. Sam predlagač je rekao da je amandman besmislen. Sad ja ne znam je li smislen ili besmislen, neću da ulazim u to, njihovo je pravo da predlažu i da menjaju reči u redosledu kako god žele.

Neke druge stvari me ovde bune. Prvo, poslanik, ako zna da je na hiljade i hiljade pripadnika Vojske Srbije napustilo Vojsku Srbije, ne znam zašto onda pita ministra da mu to potvrdi. Ni ministar ne može to da mu potvrdi, jer hiljade i hiljade pripadnika Vojske Srbije nije napustilo Vojsku sigurno, ali kada iznosi te podatke od onog ingenioznog generala koji ih savetuje, neka nam on kaže, dakle, tačan broj pripadnika Vojske Srbije koji su napustili Vojsku u poslednjih nekoliko godina.

Znači, vreme dok je bio ministar odbrane gospodin Šutanovac se ne računa, dobrovoljno ga amnestiramo jer znamo šta se u ono vreme dešavalo i koliko ih je stvarno oterano iz Vojske Srbije, pogotovo onih koji su učestvovali u odbrani bivše Jugoslavije. Za vreme NATO agresije, bombardovanja, oni su bili

nepoželjni, pa su oni sigurno napustili Vojsku Srbije, i to najmanje dobrovoljno, i otišli da rade kao pekari i ne znam ni ja šta sve već ne rade, tako da to pitajte jednog od vaših koalicionih partnera koliko ih je bilo i koliko ih je oterano iz Vojske Srbije. Nekom je rečeno „otići ćeš dobrovoljno“, a neko je zaista i shvatio da mu tu više nije mesto kada je ministar odbrane postao taj i taj gospodin ili kad je DOS preuzeo vlast.

U vezi načela...

Vi niste bili tu, pa nemojte da vičete na mene, ne znate o čemu smo razgovarali u prethodnoj diskusiji.

To vam je odgovor na to pitanje koje je apsolutna nepoznanica. Na hiljade i hiljade nije bilo. Pitajte poslanicu koja sedi pored vas, ona ima te informacije od generala iz Vojske pa će vam ona to pribaviti bez asistencija Vlade Republike Srbije.

Što se tiče formiranja sindikata, ne znam kakve to veze ima s ciljevima i načelima i načelima i ciljevima, al' nema veze, pričamo sad uopšteno o vojsci. A recite mi, pošto ste rekli da ste podržali sporazume sa Ruskom Federacijom i sa Belorusijom u oblasti saradnje naše vojske sa ove dve države, da li postoji sindikat, evo čisto da se ugledamo na sindikalno organizovanje u vojskama zemalja za koje ste zainteresovani da saradjujemo, da li postoji takav sindikat u vojsci Ruske Federacije i da li postoji takav sindikat u Belorusiji, a onda ćemo preći na one države za koje niste zainteresovani da nas podržite u saradnji. Baš me interesuje u kojim državama postoje sindikati.

Ja sam apsolutno protiv sindikalnog organizovanja u Vojsci Srbije. Malo bih to svoje privatno razmišljanje iznela i za policiju, jer ne znam koja je svrha sindikalnog organizovanja u sistemima bezbednosti jedne suverene države, ali to je moj stav, ne mora čak ni da se poklapa sa stavom partije kojoj pripadam. Apsolutno sam protivnik sindikalnog organizovanja u Vojsci Srbije. Možete me streljati kad bude promena vlasti, mene prvu izvedite na streljanje jer se ne slažemo u tome. Na sve druge načine mogu pripadnici Vojske Srbije da se izbore za svoja sindikalna prava bez tih nekih unutrašnjih organizacija i podela u vojsci, jer gde je jedan sindikat, tu se odmah formira na desetine. Toga nema ni u jednoj državi, pa neće biti ni u Srbiji, iskreno se nadam.

A treće šta ste rekli? Da, stalno spočitavate ministru odbrane da li je on služio vojsku ili nije služio vojsku. Očigledno je da vi mnogo o politici ne znate. Znači, na čelu Vojske, odnosno tog resora Vlade, Ministarstva odbrane, običaj je u demokratskim državama sveta da budu civili. U velikoj većini država u poslednje vreme su to žene. Nijedna od tih žena, mogu primere da vam ređam ako ste zainteresovani, nije služila vojsku. Znači, ne možete vi da spočitavate meni, na primer, da moje političke ambicije negde u budućnosti budu da budem ministar odbrane. Pitanje je samo da li ja imam političku sposobnost i veštinu da sprovodim politiku Vlade Republike Srbije u tom resoru.

Znači, moj zadatak, ili zadatak bilo koje žene ili bilo kog muškarca koji nije služio vojsku, nije da držim pušku, da znam da rasklapam tromblon, ako se tako to zove, ili, ne znam, da se bavim ratnim veštinama i taktikama; moj zadatak bi bio, kao i ministra odbrane Vulina, ili XYZ, da sprovodim politiku Vlade Republike Srbije u resoru odbrane. Tačka. Ne treba vam služenje vojnog roka nikako. A neke koji bi samo da služe vojni rok i misle da će odmah moći, da ih to kvalifikuje da vode ovaj resor, garantujem da bih čak i u tom segmentu apsolutno zasenila.

Tako da nemojte to da ističite kao argument, to vam sigurno ne ide u prilog. A da sam bolji, veštiji političar od nekih koji misle da je jedino to da obuče majicu, kaže „služio sam vojsku“ preduslov da bude ministar odbrane, onda bi policajac bio ministar zdravstva, onda bi slikar bio, ili balerina, ministar kulture i obesmislili bismo uopšte bavljenje politikom, jer bi to bio onda jedan skup strukovnih udruženja koji bi vodili Vladu Republike Srbije.

Znači, taj argument zaboravite. Jedino ako želite da vredate nekoga, sa tako nekim jeftinim pobudama ispred kafića da se neko zafrkava pa kaže „jao, nije služio vojsku“ pa se kao malo smejemu. To suštinski sa politikom nema baš nikakvog dodira.

A predlažem da vaš amandman dobro razmotrimo da li da promenimo redosled reči. Ja sam za. U svim amandmanima gde menjamo redosled reči, to će poboljšati položaj Vojske Srbije, definitivno, 100%.

PRESEDAVAJUĆI: Molim, kolega Obradoviću? Nemate pravo na repliku. Po amandmanu, izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ja sam zaista zahvalan kolegici Maji Gojković, koja je očitó morala da siđe ovde među nas obične smrtnike sa velikih visina predsedavajućeg Narodne skupštine, jer nema ko drugi iz redova SNS da brani poziciju SNS po ovim pitanjima...

PRESEDAVAJUĆI: Izvinite, da vas pitam – s kojih to visina? Predsedavajući sa koje to visine vodi sednicu, ili predsednik Parlamenta?

(Boško Obradović: Nisam razumeo pitanje.)

Ne, ja vas nisam razumeo. Upravo ste uvredljivo govorili o potpredsednicima i predsedniku Parlamenta. Da smo mi nešto kao poslanici drugačiji od vas? To ste upravo rekli. Nismo.

(Boško Obradović: Pa vi ste predsedavajući.)

Samo predsedavajući, ništa više.

Izvolite, zatražite ponovo reč.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, vi imate pravo da mene prekinete u svakom trenutku kad vam se ne sviđa moj govor, to nije sporno. Znači, ja to prihvatam, takva su pravila igre, dok ih ne promenimo.

Dakle, zaista je veoma važno ovo o čemu je govorila uvažena kolegica Maja Gojković, jer je istakla samu suštinu propasti našega društva i države, a to

je mešanje političara u ono što im nije struka, ono što ne znaju da rade, ono za šta nikada nisu školovani i obrazovani, poput, recimo, uvaženog ministra, gospodina Aleksandra Vulina. On nikada nikakve veze sa Vojskom Srbije i sistemom bezbednosti i odbrane nije imao, niti ima, ali neko je procenio da će on biti dobar ministar odbrane. Evo on već ovde minutima i danima i satima izbegava da odgovori na vrlo jednostavno pitanje – koliko je pripadnika Vojske Srbije napustilo Vojsku Srbije?

Evo ja ću mu pomoći jednim citatom upravo iz saopštenja Vojnog sindikata Srbije, koje on odbija da primi i da sa njima razgovara iako su veoma reprezentativni i ozbiljni, koji je upozorio na lažna obećanja koje političari sa vlasti daju o izgradnji jeftinih stanova za pripadnike službi bezbednosti. Znači, školovaćemo nekog, pa ćemo ga onda staviti u vojnu službu, ali nećemo mu nikada rešiti stambeno pitanje.

Evo kako to izgleda: „Ne postoji tema o kojoj se više pričalo, gromoglasno najavljivalo i zloupotrebljavalo u izopačenom političkom marketingu“, kaže Vojni sindikat Srbije, „nego što je to izgradnja jeftinih stanova za pripadnike službe bezbednosti. U najavama političara već je izgrađeno 17.400 stanova za pripadnike Vojske Srbije, MUP i bezbednosnih službi po ceni od 500 evra po kvadratu, a situacija je takva da godinama kasnije nijedan ašov u zemlju nije zaboden a kamoli izgrađen jedan jedini stan od pomenutih 17-18 hiljada. Poslednji termin za početak izgradnje, prema najavama nadležne ministarke Zorane Mihajlović, bio je mart mesec, i to u šest gradova.“

Sada je maj, gospodine ministre, a nijedan ašov i dalje nije zaboden ni u jednom od šest gradova za građenje stambenih jedinica za pripadnike službi bezbednosti. Hoćete li i to prećutati i izbeći da odgovorite nešto o tome?

„Ne znamo da li ta komisija za pripremu predloga zna da je sezona građevinskih radova poodavno počela. Znaju li pojedini ministri, političari i njihovi satrapi“, kaže Vojni sindikat Srbije, „da se igraju sa ugledom institucije kojoj narod najviše veruje, predstavljajući narodu paralažu sa izgradnjom 'jeftinih stanova' – koji su sve samo to nisu.“

Trideset godina srpski političari sve čega su se dohvatili su upropastili, bez uključivanja predstavnika reprezentativnih sindikata itd., itd.

„Otuda sa punim pravom očekujemo da se kroz ovaj 'program izgradnje' po ko zna koji put promoviše korupcija, pljačka sa lokacijama za izgradnju, besomučna propaganda koja već godinama traje i, na kraju, najbrutalnija zloupotreba prilikom eventualne njihove dodele. Već slutimo da bi prvi u redu za ključeve stajali svi poltroni, karijeristi, klimoglavci i korupcionaši iz Generalštaba i Ministarstva odbrane, kao i ostalih službi bezbednosti, jer je najnoviji stambeni pravilnik u Vojsci Srbije tako napravljen, naravno, opet iza leđa reprezentativnog sindikata“, kaže u svom saopštenju od juče Vojni sindikat Srbije.

Dakle, gospodine ministre, vrlo su jednostavna pitanja. Šta bi sa stanovima? Obećali ste ih pre dve, tri, četiri godine, obećali ste ih ponovo prošle godine i rekli da kreću radovi 1. marta. Sada je 1. maj, nema radova. Koliko hiljada pripadnika Vojske je napustilo Vojsku Srbije? Koliko ste časnih oficira iz ratnog vremena vratili u aktivni sastav Vojske Srbije? Koliko ste ih vratili kao predavače na Vojnu akademiju? Jednostavna pitanja. Je l' maca pojela jezik, šta je problem?

PRESEDAVAJUĆI: Samo bih zamolio bez mačića i kučića u Narodnoj skupštini.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Bojan Torbica.

BOJAN TORBICA: Poštovani predsedavajući, pozivam se na povredu člana 107.

Kao što smo imali priliku da vidimo prethodnih minuta, ova rasprava o amandmanima od strane poslanika Obradovića bila je totalno obesmišljena i jedini cilj je bio napad na ministra Aleksandra Vulina.

Isti taj Obradović je, i kada je ministar Vulin postao direktor Kancelarije za KiM, napadao ga zašto nije sa Kosova i Metohije, a ministar Vulin je tu kancelariju vodio bolje nego iko pre njega. Kada je postao ministar za rad i socijalnu politiku, postavljalo se pitanje zašto nije socijalni radnik a ministar je rada i socijalne politike, a za najkraće moguće vreme je doneo izuzetno puno odluka i izuzetno je puno uradio za samo to ministarstvo, mnogo više nego što su ministri pre njega uradili. Kada je preuzeo vođenje migrantske krize kao ministar rada i socijalne politike, upravo ga je partija Boška Obradovića napadala da ne zna ništa o migracijama, a ceo svet je potvrdio da su upravo ministar Vulin i Republika Srbija bili najuspešniji u upravljanju migrantskom krizom.

I nije Bošku Obradoviću to jedni problem, ja znam da je on trenutno nervozan pošto se u zgradi nalazi Miloš Stojković, poverenik Manastira Hilandar, čovek koji je svedok svega onoga što je Boško Obradović radio, kako se kleo na Manastiru Hilandar i kako je prevario monahe Manastira Hilandar. Inače, Miloš Stojković je tu sa najboljim studentima teologije iz Soluna, čovek zbog koga Boško Obradović ne sme da izađe u hodnik, ne sme da ga pogleda u oči, kao što vrlo brzo neće smeti da pogleda u oči mnoge građane Srbije. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Torbice, potpuno je legitimno da svaki narodni poslanik napada koga god hoće ministra; bitan je način, da li to radi argumentima ili izmišljotinama, ja to ne mogu da znam.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni?

Prvo pravo na repliku...

Po Poslovniku?

Kolega Vesoviću, izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Dakle, povreda Poslovnika, nekoliko članova – 103, 107, 108. Zaista je tužno ako nemamo nikakav argument nego da najveću

svetinju srpskog roda potežemo u nekoj priči. Dakle, čitava priča o zabranama odlaska na Hilandar, o krađi Manastira Hilandar, to je toliko besmisleno da ja, evo, merim svaku reč da, kad o svetinji govorim, ne kažem nešto što ne treba.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Vesoviću, moram da vas prekinem pre nego što nastavite. Kako ste krenuli sa vašom diskusijom, povreda Poslovnika, vi ste upravo kolegu Obradovića proglasili svetinjom, jer niko nije napadao Hilandar nego Boško Obradović.

(Dragan Vesović: Direktno sam uvređen.)

Molim vas.

(Dragan Vesović: Moja verska osećanja su napadnuta.)

Niko nije napao nijednu versku ustanovu.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? (Da.)

Pravo na repliku, gospodin ministar Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala.

Kao i uvek, znate, bez argumentacije krenete u ličnu mržnju i to je sve što imate da kažete. Ako primetite, moji uvaženi predgovornici počnu tiho, mirno, a na kraju počnu da mašu rukama i da se vrlo neprimereno ponašaju. Valjda je to uzbuđenje kako vreme prolazi, pa to zadovoljstvo što su na televiziji, to ih tako uzbuđi da to tako bude. Ali dobro, šta da radimo.

Znate, stvari su, naravno, veoma jasne. Da li je položaj u Vojski dobar? Ne. Da li je mnogo bolji nego što je bio? Da. I to je veoma jednostavno. Da li odlaze ljudi iz Vojske? Da. Da li odlaze manje nego što su pre odlazili? Da. Da li ih tera neko iz Vojske? Ne. Baš niko. Ne mogu da vam kažem precizan podatak, ne zato što ga nemam, imam ga, ali postoje stvari koje se ne govore u javnom prenosu, kao što znate. Ali to nije važno, vama je važnije da mislite da dobijete neki poenčić nego da li je to korisno za Vojsku... Ma koga je briga za Vojsku?

Što se tiče sindikata, i te kako su radili na svakom od ovih zakona i bili su upoznati sa svakim od zakona, dali svoje primedbe, redovno se sreću sa njima. Sindikati koji se bave politikom i koji direktno, javno podržavaju određene poslaničke kandidate, ja nisam baš najsigurniji da su primer nepristrasnosti, ali to je njihovo pravo. Naravno da se za to ni na koji način ne ljutim, a nemojte ni vi da se ljutite na mene što imam svoj stav i što drugačije razmišljam.

Samo da vam kažem da je u ranijim godinama, kada se ćutalo o tome, kada nikakvi sindikati, ne znam ni da li su postojali a kamoli govorili, recimo, 2005. godine za potrebe službe isterano 1.188 vojnika, da je 2006. isterano 1.155 vojnika. To su ti ratujućí oficiri, ratujuća vojska koja je isterana po nalogu, a tada se, izgleda, nije nešto mnogo pričalo o tome.

Znate, da li je neko služio ili nije služio vojsku, ja sam, kao što znate ili ne znate, završio najvišu vojnu školu u ovoj zemlji, Visoke studije bezbednosti i odbrane. Vama to, naravno, ništa ne znači, ali meni puno znači, kao što i Vojski znači, a podsetiću vas da su u civilnim zemljama civili tu da obezbede najveći

budžet i sprovođenje politike. Ja sam to uradio. Siguran sam da ste zadovoljni zbog toga, hvala. Podsetiću vas da je, recimo, ministar odbrane bio general Veljko Kadijević pa nisam baš primetio da je to bila velika korist za Vojsku, koja se raspala pod njegovom komandom. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Zbog pominjanja stranke.

Dame i gospodo, nekih interesantnih zamerki – da li neko sme nešto da radi ako se po mišljenju određenih visoko cenjenih i uvaženih ovde u to razume ili je za to stručan. Ako bismo takav kriterijum uvodili, po nekom mom skromnom sudu neki ovde ne bi imali pravo da se bave ničim u životu. Toliko smatram da su visokostručni i sposobni za bilo šta.

Nego, na temu da li je nešto pojelo jezik. Ako pričamo na tom nivou, ja ne mogu da se ne osvrnem na slučaj koji je na mene ostavio onako najupečatljiviji trag upravo u tom smislu, na situaciju kad nekom nešto izgleda sveže ili pojede jezik.

Kad god sam ja izvesnog vrsnog autora nekakvih kolumni, napisa, čega već, literarnih sastava u ljotićeveskom časopisu „Nova Iskra“, kad god sam ga u lice pitao da se izjasni o tim svojim pisanijama, znate šta je bio odgovor? Muk. Svezan jezik. Nešto je tada, izgleda, pojelo jezik. Dok ne čujem bilo kakav odgovor „da, pisao sam, ali se kajem“ ili „da, pisao sam, ali ne kajem se, i dalje to mislim“, ja ću i dalje da taj slučaj držim za najbolji mogući primer svezanog jezika ili jezika koji je nešto pojelo.

Kad smo kod jezika koji je nešto pojelo, gledam ovde, novinski članak je od 27.4.2016. godine, kaže – spremni smo za saradnju sa SNS-om u Čačku. I, pogađate čija slika? Da nije slučajno onoga koji tvrdi da je SNS sve najgore na svetu, da ne može da je smisli nikako, a, izgleda, ovde želi nekakvu saradnju i spreman je za nju, ali, kao što rekosmo ne tako davno, ima tome možda deset minuta plafon, neće ga ti kojima se nudi. Neće ljude koji nemaju šta da ponude, neće ljude koji su samo štetočine, neće ljude kojima je lični interes jedini motiv za bavljenje politikom.

Dok ne čujemo da li je to tako, da li su se nešto predomislili, pa i ovo će biti jako dobar primer svezanog jezika. Uostalom, kao i oni silni primeri finansiranja od strane bivšeg režima, da se ne zaboravi. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, da ne bežimo, kako kaže profesor srpskog jezika, nećemo bežiti.

Moram da vas podsetim na 2005. i 2006. godinu, zato što je govornik u žaru ovde govorio razne nepravilnosti.

Postojala je tamo neka „Kolubara“, koja je davala 50.000 evra nekoj pravoslavnoj, humanitarnoj, nazovite kako hoćete, organizaciji, po meni

prikrivenim političkim aktivistima Velimira Ilića i Vojislava Koštunice. U to vreme, svi se sećate Erosa A i Erosa B, tada je moj kolega pobjegao u biblioteku jer je video martovski pogrom, malo je izvirio, spalili dve džamije tek da pokažu da smo gori nego oni tamo što su spalili ne znam koliko stotina crkava i onda pobjegao u čačansku biblioteku, dobio 50.000 evra i nije postavljao pitanje Satelita.

Pazite, sastali se Marović, Tadić i, čini mi se, Đukanović, tri Crnogorca, odlučili da kupe Satelit, al' da potpiše Davinić i da se to plati iz budžeta Srbije. Predsednik Vlade je bio Koštunica i ćutao, milovao mačka Dražu. Ovaj miluje mačka Dražu, ovaj pobjegao u čačansku biblioteku, afera vredna 45 miliona evra, čini mi se da smo platili 37 miliona. To vam je kao 1.400 stanova za našu vojsku. Da li vama, gospodo vojnici, nedostaje tih 1.400 koje su ovi popili, propili i od „Kolubare“ naplatili da bi ćutali? To je jedna afera.

U vreme kada smo jedva brojali 30.000 vojnika, kada smo prodali sve što se moglo prodati, istopili sve što se moglo istopiti, rešili ljudi da kupe 30.000 uniformi. Toliko smo imali vojnika. A onda na 30.000 uniformi kupili su, napravili ugovor na 69.000 šlemova i 69.000 pancira. Za svakog vojnika po dva šlema, za svakog vojnika po dva pancira i, gle čuda, onaj je tamo ćutao, mačak je lepo preo, ovaj je dobio 50.000 evra od „Kolubare“, svi zadovoljni. Opet Srbija plaća, Crnogorci potpisuju, telefonske sednice su, koliko se sećam, odlučivale o tome.

E sad da vam kažem, tih 300 miliona evra za nabavku tih silnih šlemova za vojnike koje nismo imali, 69.000 pancira za vojnike koje nismo imali, ajde 30.000 uniformi može, to je vredelo 300 miliona evra. Preračunato na stanove, to je 14.000 stanova za naše vojnike. Da li biste vi, gospodo iz Vojske, bili zadovoljni sa 14.000? Da li biste makar bili zadovoljni da ovaj koji je voleo mačka Dražu pa ga pomazi kad dođe kod Koštunice, da bude bolja apanaža iz onih nekih nevladinih, ono za dijasporu itd., šta beše, još nekih apanaža, ja verujem da biste vi bili zadovoljni. Zato nemojte da se čudite kad neki čovek tamo da zakletvu na Trojeručicu, prekrši i posle ga svi nazovu „Sveti Boškić Levoručica“.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Maja Gojković.

MAJA GOJKOVIĆ: Hvala.

Nekako bih da se vratimo na podneseni i uloženi amandman na član 1, kojim se traži da se zameni redosled reči „ciljevi i načela“ i „načela i ciljevi“.

Htela bih svoju diskusiju od pre sat vremena da upotpunim podacima oko sindikalnog organizovanja, koje, naravno, nema veze sa ovim amandmanom, ali u današnjoj diskusiji nismo ni mogli da čujemo bilo šta što bi opravdalo predlog da se ove dve reči rotiraju, zamene.

Sindikavno organizovanje je, gle čuda, nastalo u Vojsci Srbije upravo na jesen 2012. godine, kada je promenjena konačno vlast u Republici Srbiji voljom građana. To je jedan podatak onako meni kao običnoj građanki ove države vrlo

interesantan. Vrlo je interesantno da se onda dosetio neko da organizuje sindikat u Vojsci Srbije, kao da sindikalnih problema i položaja ovakvog ili onakvog nije bilo problematičnog u neku ruku i pre toga. Izgleda da je, onda, sindikalno organizovanje bilo nepotrebno ili zabranjeno.

Možemo malo da idemo u istorijat pa da vidimo. Mislim da je neko malo potpomogao da se neko doseti da ima problema u Vojsci na jesen 2012. godine, kada se videlo da neće doći skoro jesen neke tamo godine, kada će ponovo pripadnici DOS-a voditi Vojsku Srbije, ne daj bože.

Pošto ne znate podatke gde sve nije dozvoljeno, odnosno strogo zakonskom normom zabranjeno sindikalno organizovanje u vojskama, evo ja ću vam reći koje su to države članice EU i one druge, sa kojima vi deklarativno, kako kažete, podržavate saradnju. Dakle, u Francuskoj Republici zabranjeno, Velikoj Britaniji zabranjeno, Islandu zabranjeno, Letoniji zabranjeno, Estoniji zabranjeno, Belorusiji, Ruskoj Federaciji, Italiji, Rumuniji, Bosni i Hercegovini, u Nemačkoj ih nema, ne postoji sindikat u Vojsci Srbije itd. Da ste još tu raspravljali, našla bih ja još država u kojima je zabranjeno sindikalno organizovanje. I to nije u sistemu vojske tek tako zabranjeno. Nije to baletska škola, to je jedna organizacija u kojoj ne treba da bude takvih organizacija iz vrlo jasnih razloga zašto to države zabranjuju.

Dobro razmislite iz kojih razloga vi to sada podržavate tako da biste ustajali i pričali o tome kako je samo Srbiji potreban sindikat u Vojsci. Samo Srbiji, samo naša država da bude eksperiment, a ove sve druge države, izgleda, još nisu saznale za tu mogućnost kako će poboljšati položaj članova, odnosno pripadnika njihovih vojski. Samo za Srbiju opet važi neko pravilo i opet mi treba da budemo predvodnici, avangarda rasturanju Vojske Srbije tako što ćemo stati svi i podržati ako je jedan sindikat, sutra drugi, treći, peti, deseti. Tome nema mesta u Vojsci Srbije.

Kažem lično imenom i prezimenom, ne kao član neke stranke, ne prihvatam da ja tu iznosim stavove stranke, i u Policiji im mesta nema, iako ih sada ima, i opet smo mi jedini u Evropi koji imamo kolektivni ugovor za radnike Policije, i to je potpisao ministar Dačić. Jedini u Evropi. Znači, mi smo neki genijalci koji stvarno vojsku i policiju jedini u Evropi sagledavamo da nama baš trebaju sindikati i najbolje će nama sindikati poboljšati stanje u vojsci i policiji.

Pitam se onda zašto mi tu našu inovaciju ne izvozimo, prosto, ovim državama članicama EU, Belorusiji, Ruskoj Federaciji i drugim državama koje striktno zabranjuju, zakonskom normom, ovakvo organizovanje. Kad smo mi tako genijalni, zašto mi sada to ne ponudimo, zašto to znanje i umeće, prosto, ne prodajemo? Molila bih ministra odbrane da ovaj moj predlog ozbiljno razmotre na nekom kolegijumu u Vladi Republike Srbije. Možda mi to da prodajemo? Jer ispada da smo jedna od retkih zemalja koje, eto, tako blagonaklono gledaju na sindikalno organizovanje i da mi nekako uputimo Italiju, Francusku, Veliku Britaniju i Island kako bi bilo bolje za njih, i Belorusiju i Rusku Federaciju, da

oni naš pozitivan primer usvoje. Ili da oni nama objasne zašto to nije dobro za jednu državu.

Eto, to bi bio neki moj mali predlog i ja se slažem da idemo i u jednom i u drugom pravcu ako nas te države ubede, ili mi njih, u pozitivan primer prakse kakav imamo mi ili kakav imaju oni, zašto oni to zabranjuju i niko od tih zemalja ovde u Srbiji koji imaju ambasadore to u razgovorima sa poslanicima opozicije ne objasni nego objašnjavaju da bi bilo dobro da opozicija podrži te sindikate u vojsci, na primer, kada smo već u policiji dozvolili da ih bude čak i nekoliko, koji ne mogu ni međusobno da se slože.

Mislím da zamenom ove dve reči nećemo uspeti da poboljšamo položaj pripadnika Vojske Srbije nikako, a samom ministru odbrane se zahvaljujem što dobro vodi ovaj resor koji mu je poverila Vlada Republike Srbije.

Ministre, bili ste dobar ministar i u drugom resoru. Tako se to radi u demokratskim državama. Žak Lang je jedno vreme bio ministar kulture. Nije svirao klavir, on je bio dobar političar. Posle toga je bio ministar obrazovanja. Isto nije bio učiteljica ni u jednoj školi u Francuskoj. Dobro je vodio taj resor. Tako se radi u demokratskim državama.

Dobri političari koji znaju da sprovode politiku Vlade vode određene resore, a mogu da se organizuju neke nevladine organizacije, stručnjaci iz tih oblasti, nekada su to bili pripadnici nekih strukovnih udruženja, u privrednim komorama – to se zove civilni sektor sad po najnovijem rečniku – i onda mogu da se koriste njihovi saveti, ali i ne moraju. Ovo je bio mali politički čas kolegama koji sami sebe već unapred diskvalifikuju za neku budućnost, u narednom veku, kada će oni preuzeti Vladu Republiku Srbije.

Znači, neko je bibliotekar pa treba da se otvori resor bibliotekarstva u Vladi Republike Srbije, po tezi koju ovaj ponavlja uporno ovde iz sednice u sednicu. Srećom sam pravnik pa mogu širi spektar tih resora da obuhvatim ako bi tražili strukovna udruženja. Protivnik sam toga. Više sam zagovornik nemačkog modela, da samo član pojedine stranke može da bude član Vlade, ali to su sad neke druge tendencije i svoje mišljenje u okviru partije zadržavam. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovníku, narodni poslanik Ivan Kostić.

IVAN KOSTIĆ: Predsedavajući, prekršili ste član Poslovníka 103 i 107. Uvek kada krene da se priča argumentima o nekim stvarima koje se tiču zakona koji su na dnevnom redu, poslanici vladajuće koalicije kreću da vređaju narodne poslanike sa ove strane sale.

Interesantno je i, mogu reći, smešno i licemerno da o Hilandaru priča jedan levičar, a o moralu da priča čovek čiji su najuži članovi porodice uzeli, da ne kažem opljačkali ovu državu i za šta postoje i krivične prijave.

Što se tiče Pokreta Dveri i Hilandara, mi redovno odlazimo na Hilandar. Gospodin Boško Obradović i ja... (Isključen mikrofón.)

PREDSEDAVAJUĆI: Hoćete li da mi kažete, kolega Kostiću, kakve to veze ima sa čl. 103, 104 i 107?

(Ivan Kostić: Povređeno je dostojanstvo Narodne skupštine i želim da ukažem na govorenje neistina.)

A vi znate da ja znam šta je istina a šta nije? Je l'tako?

(Ivan Kostić: Naše je da ukažemo na neistine.)

U toku diskusije, a ne po povredama Poslovnika.

(Ivan Kostić: Članovi 103 i 107. Imam pravo da ukažem na neistine.)

Pa hoćete li da pročitate član 103?

„Narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine ako smatra da nije u skladu sa odredbama ovog poslovnika a učinjeno je na sednici Narodne skupštine“.

Ali, gospodine Kostiću, ja ne mogu da znam da li kolega Obradović ide na Hilandar ili ne ide. Ne mogu da znam kojima su podnete krivične prijave, kojima nisu.

(Ivan Kostić: Onda je najlakše da prekinete narodne poslanike, da ne mogu da...)

Zato što ste vi već ušli u repliku, zato sam vas prekinuo.

(Ivan Kostić: Sada gospođa Gojković vređa gospodina Obradovića. Imam pravo da ukažem na to.)

Čime? Ne vređa.

Nemate pravo vi da ukazujete na to; to je pravo za repliku, ako je bilo, a nije bilo, ali ne može da bude tema povrede Poslovnika.

(Ivan Kostić: Iznosi neistine i vređa dostojanstvo Narodne skupštine.)

Pa vi ste majstori u tome, kolega. Vi ste majstori u tome. Evo, ja ću da citiram šta ste rekli. Znači, svaki poslanik ima pravo da reklamira povredu Poslovnika ukoliko u toku diskusije neko drugi iznosi neistine i, šta ste još rekli, narušava dostojanstvo narodnih poslanika.

(Ivan Kostić: Dostojanstvo Narodne skupštine, zar ne sme da se priča o tome? Samo da postavim pitanje – Miloš Stojković, da li je to možda kum...?)

Gospodine Kostiću, ja vas molim da ne dobacujete. Sva sreća da sam vas prekinuo, na vreme sam vas prekinuo.

Pošto vidim kuda ovo ide, u skladu sa članom 112. određujem pauzu u trajanju od sat vremena.

Sa radom nastavljamo u 14.30 časova.

(Posle pauze – 14.45)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovani narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Na član 1. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanik Sreto Perić i zajedno narodni poslanici Srđan Nogo i Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč?

Kolega Periću, izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre, imajući u vidu šta je bila srpska vojska, kad kažem srpska vojska ja tu mislim na jedan kontinuitet, šta nije bila a trebalo je da bude u nekom periodu, šta je sad i ono što mi kao građani Srbije i Srpska radikalna stranka želimo da vojska postane, mi se zato pažljivo odnosimo prema ovom problemu, odnosno prema ovom predlogu zakona. Kao što je dobra vojna komanda precizna i jasna, tako je potrebno i zakone koji regulišu bilo kakvu aktivnost u Vojsci Srbije učiniti jasnim i preciznim. Mi ćemo u tome istrajavati, jer smo sigurni da je ono što radimo dobro za našu vojsku, za našu Srbiju.

Gospodine ministre, čini mi se da malo previše forsirate ili govorite o angažovanju pripadnika Vojske Srbije u mirovnim misijama, a ne sagledavate u dovoljnoj meri odnos prema ranjenicima, prema vojnim oficirima, prema borcima. Trebalo bi to mnogo više raditi nego što vi radite na ovom nivou. Ali u odnosu na neko ranije vreme moramo priznati da je situacija nešto bolja. Ja ne bih nikad voleo, i ne samo ja, pretpostavljam da svi oficiri dele moje mišljenje i sve kolege u Narodnoj skupštini, da nam se desi ono što se desilo, ako se ne varam, krajem 2011. godine, kada je jedan bračni par gde je, čini mi se, otac i muž bio pripadnik Vojske Srbije, zajedno sa svojim trogodišnjim detetom pokušao da okonča svoje živote. Nažalost, njih dvoje više nisu među živima, dete je uspelo da preživi. Ne bih voleo da se ikad više tako nešto desi.

O potrebi da se menja stanje u Vojsci Republike Srbije nam govore oni koji o Vojsci Republike Srbije uopšte nisu ni vodili računa. Naše vojnoobrazovne ustanove su postojale i ranije i one su davale dobar podoficirski, oficirski i druge kadrove. Mi ćemo ovim zakonom samo da uspostavimo neke procedure, neki red, da se zna kako i na koji način to treba raditi. Ovo sad nije potpuna novina. Mi ne formiramo sad vojsku Republike Srbije pa da će sve biti novo i drugačije. Imamo pozitivna iskustva, koja treba da primenimo, treba da ih razvijamo još i više, ali u vreme pred nama računam da će se nešto pozitivno menjati.

Voleo bih da je kolega Torbica ovde – sada malo da se našalimo, naravno – ne znam da li bi smeo da kaže da ste najbolji ministar vojni dosada. Rekao je da ste bili najbolji direktor Kancelarije za Kosovo i Metohiju, ali onaj jedan čovek nije bio pre vas, a sad je taj jedan čovek pre vas bio i ministar vojni i ne znam da li bi kolega Torbica smeo da ustvrdi da ste najbolji ministar vojni dosada. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miletić Mihajlović.

Da li neko želi reč?

Kolega Mihajloviću, izvolite.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovani gospodine ministre, saradnici, prvo, rekao bih da je veoma značajno da smo sada u proceduri dobijanja jednog novog zakona Republike Srbije koji pripada samoj Republici, znači koji nije

nasleđen i koji reguliše oblast vojnog obrazovanja, što je veoma značajno, jer je to dostojno i Republike Srbije i Vojske Republike Srbije.

Ovaj amandman koji sam podneo odnosi se na član 1. i ovaj amandman, kao i tekst predloženog člana 1, sadrži sve elemente kojim se objašnjava šta zakon o vojnom obrazovanju uređuje. Ovaj amandman je moj pokušaj, i viđenje, da se na konzistentniji način opiše sadržaj zakona. On ne naginje diskvalifikaciji sadržaja iznetih elemenata kojim se uređuje vojno obrazovanje kroz ovaj predlog zakona. Možda je reč samo o jednoj finesi, te smatram da je u nizu nabrojanih elemenata značajnih za vojno obrazovanje možda bilo bolje da se tek na kraju apostrofiraju reči „specifičnosti vojnog obrazovanja u odnosu na obrazovni sistem Republike Srbije“. Znači, da to dođe tek na kraju.

Dakle, obrazovanje je deo društvene nadgradnje i kao takvo ima veoma opštu dimenziju. Bilo koje obrazovanje, pa i vojno obrazovanje, ima niz zajedničkih crta i elemenata, kao što su načela, principi i opšti ciljevi, oblici itd., ali naravno da vojno obrazovanje ima i određene specifičnosti, koje valja pomenuti i definisati ovde u ovom zakonu.

Uostalom, da je reč o specifičnostima vojnog obrazovanja govori i činjenica da se osnova vojnog obrazovanja nalazi u Zakonu o odbrani Republike Srbije i da nije pod direktnom jurisdikcijom zakona koji su proizvod i koji su dati na predlog Ministarstva prosvete. Ali, sa druge strane, takođe valja istaći da ipak i vojno obrazovanje predstavlja neki integralni deo sveukupnog obrazovanja u sistemu obrazovanja Republike Srbije, i to je veoma značajno. Ono se ne može posmatrati apsolutno izdvojeno, niti je učahureno, a sa druge strane, sadrži te specifičnosti.

Da zaključim, to je moje lično viđenje, koje uopšte ne negira niti, kažem, teži diskvalifikaciji predloženog teksta u prvom članu, ali možda bi bilo bolje, razmišljam, da se tamo navelo koji su to svi elementi i šta uređuje ovaj zakon, a na kraju pomenuti i to da zakon uređuje i određene specifičnosti.

Naravno, trebalo bi biti ponosan, i sa tim ću da završim, na ovakav jedan zakon, zato što je to veoma značajno, jer Vojska Republike Srbije svakako ima slavnu prošlost. Vojno školstvo takođe u prošlosti ima svoje korene. Primeri iz onoga što je odbrana zemlje u slavnim bitkama danas se izučavaju na mnogim akademijama i uvek treba u najpozitivnijem i najlepšem kontekstu pominjati ovu oblast. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Bogosavljević Bošković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Paunović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Paunović, izvolite.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Poštovani ministre, uvaženi predstavnici Vojske Republike Srbije, dame i gospodo poslanici, amandman koji sam podnela odnosi se na član 1. stav 1.

Kao i kolega Miletić, i ja sam stava da on jeste precizno definisan, ali moja sugestija išla je u smeru da kod rečenice koja kaže: „specifičnosti vojnog obrazovanja u odnosu na obrazovni sistem Republike Srbije“ možda bi meni zvučalo malo prihvatljivije ako bi stajalo: „specifičnosti vojnog obrazovanja“, bez: „u odnosu na obrazovni sistem Republike Srbije“, tim pre što sam negde stava da, ako nije stožer, ono sigurno jeste, sa svim svojim specifičnostima, apsolutno u sklopu, pa da ne kažem i osnov kompletnog obrazovanja ako uzmemo u obzir činjenicu da se najpre radi o vojnom obrazovanju, koje je i u svetu priznato, kada je u pitanju Republika Srbija.

Sam zakon o vojnom obrazovanju je nedvosmisleno dobar i apsolutno poželjan. U tom smislu smo se već izjasnili, to je rekla i ovlašćeni predstavnik koleginica Stefana Miladinović, ali i sve kolege koje su govorile u ime poslaničke grupe SPS, da ćemo ga podržati, i ne samo njega nego ceo set zakona koji je pred nama, jer prosto smatramo da je bilo neophodno da do ovakvih zakonskih izmena dođe kada je u pitanju Vojska Republike Srbije, tako da, uvaženi ministre, sve pohvale za vas i vaš trud kada je u pitanju set zakona koji je pred nama.

Kažem, mojim amandmanom zapravo imala sam nameru samo da možda preformulacijom preciznije malo definišem te odredbe u članu 1. stav 1, ali svakako ne mislim da nije neopravdano obrazloženje Vlade Republike Srbije da se moj amandman odbija. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima koleginica Marjana Maraš, po amandmanu.

MARJANA MARAŠ: Zahvaljujem, predsedavajući.

U želji da podržim amandman koji je podnela moja koleginica Snežana Paunović i prihvatajući obrazloženje koje je Vlada iznela prilikom odbijanja ovog amandmana, želim samo da iskoristim priliku da napomenem da je povodom Dana Vojske Srbije, koji se obeležava 23. aprila, u opštini Vrbas održan taktičko-tehnički zbor gde su građani opštine Vrbas imali priliku da vide razno pešadijsko naoružanje, borbena vozila, vozila sistema veze i radarske službe, da je ovaj taktičko-tehnički zbor bio izuzetno posećen, da je bilo pre svega mnogo mlađih generacija i da su one iz godine u godinu sve više zainteresovane za vojno obrazovanje.

Stoga, ministre, pozdravljam ovu akciju koja je bila u opštini Vrbas i svakako da napomenem, jer negde susrećući se sa onima koji se opredeljuju šta će dalje da uče, da je i serija „Vojna akademija“, koju je potpomoglo i Ministarstvo odbrane, doprinela tome da sve više imamo mlađih zainteresovanih kako za srednje tako i visoko obrazovanje kada je u pitanju vojska. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Želeo bih, pre svega, da podržim inicijativu Socijalističke partije Srbije koja je krenula da podnosi amandmane na predloge Vlade, jer očitó u Vladinim predlozima ima loših rešenja koja treba ispraviti i zato kolege iz Socijalističke partije Srbije, bez obzira na to što su deo vlasti, ukazuju na te manjkavosti u predloženim zakonima.

Oni, istina, nisu podneli 400 amandmana kao predstavnici Srpske napredne stranke, koji imaju mnogo više primedbi na rad sopstvene vlade i to je nešto što treba istaći i pohvaliti. Ovo je prvi saziv Narodne skupštine Republike Srbije u kojoj narodni poslanici iz redova vladajuće većine kritikuju svoju vladu i podnose više stotina amandmana jer Vlada predlaže loše zakone.

Gospodine ministre, da sam na vašem mestu, ja bih se ozbiljno zabrinuo zašto predstavnici vaše vladajuće većine podnose toliko amandmana kada kažu da podržavaju Vladu, a Vlada loše radi, Vlada daje loše zakone. Morate razmisliti o ostavci. Zaista, morate razmisliti o ostavci, jer ako na jedan vaš zakon vaša vladajuća većina predloži 400 amandmana, onda se zaista postavlja pitanje kakav ste vi to zakon napisali.

Zaista vas molim, gospodine ministre, da ozbiljno razmislite o vašoj odgovornosti. Taj zakon je toliko loš da je čitava vladajuća većina morala da piše amandmane i da ispravlja vaše brljotine u tom zakonu. To je prosto neverovatno. Nikada se nije desilo da vladajuća većina podnese 400 amandmana na predlog sopstvene vlade. To jasno govori o tome da Vlada nema pojma o čemu govori, o čemu piše i šta ovde predlaže. Inače bi, valjda, vladajuća većina podržavala rad Vlade. Ovde vladajuća većina kritikuje rad Vlade i podnosi amandmane na vaše predloge zakona. To je prosto neverovatno.

Ono što je važno, jeste da se SPS tome priključio, da je i SPS shvatio koliko loše radi Vlada Republike Srbije, da to ne znaju samo predstavnici Srpske napredne stranke, već sada to misli i SPS. To nas sve vodi ka jednom pravom i konačnom zaključku, da ovde ili ne valja Vlada Republike Srbije i ona mora da podnese ostavku, ili ne valjaju narodni poslanici vladajuće većine, jer prosto je neverovatno da su, verovali ili ne, poštovani građani, svi njihovi amandmani odbijeni od strane Vlade.

Pa kakva je to vladajuća većina i kakve ona ideje ima ako Vlada odbija sve vaše amandmane? Zapitajte se koliko vi vredite kod vaše vlade kad neće da prihvate nijedan vaš amandman. Toliko su vam dobri amandmani da su svi odbijeni od strane vaše vlade, koju vi podržavate. Pa nemojte više podržavati tu Vladu, uskratite joj poverenje i smenite tako loše ministre zbog kojih morate da podnosite 400 amandmana.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, replika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre, nemojte vi ništa da se brinete, znam ja šta muči gospodina Obradovića. Po najnovijim istraživanjima javnog mnjenja, jedine dve stranke koje prelaze cenzus su Srpska napredna stranka, predvođena Aleksandrom Vučićem, sa oko 58% podrške i Socijalistička partija Srbije, sa nešto manje od 7%. Pokret koji predvodi govornik koji je govorio pre mene, njega u istraživanjima ni nema. Znači, ne prepoznaje se u biračkom telu, ili, rečeno jezikom prirodnih nauka, nema ga u biračkom telu ni u tragovima. Šta će čovek kad ga nema ni u tragovima? Onda pokušava da privuče pažnju na sebe.

Nekad je privlačio pažnju na sebe tako što je zastupao stavove onih koji su za vreme Drugog svetskog rata Nemcima dovodili decu na streljanje, nekad je privlačio pažnju na sebe tako što je podržavao ekstremno desničarske partije u Nemačkoj tvrdeći da su nam one prijatelji. Budući da se sada bliži obeležavanje navodnog masovnog streljanja ustaša u Blajburgu, svojevremeno je pokušavao da privuče pažnju tako što je jednog hodočasnika u Blajburg dovodio ovde u Parlament, slikao se sa njim ovde na galeriji i verovatno se sprema da za koji dan krene put Austrije zato što je austrijska vlada rekla da ne može da zabrani taj skup, s obzirom na to da se on održava na privatnom posedu.

Gospodine ministre, vi se ništa ne brinite, uživajte punu podršku Srpske napredne stranke, samo nastavite dalje da jačate borbene kapacitete Vojske Srbije, nastavite dalje da podsećate na užasne zločine koje su ustaše počinile u Drugom svetskom ratu nad srpskim narodom i ne brinite za podršku koju imate u Narodnoj skupštini.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski, po Poslovniku.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Povredili ste član 27. Poslovnika, pošto se vi starate o tome da uslovi za rad u Skupštini, u sali budu uobičajeni, dobri, da ne kažem normalni.

Pošto nisam poneo naočare za daljinu i ne vidim šta je tamo od vrata otvoreno, ja verujem da se zbog ove promaje čuje neko lupanje s one strane i molim vas da kažete ljudima iz obezbeđenja da zatvore vrata, da to lupanje ne smeta više u radu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Za taj deo predsedavajući nije zadužen.

Reč ima narodni poslanik Snežana Paunović, pravo na repliku.

Izvolite.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Prosto ne mogu da se otmem utisku, znam da je inspirativno govoriti u deset do tri, pretpostavlja se da su ljudi posvećeni ovom prenosu. Kada se uzme u obzir ovo o čemu je govorio kolega Martinović, onda postoji inspiracija više.

Međutim, ono što mi je potpuno besmisleno jeste da se kolega Obradović nije setio makar toga da je pre njega govorila, prvo, jedna dama, drugo, najmanje

bесmисlеnо, tреће, vrlо рrесiznо sаm ukаzаlа nа оnо što је ро mеnі tреbаlо dа bude рrоmеnа оvоg stаvа.

Dаklе, іskоріstіо је mоgućnоst dа роkuša dа nеšto kаže, dа рrоzоvе Sосіjаlіstіćku pаrtіju Srbіje zа nekоg bаsіstа u nekоm рrесеsu kоjі sаmо оn vіdі іlі рrоstо mіslі dа mі kао nаrоdні pоslаnіcі рrеd kоjіmа је zаkоn nеmаmо рrаvо dа tаj zаkоn рrоćіtаmо, о nјemu іznesеmо svojе mіšljеnjе і еvеntuаlnо ukаžеmо і Vlаdі і rеsоrnоm mіnіstru kоjі zаkоn brаnі štа је оnо što іz ugłа pоslаnіkа vіdіmо dа bі mоglо bіtі рrоmеnjеnо іlі kоrіgоvаnо.

Nе znаm zаšto lјudі dаju sеbі рrаvо dа іsklјučіvо оnі mоgu dа sе bаvе kоrеkćіjаmа, křіtkаmа іlі kоjеćіmе. Nе znаm štа іnspіrіše bіlо kоgа оd nаs, оsіm nеmоćі, dа tražіmо оstаvke bеz pоkrіćа оd lјudі kоjіmа је nаrоd dао mаndаt sа рrеkо 70% pоdrške. Hvаlа.

PRESEDAVAJUĆI: Reć ima nаrоdні pоslаnіk Neđо Jоvаnоvіć, рrаvо nа rеplіku.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zаhvаljujеm sе, předsedavаjućі.

Uvаžеnі mіnіstrе, předstаvnicі Mіnіstаrstvа, tј. vаše kоlеgе tреbа dа budu sřećnі što іmаju оvаkvu vеćіnu u Skupštіnі Rеpublіkе Srbіje і dа budu sřećnі zbоg tоgа što sе vеćіnа u Skupštіnі Rеpublіkе Srbіje pоnаšа nа nаćn kаkо sе pоnаšа.

Amandmаnі kоjі sе pоdnоsе su sаsvіm rаzłіćnі nаćn pоlіtіćkоg dеlоvаnjа u оdnоsu nа оnе оd kоjіh stе mаlоpře ćulі rаznе křіtkе і pоzіvе upućеnе vаmа zа оstаvku. Nі оstаvka nі bіlо štа što sе sа nјіhоvе strаnе upućujе nе předstаvlја nіštа drugо nеgо dеstrуkćіju і pо tоmе grаđаnі přepоznаju rаzłіku іzmeđu nаs і nјіh, а dеstrуkćіjа kоju su mаnіfеstоvаlі dosаdа sе sрrоvоdіlа nаsіljеm nаd předsednіcоm Pаrlаmеntа, nаd nоvіnаrkаmа. Nа nаćn kаkо sе dеlujе і kаkо sе vulgаrnо vоdі dіjаlog, umеstо kulture dіjаlogа іmаmо nekulturu dіjаlogа. Tаkvі, kаkо је rеkао gоspodіn Mаrtіnоvіć, nе zаslužujу ćаk nі оnаj pоcеnаt kоjі је rеkао gоspodіn Mаrtіnоvіć dа su оsvojіlі. Nе znаm tаćnо kоlіkі је, а і аkо је nulа, nе zаslužujу nі tu nulу.

Přеmа tоmе, оnаj kо kао nаrоdні pоslаnіk nе znа štа је аmаndmаn і štа је ćіlj аmаndmаnа і dа sе ćіlj аmаndmаnа оstvаrujе pоbоljšаnjеm kvаlіtеtа zаkоnа, tаj nе tреbа dа bude nаrоdні pоslаnіk. Zаhvаljujеm.

PRESEDAVAJUĆI: Prаvо nа rеplіku nаrоdні pоslаnіk Bоško Obrаdоvіć.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvаlа, předsedavаjućі.

Drаgо mі је što је kоlеgа Neđо Jоvаnоvіć přіznао оnо što sаm ја tvrdіо, dа sе аmаndmаnіmа pоbоljšаvа lоš і nekvаlіtеtаn zаkоn. Аkо pоdnеsеtе 400 аmаndmаnа kао vłаdаjućа vеćіnа, tаj је zаkоn mnоgо lоš і nekvаlіtеtаn, јer је 400 аmаndmаnа pоtřеbno dа bі gа pоpřаvіlі. Dаklе, slаžеmо sе оkо tоgа, tо је u rеdu.

Druga stvаr kоjа је оvdе kłjučnа, mеnі је drаgо dа smо оvdе utvřdіlі nеkе оsnоvnе stvаrі, dа mіnіstаr оdbrаnе u Vlаdі Rеpublіkе Srbіje nіје slуžіо

vojsku, drago mi je da ministar nije odgovorio nijednom na pitanje kada će konačno biti stanovi za pripadnike službi bezbednosti obećavano pre nekoliko godina, nula. Obećavano pre nekoliko meseci, opet nula. Radovi trebalo da počnu pre dva meseca, nisu počeli.

Dakle, ja vas molim, kad vas nešto pitam, odgovorite na pitanje; nemojte odgovarati klevetama, napadima i drugim forama i fazonima. Vrlo jednostavno pitanje – ima stanova, nema stanova? Hoćete potpisati pravno obavezujući sporazum sa lažnom državom Kosovo – nećete potpisati pravno obavezujući sporazum sa lažnom državom? To su prosta pitanja. Ne znam zašto vrdate i bežite toliko i mislite da ćete klevetama, napadima na protivnike izmišljanjima, lažima skrenuti pažnju javnosti sa teme. Tema su, gospodine ministre, stanovi. Vi ste ih obećali. Godinama lažete pripadnike službi bezbednosti da ćete ih izgraditi. Nema stanova. Zašto ih ponovo nema kad ste ih ponovo obećali? Samo odgovorite na to pitanje, pustite vi ove priče i ove fore i fazone.

Drugo pitanje, naravno, jeste – kada ste se vi, gospodine ministre, izmerili na izborima? Hajde da izađemo, evo, Dveri i Pokret socijalista, da vidimo ko ima veću podršku građana Srbije. Vi ste ministar u Vladi Srbije a nikada se niste izmerili na izborima. Verovatno imate tu nulu o kojoj se ovde priča, a ministar ste. Na osnovu koje podrške građana ste vi ministar u Vladi Republike Srbije, sa nulom?

PRESEDAVAJUĆI: Samo polako.

Pravo na repliku, prvo narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, evo, ja vas pozivam, gospodine ministre, ostanite mirni i pribrani, sa osmehom saslušajte ove genijalne reči narodnog poslanika. Znao zašto njega stalno kopkaju ti neki stanovi i objekti? Zato što je u Čačku svojevremeno, i nije to bilo tako davno, pre nekoliko godina, podignuto preko – naravno, pre nego što je SNS došla na vlast, dok ga je njegov mentor zapošljavao u Gradskoj biblioteci u Čačku, a znamo vrlo dobro o kome se radi, ko je vedrio i oblačio građevinskom inspekcijom u Čačku – podignuto 60.000 nelegalnih stanova i kuća, i po onoj frojdovskoj logici, kad imate nečistu savest, onda to kad-tad mora da ispliva na površinu i mora jezik o tome da progovori. Zato njega stalno muče ti neki stanovi, neki objekti itd.

Što se tiče merenja na izborima, pa ja bih voleo da mi neko kaže na kojim je to parlamentarnim izborima njegova stranka Pokret udruženja građana, ili šta li je već, samostalno učestvovala. Ja koliko znam, nikad. I sad poslednji put su ušli u Narodnu skupštinu Republike Srbije, uspeli su navodno, mada niko živi ne zna da li je to istina ili nije istina, kao što nema dokaza da je Vojislav Koštunica pobedio u prvom izbornom krugu Slobodana Miloševića 2000. godine, ali evo, postoji neka, da kažemo mi pravnici, oboriva pretpostavka da su prešli cenzus od 5%. Taj cenzus od 5% su prešli u koaliciji sa Demokratskom strankom Srbije. Naravno, uz svesrdnu pomoć pojedinih ambasadora.

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

Evo, završavam.

Znate li, gospodine ministre, zašto se nikada ni u jednoj deklaraciji koju nam podnose a koja se odnosi na osudu zločina u NDH ne pominju akcije Bljesak i Oluja? Pa zato što su ušli u Narodnu skupštinu na listi stranke koju je tada vodila žena, Sanda Rašković Ivić, koja je tvrdila da je Oluja bila legitimna operacija hrvatske vojske. I sad nam oni drže lekcije o patriotizmu i prozivaju vas koji jačate našu vojsku u meri u kojoj ona nije jačala unazad 30 godina.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, ministar Vulin.

Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala.

Mene zaista raduje što nema primedbi na zakon, ima primedbi na mene. To je, odmah da vam kažem, bolje. Što se mene tiče, tako i treba da bude. Lična mržnja uvek dovede ispod parlamentarnog cenzusa one koji se time bave.

Znam da nikad nisu išli samostalno. Smeta mu što neko drugi može da ima koaliciju, pogotovo pobedničku, ali ne smatra da je loše da oni budu u koaliciji. A kada su samostalno nešto pokušali, koliko se sećam, moj uvaženi prethodnik je iz sela Vranić, u kome je za samo dva izborna kruga, od parlamentarnih do predsedničkih, kada se suprotstavio Aleksandru Vučiću, izgubio više od 50% glasova, gde ga je, dakle u njegovom rodnom selu, Aleksandar Vučić naučio gde mu je mesto kao predsedničkom kandidatu. Dakle ljudi koji ga najbolje poznaju. Ali nema veze. I to nije mnogo važno, to je parlamentarna demokratija, to je pravo svakoga. Poštujem svaki glas koji ste dobili, ne omalovažavam ni jedan jedini glas, ti ljudi imaju moje ogromno poštovanje.

Slušao sam ovde od istih tih ljudi, sećate se onih laži o 400.000 migranata za koje smo napravili već grad negde na jugu Srbije. Nikada ti lažovi nisu izašli i rekli – izvinite, slagali smo; eto, rekao nam NATO lobista sa naše liste pa smo morali da brukamo Srbiju. Nikada niko nije demantovao laži koje je sam govorio.

Nemojte da se brinete o priznanju Kosova, Kosovo su već priznali vaši partneri sa kojima ste stajali na istoj bini – Janković, Jeremić. Sa njima stojite zajedno, a nama prebacujete to. Dakle, nemojte za to da brinete, mi to svakako nismo uradili i, naravno, nikada nećemo uraditi.

Samo u toku, da kažem, ove administracije, otkako je izabrano ovo ministarstvo, a ranije i više, podeljeno je, odnosno stambeno regulisano 700 pripadnika Vojske Srbije. Koliko ih je dobilo stan u biblioteci u Čačku? Koliko ih je dobilo stan u drugim preduzećima? Koliko je dobilo stan čak i u čitavom javnom sektoru? Ne, dobijaju u Vojsci Srbije, zato što posebno poštujemo i volimo Vojsku Srbije. Izvinite, ne ljutite se na nas, mi ne tučemo žene, mi poštujemo zakon. Zato će izgradnja stanova početi kada ovde budete videli leks

specijalis o stanovima za sve pripadnike bezbednosti. A, inače, Vlada ga je usvojila. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Polako, gospodine Obradoviću. Vi ste napravili popriličan spisak za replike.

Izvolite, kolega Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Za razliku od gospodina koji je izazvao ovu repliku i nije smeo da izađe gotovo sat i po vremena iz ove sale jer su tamo bili predstavnici Manastira Hilandar i naši gosti iz Grčke, sa Teološke akademije iz Soluna sa svojim profesorima, Aleksandar Vulin može svugde da izađe, slobodno, bez straha, u svakom trenutku. Naprotiv, čak su molili da, ako postoji mogućnost, izađe sa sednice i porazgovara sa njima.

Ono što je ministar propustio da kaže, s obzirom na to da je prozvana i partija Pokret socijalista, svako ozbiljan ko se bavi politikom zna sledeće, da je jako teško u koaliciji na različitim nivoima ići samostalno. Pokret socijalista je, kada je išao na zajedničkoj listi Aleksandar Vučić – Srbija pobeđuje na republičkim izborima 2016. godine, u istom trenutku nastupao samostalno i prošao cenzus sa uspehom od šest do skoro 20% u Bačkoj Palanci, Baču, Krupnju, Žagubici, Vladičinom Hanu, Sremskim Karlovcima, Titelu, Irigu i već tada u tim gradovima Dveri su bile statistička greška na rezultatima koji su postignuti.

Godine 2017. smo izašli samostalno na izbore u vreme kada su bili predsednički izbori, u Vrbasu, Kosjeriću, napravili rezultate od sedam i nešto i deset i nešto procenata a da ni jedan jedini glas u zbiru, kada je u pitanju zajednička lista na republičkom nivou ili našeg zajedničkog predsedničkog kandidata Aleksandra Vučića, nije nedostajao. Tako nešto može da ima samo ozbiljna levičarska partija koja ima jasno uporište u svom biračkom telu, ali, nažalost, gospoda koja o tome govore ne znaju šta to znači jer njih zanima nešto drugo, kako od svojih odbornika uzeti novac i staviti ga u džep i ne polagati račune za to. Hvala.

PREDSEDNİK: Neđo Jovanović, replika.

NEDO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsednice.

Neću se više javljati, jer smatram da onaj koji je izazvao ovaj krug replika ne zaslužuje javljanje na besmislene navode, neosnovana isticanja, a da se spuštam na takav nivo u ime poslaničke grupe SPS i vladajuće većine ne pada mi na pamet.

Ono što građani treba da znaju jeste nesporna činjenica da ne postoji toliko dobar zakon, toliko kvalitetan zakon da se ne može popraviti da bude još bolji, da se ne može doprineti da bude još bolji. Sve ono što mi danas kao narodni poslanici, barem ovaj deo narodnih poslanika koji zaista imaju taj cilj, onda to treba prepoznati upravo tako da se borimo za kvalitet zakona za koji se ni u kom slučaju ne može reći da je loš. Ali postoji nešto što je toliko loše da ja ne

znam kako se može popraviti. Politika koja se hrani destrukcijom, koja se zasniva na destrukciji, kako popraviti tu politiku? Kako doprineti da se to prevaziđe? Postoje samo dva načina – ili će destrukcija pojesti samu sebe, kao ciroza jetre, metaforički, ili će onaj koji zaista shvati konačno da je destruktivan pokušati da se transformiše i doprinese da se ovom društvu učini nešto bolje tako što će se prilagoditi radu onako kako to mi radimo. Zahvaljujem se.

PREDSEDNIK: Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Pravo na repliku? Hvala.

Hajde da postavimo stvari potpuno demokratski i pošteno. Hajde da svako izađe u svom rodnom selu, gradskom kvartu u kom živi, u svom gradu i opštini na izbore pod svojim imenom, od svih nas ovde prisutnih. Evo, ja ću vam pročitati moje rezultate sa lokalnih izbora u Čačku na kojima sam izašao pod svojim imenom 2016. godine.

U mom gradskom kvartu Avladžinica 1 i Avladžinica 2, gde živim ceo svoj život – 37% i 38% glasova. U mom rodnom selu Vranići – 40% glasova. U proseku, Dveri, kao nosilac liste Boško Obradović, u Čačku – 25% glasova. Hajdemo sada svi, gospodo, ovde prisutni u Narodnoj skupštini da svako izađe i kaže koliko je osvojio u svom rodnom selu i koliko je osvojio u svom gradu ili opštini glasova pod svojim imenom, ne pod imenom Aleksandra Vučića ili Ivice Dačića, pod svojim imenom, a onda da pričamo dalje.

Druga stvar, ja vas molim zaista da, kada govorite o bilo kakvim spornim pitanjima, krenete prvo od sebe. Znači, vi ste sebi dozvolili da vam na završnom mitingu govori ratni zločinac Gerhard Šreder, da se slikate sa ratnim zločincem Bilom Klintonom, da vam je savetnik u Vladi ratni zločinac Toni Bler, plejada političara koji su bombardovali Srbiju i koji su iza sebe ostavili nebrojene zločine i posledice po zdravlje stanovništva u ovoj državi. Vi se hvalite prijateljstvom sa ratnim zločincima i neprijateljima srpskog naroda.

Pazite kad govorite bilo šta bilo kome drugom, ozbiljno pazite na vaše reči ili se odrecite, konačno, javno vaših prijatelja Tonija Blera, Bila Klintona, Gerharda Šredera, Hašima Tačija i Ramuša Haradinaja, sa kojima ste zajedno u vladi tzv. nezavisnog Kosova, koje ne priznajete ali ste u vladi sa njima.

PREDSEDNIK: Vjerica Radeta, Poslovnik.

VJERICA RADETA: Član 27.

Svakako, svako ima pravo da se javi i govori, ali ova rasprava ide samo ka jednom cilju, da se neko ovde predstavi javnosti Srbije kao najhrabriji, kao najpametniji itd. narodni poslanik, što svakako nije, i ovo je najbolji dokaz kolika je bila greška što je ova grupa koju predvodi Boško Obradović uopšte ušla u Parlament, jer podsetimo se da nisu imali dovoljan procenat za ulazak u Parlament.

Šta je ovde još važno? Da bi neko bio narodni poslanik, i da bi neko mogao da govori o nekom predlogu zakona, i da bi neko pisao amandman i da bi neko obrazlagao amandman, mora da čita, mora da uči, mora da zna, mora da

bude vredan. A kad neko sve to nije, kao Boško Obradović, onda on ceo dan priča o Poslovniku, jer to je način da se on kroz Poslovnik predstavi građanima Srbije kao neko ko, eto, ima petlju da kaže ne znam šta, ko se predstavlja onakvim kakav zaista nije.

Naravno, ja ne mogu vama sada da sugerišem da ne dajete po Poslovniku bilo kojem narodnom poslaniku da govori, jer, naprotiv, mi se zalažemo za što je moguće više mogućnosti da narodni poslanici polemišu, pre svega narodni poslanici iz opozicionih stranaka, ali svakako ima mesta da se ponekad nekom uzmu ona dva minuta od poslaničke grupe ako neko zaista zloupotrebljava taj Poslovnik i pogrešno se, odnosno lažno se predstavlja javnosti. Hvala.

PREDSEDNIK: Vreme, hvala.

Slažem se, moraju da se primenjuju mere iz Poslovnika. Da li želite da glasamo? (Ne.)

Reč ima Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, član103, u vezi sa članom 107, zato što je Skupština grubo obmanuta.

Gospodin Obradović je rekao da živi u Avladžinici ceo svoj život. To je netačno. To je bilo do 2016. godine, a onda su sredstva koja je njegova partija dobila počela da nestaju. Onda je promenjen stan, tik posle izbora, u centru grada. Ako ne postoji taj stan u centru grada, onda ćemo pristupiti poklanjanju. Evo, vaši sugrađani tvrde da taj stan i te kako postoji. Takođe, nije on samostalno ništa dobio. Do 2008. godine ta organizacija je nešto i vredela. Džon Kapel, vazduhoplovni ataše, 2008. godine susreo se sa Boškom Obradovićem i jasno mu izdelio zadatke. Hoćete da kažete da ni ovo nije istina? Jasno mu izdelio zadatke i dodelio Jasminu Vujić.

Boško Obradović je – koji se ponosi nekim svojim autentičnim rezultatima, osporavajući to drugima – kao posum, kao parazit, kao krpelj. Na koju političku stranku se on zakači, on preživi, ta politička stranka jednostavno ugine. To je bio slučaj... Evo najnovijih slučajeva. Sa Sandom Rašković Ivić je jedan slučaj. Posle godinu dana prikrpio se Saši Raduloviću, koji je imao daleko bolji rejting. Saša Radulović postao Saša Rasulović, ovaj preživeo i čeka sledeću žrtvu i ja mislim da će to biti Vuk Jeremić Potomak. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala poslaniče, isteklo je vreme.

U skladu sa članom 27, dajem reč Vladimiru Marinkoviću.

Izvolite.

VLADIMIR MARINKOVIĆ: Uvažena predsednice, ja ću po amandmanu.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, mislim da ste vi, poštovana predsednice, pre ove naše pauze održali prethodnom govorniku jedan lep čas iz političke teorije. Međutim, nastavlja se po starom i prema onom dobrom starom njihovom običaju i siguran sam da će prestati

ovakav pokušaj brutalnog razračunavanja sa ministrom odbrane u Vladi Republike Srbije, gospodinom Vulinom.

Verovatno su mislili da gospodin Vulin ima mali broj poslanika ovde i da mi kao koalicioni partneri nećemo da reagujemo na ovakve gnusne optužbe i sve ono što je prethodni govornik izgovorio a nema nikakve veze sa temom o kojoj mi raspravljamo na današnjoj sednici, a teme su vrlo ozbiljne – zakon o vojnom obrazovanju, zakon o odbrani, zakon o Bezbednosno-informativnoj agenciji.

Vi ste pomenuli primer Nemačke, pominjali ste sindikalno organizovanje. Očigledno je taj vojni sindikat – koji ne postoji ni u jednoj ozbiljnoj, modernoj evropskoj državi, pa ni u Ruskoj Federaciji, da ne govorimo o Narodnoj Republici Kini – produžena ruka određenih političkih partija. Nije ova desničarska partija, koja je u savezu sa bugarskom Atakom... I sad su se videli i lepo se ispričali na Krimu; profašistička, pronacistička stranka. Nije to slučajno da jedna desničarska konzervativna partija promoviše sindikalne interese, nego je najveći i najbitniji interes urušiti ugled ministra Vulina, urušiti ugled predsednika Republike i vrhovnog komandanta naše vojske. Dakle, to je glavni cilj i to je ono što je glavni motiv prethodnog govornika u njegovim govorima.

Podsetiću vas na 2014. godinu, želeći samo da budem realan, da je ključna stvar za našu zemlju, za razvoj ekonomije, za modernizaciju bilo izglasavanje zakona o radu u ovoj narodnoj skupštini, i to najviše zahvaljujući ministru koji danas sedi ovde sa nama. I podsetiću one koji ne znaju – lepo je koleginica Radeta rekla da treba da čitaju, treba da budu vredni – da je 74% odredbi zakona o radu koji smo tada usvojili bilo usaglašeno sa reprezentativnim sindikatima, a ne sa stranačkim opozicionim ispostavama koje ko zna čije interese promovišu ovde u našoj zemlji.

Naravno, možda je jedan od glavnih ciljeva udariti na one koji su najistrajniji u odbrani teritorijalnog integriteta i suvereniteta naše zemlje. Zar nije to evidentno za one koji najviše brane naše interese u našoj južnoj pokrajini? E tu ćemo, oko tih ključnih pitanja za našu državu, kada je u pitanju naša budućnost, naš ekonomski rast, zapošljavanje našeg naroda ali i odbrana naših ključnih i vitalnih nacionalnih interesa biti zajedno, svi zajedno, svi koalicioni partneri i naravno da ćemo se boriti i da nećemo dozvoliti ovakav pokušaj brutalnog razračunavanja koje nema nikakve, apsolutno nikakve veze sa temom naše diskusije danas.

Molim vas da se vratimo na tu raspravu kako bismo pomogli da uradimo ono što je naš posao kao narodnih poslanika, da pomognemo Ministarstvu i ovim ljudima ovde da zakonsko rešenje, da zakon bude primenljiv, da na taj način ojačamo vojno obrazovanje, da ojačamo našu vojsku, da ojačamo naše obaveštajne službe i na taj način ojačamo našu državu u najboljem interesu Republike Srbije i naših građana. Hvala.

(Boško Obradović: Po Poslovníku.)

PREDSEDNIK: Prvo je povredu Poslovníka tražila Nataša Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Javljam se po članu 162, a kasnije ću i po amandmanu kolegínice Paunović.

Znači, gospođu predsedniče, što se tiče podnošenja amandmana, čuli ste i kolegínicu Radetu i vas smo slušali jutros, to je legitimno pravo svakog narodnog poslanika. Ovde se samo postavlja pitanje promene Poslovníka i mogućnosti da poslanici opozicije imaju više mogućnosti u smislu da nemamo spajanje tačaka na ovakav način. Ali suština je ovde da ovaj pokret, kako se već zove, Dveri, na čelu sa Boškom Obradovićem, nije ni mogao da podnosi suvisle amandmane kao što su to radili poslanici SRS-a na ovaj predlog zakona, jer govori se o vojnom obrazovanju.

Vi znate dobro, gospođu Gojković, pošto smo i mi poreklom iz istog kraja, vi i ja, kao i Boško Obradović, da tamo, u tom pokretu koji on zastupa, ima samo ideologije fašizma. Tu nema ničeg slobodnog za državu, za narod, za Srbe, za progres vojske, za prosperitet, za vojnu doktrinu. Jer vojnu doktrinu, kao sledbenik Dimitrija Ljotića, ne može ni da zastupa Boško Obradović. Jer dok su se moji i vaši u redovima đenerala Draže Mihailovića borili za oslobođenje Srbije, je l' tako, pre svega mislim na svog dedu i na njegove sledbenike, a bilo je sa druge strane onih, protiv fašističkih sledbenika Dimitrija Ljotića, u isto vreme su ovi koje obožava ljotićevac Boško Obradović izvodili decu u mom Kragujevcu na streljanje. Dok se Dimitrije Ljotić zajedno sa Nemcima borio za to da se satre Srpstvo i da se pobije što više Srba, đeneral Draža Mihailović je oslobađao Loznicu, koja je prvi porobljeni grad oslobođen u Evropi, 31. avgusta 1941. godine. I šta mi onda da pričamo...?

PREDSEDNIK: Zahvaljujem. Vreme.

Boško Obradović, po Poslovníku.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, pozvao bih se pre svega na dostojanstvo Narodne skupštine, član 107, a onda i član 109 i sve što se tiče uvredljivih izraza prema kolegama narodnim poslanicima.

Evo, ja ću vas zamoliti da probate da budete zaista objektivni i da mi odgovorite na nekoliko navoda; samo želim da istaknem šta su ovde grube neistine i laži. Ako se dokaže suprotno, da ja odgovaram, a ako se pokaže kao istina ono što ovde tvrde pojedini poslanici, onda ovde neko mora da bude odgovoran.

Kada npr. kolega Ristićević kaže da sam se ja sastajao sa izvesnim američkim vojnim atašekom Đžonom Kapelom, a ja se nikada sa njim nisam sastao, to je laž. Kada druge kolege narodni poslanici kažu da sam se sastao s američkim ambasadorom, a ja se nikada u životu, nikada i nigde, nisam sastao ni sa jednim američkim ambasadorom. Spreman sam da se zakunem na Svetom pismu, a da vidimo da li smeju ovi preko puta. Ili kada neko kaže da ja imam npr.

neki novi stan u centru grada Čačka, a ja ga nemam, to je notorna laž. To je kleveta, to je neistina i tražim da me vi zaštitite od takve vrste progona, maltretiranja i laži.

Da ne govorim o tome kad neko Srpski pokret Dveri nazove fašističkom organizacijom ili, recimo, bugarsku političku partiju Ataka profašističkom i pronacističkom. A vas podsećam, gospođo predsedavajuća, da je delegacija bugarske skupštine sa potpredsednikom Pavelom Šopovim, jednim od lidera Atake, na najvišem nivou primljena u ovoj skupštini i da su se neki od ovih koji ih sada prozivaju grlili i ljubili na večeri sa predstavnicima Atake u Beogradu, a nama licemerno zameraju da se mi sastajemo. Mi se javno sastajemo sa njima, mi se ne grlimo i ne ljubimo na večerama. Dakle, ne može Ataka biti pronacistička kada se Dveri sastaju sa njom a super bugarska bratska i partnerska stranka kada se predstavnici vlasti grle i ljube sa njom. Neki standardi...

PREDSEDNIK: Hvala.

Molim poslanike da više ne ističu povredu Poslovnika kada žele da repliciraju ili iznesu nešto iz svog političkog delovanja.

Oko grljenja i ljubljenja ne znam ništa, verujte mi, ne mogu tu ništa da presudim. Da li se neko grlio i ljubio na večeri, doručku, ručku, mislim da to nije tema današnje rasprave.

Da li neko od prijavljenih na listi želi o amandmanu ili želi da nastavi da pričamo o svemu ostalom?

Reč ima reč Mirjana Dragaš.

MIRJANA DRAGAŠ: Poštovana predsednice Narodne skupštine, poštovani gospodine ministre, gospodo oficiri, poštovani poslanici, svima se zahvaljujem na izraženoj želji da nastavimo diskusiju o zakonu i amandmanu koji sam podnela.

Cilj ovog amandmana koji sam dala jeste u stvari da se istakne da u zakonu o obrazovanju u vojsci treba da se kaže da, s obzirom na to da postoji više nivoa tog obrazovanja, on treba da bude uvezan u jedan jedinstveni sistem. On je, naravno, posebne namene i posebnih kvaliteta i posebne oblasti rada, ali, s obzirom na to da podrazumeva i u sistemu vojno obrazovanje i usavršavanje i vojno stručno osposobljavanje, smatrala sam da je vezivanje za sistem odgovarajuća kvalifikacija.

Isto tako, smatram da treba da bude u ovom delu vezano da ova naša vojska u stvari pripada Vojsci Republike Srbije ističući odbranu njene državnosti, njenog integriteta, s obzirom i na njenu svetlu tradiciju ali s obzirom na okolnosti u kojima se danas i vojska nalazi, u kojima se nalazi država Srbija i ceo srpski narod i da je u stvari jačanje vojske u ovom momentu i ovom trenutku nešto što je od posebnog značaja i za ceo narod i za celu državu i zato smatram da su ovi zakoni odgovarajući i primereni cilju i da oni u narednom periodu treba da idu u pravcu daljeg usavršavanja i poboljšavanja, naročito položaja vojnika u njoj,

poštovanja njihove časti i integriteta i svega onoga za šta je srpska vojska i srpski narod pripadajući vojsci u stvari u istoriji bio zaslužan.

Današnje vreme u svetu i okruženju svakodnevno ukazuje na to da je bezbednost države i naroda u velikoj opasnosti i da u odnosu na to moramo da imamo visok stepen osetljivosti, obazrivosti i odgovornosti i da, u skladu s tim, dakle, uvek mora da se unapređuje obrazovanje i osposobljenost vojske, što je sigurno u svakom momentu od posebnog značaja.

Vojno učenje i vojne doktrine treba da su i dalje zasnovane na našoj slobodarskoj tradiciji, naročito na ciljevima odbrane i zaštite, sa jasnom percepcijom šta su i ko naši stvarni prijatelji a šta prijatelji pod znacima navoda na međunarodnom planu, u odnosu na koje ta osetljivost treba da bude posebno izražena u svakom momentu.

Želim i ovog puta da istaknem da su vojno znanje i veštine u našoj tradiciji poznate i priznate u svetu, naročito one koje su bile primenjene u toku Prvog svetskog rata. Poznate su vojne veštine naših vojvoda, vojnih starešina Živojina Mišića, Stepe Stepanovića, vojvode Putnika itd., čija se primena ratovanja i vojnih veština istražuje, odnosno proučava i na mnogim međunarodnim vojnim akademijama.

Isto tako, moramo se setiti i slavnih partizanskih tradicija i vojske naše u borbi za slobodu srpskog naroda u borbi protiv fašizma i mislim da hrabro treba isticati upravo to herojstvo i pripadnost antifašističkoj borbi, koja od mnogih snaga danas hoće da bude umanjena ili potpuno zaboravljena.

Ističem da je opasna revizija istorije, jer ona uvek izaziva opasnost od ponavljanja zla. Tu tradiciju potiskivanja istine pokušale su i vlasti posle 2000. godine, kada su umanjnjem uloge vojske, smanjenjem njenog ugleda, osiromašenjem, zapostavljanjem i slabljenjem opreme uspele da je spuste na dosta nizak nivo, a to je, naravno, pratilo i smanjenje nivoa samog školovanja.

Snagu i značaj naše vojske i vojnih stručnjaka i komandanata i herojstvo vojnika videli smo i u odbrani Jugoslavije ratu 1999. godine, kada je suprotstavljena NATO agresiji i uspešno i junački odbranila.

Nisu demokratske snage samo one koje sebe samoproklamuju kao demokratske, nego su demokratske snage one koje žive u skladu sa svojim narodom, u skladu sa njegovim ciljevima, načinom života, njegovom tradicijom i njegovim opredeljenjem.

Važno je, pored svega ovoga, da se istakne i pravo na sećanje, istinu i pravdu, koje treba da bude i smatram da jeste sastavni deo ovog vojnog obrazovanja, a tu ću, pre svega, da istaknem da tradicija slobodarskih pozicija i ratovanja i borba protiv revizije istorije podrazumevaju, po meni, dva segmenta. To je, jedno, očuvanje herojskih dela i imena svih vojnika i boraca, što, mislim, mora da bude zapisano u svim vojnim dokumentima, ali, s druge strane, i sećanje na sve civilne žrtve i stradanje srpskog naroda, pre svega našeg naroda u Hrvatskoj unazad, rekla bih, sto godina i posebno na Kosovu i Metohiji.

Smatram da su aktivnosti koje je izrazio u poslednje vreme ovim povodom i ministar inostranih poslova, gospodin Ivica Dačić, i, naročito, predsednik države, gospodin Aleksandar Vučić, u tom pravcu garancija da će se ići u dalje očuvanje naše državnosti ali i obezbeđivanje tog istorijskog sećanja, kojeg nikako ne smemo da se odrekemo, a što jesmo – nažalost, i tu smo svi zajedno krivi – u nekim decenijama iza nas.

U tom smislu smatram da i ovo vojno obrazovanje podrazumeva ove značajne segmente u očuvanju ugleda svakog vojnika, a samim tim hoću da istaknem da će SPS, naravno i ja lično, glasati za ove predloge zakona.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Božidar Delić.

BOŽIDAR DELIĆ: Uvažena predsedavajuća, gospodo iz Ministarstva i Vojske, kolege narodni poslanici, ceo dan govorimo o zakonu o obrazovanju; ja kao ovlašćeni predstavnik SRS ipak želim da ukažem na jedan član zakona o odbrani, na koji smo takođe ukazali i tokom rasprave u načelu. Radi se o članu 8, koji se odnosi na član 23. stav 1, gde smo mi ovde apsolutno pozdravili nameru Ministarstva da vodi evidenciju o poginulim, nestalim, ranjenim, zarobljenim i ubijenim pripadnicima oružanih snaga.

Tom prilikom smo ukazali na to da je datum koji je ovde naveden, 23. mart – 30. jun 2001. godine, koji se odnosi na Kopnenu zonu bezbednosti, apsolutno neodgovarajući i napisali smo amandman kojim, praktično, dajemo pravi datum kad su u pitanju pripadnici vojske. Takođe, složili smo se i sa odgovorom ministra, koji je rekao da ne treba da budu obuhvaćeni samo pripadnici vojske, već i pripadnici policije koji su ranjeni i poginuli u Kopnenoj zoni bezbednosti.

Sa te strane onda naš amandman nije bio odgovarajući jer nije obuhvatio pripadnike policije.

Naši poslanici Miljan Damjanović i Milorad Mirčić su dali taj amandman.

Odgovor koji smo dobili je apsolutno neprihvatljiv. Vi i dalje ostajete pri datumu koji ste dali, a taj datum, gospodo, odnosi se na sporazum koji je NATO doneo 14. marta, da nam dozvoljava ulazak u Kopnenu zonu bezbednosti po sektorima. Kada nam je to NATO dozvolio, gospodo, tad se problemi nisu više dešavali u Kopnenoj zoni bezbednosti.

Svi oni koji su poginuli pre toga, po vašem stavu i predlogu, ne ulaze u tu evidenciju. To je ono, gospodo, što je neprihvatljivo, a sada ću vam pročitati i neke konkretne slučajeve.

Pravi datum bi bio, gospodo, da stavite 10. jun 1999 – 30. jun 2001. godine. Po Sporazumu iz Kumanova, u Kopnenoj zoni bezbednosti mogle su da borave samo policija na punktovima i policijske patrole jačine do deset ljudi. Od 10. juna do avgusta 2001. godine bilo je 1.160 terorističkih napada. Poginule su 34 osobe, od toga 10 civila, 18 policajaca, šest vojnika. Ranjene su 102 osobe –

25 civila, 61 policajac i 16 vojnika. Kidnapovano je 45 osoba. Ovo se nije dešavalo, gospodo, u periodu o kom vi ovde govorite.

Sada da vam navedem i konkretne slučajeve, pa vi sad vidite da li da u zakonu ostane ovo što ste vi predložili ili da na određeni način, preko Odbora za odbranu i bezbednost ili kroz dopunu koju bi dala Vlada Republike Srbije, ovo ispravite.

Dana 21. novembra 1999. godine na putu Kuršumlijska banja – Podujevo policijsko vozilo je naišlo na minu. Poginuli su policajci: Živorad Pantović, Jovica Janićijević i Milenko Strugar. U istom vozilu teško su ranjeni policajci: Radiša Tanasković, Dejan Pešić, Slavoljub Paunović, Saša Caković i Milorad Nedeljковиć.

Dana 21. novembra 2000. godine na punktu Gropi oteti su policajci: Duško Gligorić, Duško Đoković i Cvetan Jovanov. Posle zverskog mučenja ovi policajci su ubijeni. Istog dana, prilikom napada na jednu policijsku patrolu ranjeni su policajci: Nebojša Ikodinović, Miljko Babić, Dragan Stojković, Zlatan Popović i Milić Milosavljević. Po vašem predlogu, gospodo, niko od ovih ljudi ne ulazi u evidenciju.

Ovo što smo mi radili, gospodo, ne može se shvatiti kao zlonamerno. Mi smo vam dobronamerno ukazali na to da ste kod pisanja predloga izmene ovoga zakona omašili u datumima. Da li je to tehnička greška, u šta sumnjamo, ili je neznanje, u šta smo sigurni, nije bitno, ali ne može, gospodo, jedan datum koji nam je odredio NATO da bude za nas i za vas iz Ministarstva odbrane datum od kog ćete početi da merite ko je poginuo, ko je ranjen i ko je zarobljen.

Ovo što ovde piše je sasvim suprotno onome što je gospodin ministar odbrane u raspravi u načelu prihvatio i mi iz SRS smo shvatili da naš amandman ne odgovara jer nije obuhvatio pripadnike policije. Mi smo se apsolutno složili sa onim što je rekao ministar, da svi, apsolutno svi koji su u periodu postojanja Kopnene zone bezbednosti, a to je 10. jun 1999. godine, bili ranjeni, poginuli, nestali, zarobljeni, oteti, budu u tim evidencijama.

Ne znam na osnovu čega Vlada nije prihvatila makar i ovaj naš polovičan amandman, koji se odnosio na pripadnike vojske, mogla je, već se ponovo vratila na 23. mart, odnosno na odluku NATO-a, koja je doneta 14. marta a koja je iznuđena događajima u Makedoniji koji su nastupili februara 2001. godine i, da bi se oslobodile snage NATO-a i KFOR-a prema nama, oni su onda dozvolili da se vojska angažuje i da uđe u određene sektore Kopnene zone bezbednosti.

To vam govorim, gospodo, i zbog toga što sam bio komandant Trećeg odreda specijalne namene, koji je u to vreme bio dole. Mislim da treba da nađete sada način, dok još rasprava traje o ovome, da se ovaj nedopustivi promašaj i nedopustiva greška prema pripadnicima i vojske i policije ispravi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Pre svega bih želeo da izrazim svoje poštovanje prema još jednom velikom ratnom generalu srpske vojske, gospodinu Božidaru Deliću, ali ću se osvrnuti na prethodni amandman, koji je zapravo na dnevnom redu, kolegice iz SPS-a, koji apsolutno podržavam jer smatram da je niz dobro uočenih manjkavosti u predloženim Vladinim zakonskim rešenjima. Mislim da su i narodni poslanici iz SNS-a i SPS-a dobro sagledali koliko Vlada loše radi i koliko sa preko 400 amandmana samo na jedan zakonski predlog treba ispraviti ta loša zakonska rešenja.

Međutim, gospodine ministre, želeo bih ovde da ukažem na još neke stvari koje su s tim apsolutno u vezi a tiču se upravo vojnog obrazovanja. Govorim ovde o antifašističkim tradicijama, koje su nesumnjivo važan deo naših slobodarskih tradicija, ali zaboravljamo da u te antifašističke tradicije spada i nekadašnji predavač Vojne akademije u Beogradu, đeneral Draža Mihailović, čiji se grob još uvek ne zna i zahvaljujući kome mi zapravo jesmo prvi antifašistički pokret otpora u Evropi. Prvi, gospodine ministre – ja vas podsećam na tu istorijsku lekciju – ustanik protiv fašizma i nacizma u Evropi nije partizanski pokret nego ravnogorski pokret đenerala Draže Mihailovića i prosto je nedopustivo da preko 70 godina od mučeničke smrti đenerala Mihailovića, ubijenog monstruozno od strane komunista posle dolaska na vlast posle 1945. godine, mi danas ne znamo njegovo grobno mesto.

Kao što nismo otvorili mnoge masovne grobnice žrtava komunističkog terora posle 1945. godine, kao što srpskoj vojsci nismo vratili njena imena iz njenih svetlih tradicija pre 1945. godine, a gospoda oficiri ovde znaju dobro o čemu govorim, jer je naša vojska bila najpoznatija na svetu upravo iz balkanskih ratova i Prvog svetskog rata a ne iz partizanskog perioda.

Dakle, ako hoćete vojno obrazovanje, ako hoćete Vojsku Srbije na najvišem nivou, ako hoćete našu podršku, ako hoćemo da idemo putem jednog velikog profesora Vojne akademije, pokojnog prof. dr Rada Rajića, koji je doktorirao na temi vojne etike i vojne časti u oficirskom koru, onda treba da se vratimo na svetle uzore iz vremena balkanskih ratova i Prvog svetskog rata, ali i na tradiciju ravnogorskog pokreta i đenerala Draže Mihailovića. Sramota je za sve nas u Narodnoj skupštini Republike Srbije koji ovde tvrdimo da baštinimo antifašizam što se još uvek ne zna grobno mesto đenerala Draže Mihailovića, što nisu otkrivene masovne grobnice žrtava komunističkog terora, što nisu doušnici i cinkaroši Udbe danas u zatvoru i na robiji zbog svih likvidacija tzv. narodnih neprijatelja posle 1945. godine.

O kom mi antifašizmu govorimo ako je još uvek takav status onih koji su podigli prvi ustanak u okupiranoj Evropi 1941. godine? Razumem da SPS i Pokret socijalista baštine komunističku i partizansku tradiciju, ali, dozvolite, i mi baštinimo antikomunističku i neku drugu nacionalnu tradiciju koja je antifašistička pre vas partizana i komunista. Vi ste igrali fudbal s Nemcima u

Beogradu i saradivali s Nemcima dok Sovjetski Savez nije ušao u rat sa Nemačkom, a đeneral Draža je već bio na Ravnoj gori i podigao ustanak pre nego što ste vi komunisti dobili nalog iz Kominterne da podignete ustanak u Srbiji.

Dakle, morate se ophoditi s poštovanjem prema đeneralu Draži Mihailoviću i vi iz SPS-a, i vi iz Pokreta socijalista, i vi, gospodine ministre, kada se pomene ime đenerala Draže Mihailovića, da ustanete i da se poklonite prvom ustaniku u okupiranoj Evropi pod fašizmom i nacizmom. To bi bilo poštovanje antifašističkih tradicija. Ako ste već toliki antifašista, onda treba da se poklonite đeneralu Draži Mihailoviću, onda treba da otkrijete njegovo grobno mesto, onda treba da otkrijete sve masovne grobnice žrtava komunističkog terora, onda treba da pošaljete na robiju one koji su ubijali posle 1945. godine, doušnike i cinkaroše koji su radili za Udbu i Komunističku partiju protiv interesa svoga naroda.

Koliko je samo srpskih političkih emigranata širom sveta ubijeno od strane Udbe? Koliko je onih kojima je oteta imovina i do dana današnjeg nije vraćena? Koliko je onih koji još čekaju pravdu, posle više od 70 godina, a vi ste kao ideološki naslednici komunista i partizana još uvek na vlasti? Nisu ovde na vlasti naslednici nekoga drugog, nego vi, gospodine ministre, kao ideološki naslednik komunista i partizana.

Dakle, molim vas da ustanete, da se poklonite đeneralu Draži Mihailoviću, da se poklonite prvom ustaniku u okupiranoj Evropi, da kažete da je to vojna tradicija Srbije, da je ravnogorski pokret deo antifašističkog pokreta i da to treba da bude nešto na čemu će se obrazovati buduće generacije polaznika Vojne akademije i kompletnog vojnog obrazovanja. Ili ustanite i recite nešto drugo, da vi još uvek verujete u Josipa Broza Tita, da još uvek idete u Kuću cveća, da se još uvek klanjate komunističkim zločincima i da konačno znamo šta je prava istina o tome šta misli ministar vojni u Srbiji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Jeste li završili, kolega Obradoviću?

Dobro. Prvo povrede Poslovnika.

Kolega Đokiću, izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Poštovani predsedavajući, reklamiram povredu Poslovnika po članu 106, koji u 1. stavu kaže da govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.

Prethodni govornik, uvaženi general Božidar Delić, govorio je ne samo o pogrešnoj tački dnevnog reda, nego i o pogrešnom zakonu.

(Vjerica Radeta: A to ti je isto.)

Ja mog ratnog kolegu Božidara Delića izuzetno cenim kao vojnog komandanta i zbog njegovih zasluga, međutim, ovde smo u Skupštini i vodimo političku raspravu. Molim vas da se držimo dnevnog reda.

Vi ste kao predsedavajući dužni da opomenete kada neko skrene van tog dnevnog reda. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika?

(Narodna poslanica Vjerica Radeta obraća se predsedavajućem bez uključenog mikrofona.)

Znam na šta mi ukazujete, kolegice. Neposredno učinjena povreda Poslovnika. Evo, rekao sam.

Kolega, ne možemo da uvažimo vašu primedbu za kršenje Poslovnika zato što se primedba može iskazati, reći samo ukoliko je bilo neposredno...

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, niti su komunisti bili toliko dobri niti su ravnogorci bili toliko zli, ali kolega Obradović je povredio dostojanstvo Narodne skupštine, član 107, pozivajući se na Dražu Mihailovića. Draža Mihailović nije mačak Draža.

Vi ste se 1999. godine u „Iskri“ zalagali za smernice Zbora Dimitrija Ljotića. Još nešto, probali ste da uvredite komuniste, one koji su ostali levičari. Ali, ovde piše da su pripadnici porodice Ilić, proglašeni nakon Drugog svetskog rata za državne neprijatelje, svojevremeno internirani u kuću Obradovićevog dede kao istaknutog i ozloglašenog komuniste, gde su bili primorani da rade kao najobičnije sluge na crvenom dvoru Obradovića. Takođe, Milisav Obradović, sin dede, bio je sa gospodinom Velimirom Ilićem u „Hidrogradnji“ član Komunističke partije. Tako da ne znam na čega se on pozivao.

Ako si bio za Dimitrija Ljotića, onda si bio protiv Draže Mihailovića. Ako si protiv komunista, onda se odrekni dede, odrekni se svih tradicija koje su tada imali radeći za Udbu, Oznu, koje si toliko prezreo u svom govoru.

Još nešto, to druženje sa Koštunicom, taj novac koji je dobijen dobijen je da se sačuva taj mačak Draža. Kako su ga dali Obradoviću zajedno s novcem, svih devet mačjih života mu je potrošio, crko je od gladi. Taman ga naučio da ne jede, on crko. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Samo polako, niste jedini.

Povreda Poslovnika, Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Pozivam se na odredbu člana 27. Poslovnika Skupštine Republike Srbije, jer ste tu odredbu povredili s obzirom na to da niste sankcionisali, barem opomenuli kolegu koji je ovde pokušao s jedne strane da izazove nove političke i ideološke podele, da izazove nove ideološke sukobe i, što je najgore, da vređa ogroman broj građana Srbije koji i te kako, i te kako, poštuju i baštine svoje ideje i ideologije na antifašističkoj borbi.

Socijalistička partija Srbije se ponosi činjenicom da se u njenom programu nalaze sve one dobre, kvalitetne ideje socijaldemokratije, socijalizma, Dimitrija Tucovića, Radovana Dragovića, antifašističke borbe kroz partizanski pokret, sve ono što levice, a Socijalistička partija Srbije jeste autentična partija levice, u sebi nosi.

Boško Obradović je uvredio sve one koji te ideje nose u sebi, koji te ideje neguju i poštuju, uvredio je one koji su dali svoje živote, uvredio je njihove porodice i njihove potomke, na način kako se odredio prema njima.

Mi socijalisti poštujemo svakog rodoljuba, svakog patriotu, svakog ko je doprineo da se pobedi zlo, da se pobedi fašizam, svakog onog ko je doprineo da se fašizam više nikad ne vrati, da se suzbije u korenu.

Danas ste vi, gospodine predsedavajući, dozvolili da se upravo na taj način politički govor pretvori u ideologiju i raspirivanje ideološke mržnje. Mislim da to ne smete da dozvolite i da treba uvek, kada se tako nešto pojavi, oštro da reagujete. Zahvaljujem se.

PRESEDAVAJUĆI: Ja se zahvaljujem, kolega, što ste mi ukazali na ove povrede Poslovnika. Jednostavno, nisam bio u mogućnosti da utičem na kolegu Obradovića, koji je bio zanet jednim političkim, ideološkim govorom koji je maltene značio poziv na građanski rat.

Sva je sreća što je sve one koje je optuživao za neke zločine... Nisam ja tu da istražujem o zločinima ni četnika ni partizana, postoji istorija, istorijske činjenice, dokazi, neka se oni time bave, ali je sva sreća što je većina tih učesnika upokojena pa taj njegov poziv na građanski rat nije imao nikakvog efekta.

Inače, potpuno se slažem sa vama, ali narod i treba da vidi, građani, za koga glasaju i kako ih ko predstavlja ako je dobio njihov glas.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Ne.)

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Izvinjavam se, predsedavajući, ja sam se javio za repliku s obzirom na to da je partija direktno prozvana.

Pošto ste malopre na moju povredu Poslovnika člana 27. rekli da to nije vaš posao, ja to uvažavam, ali ću stvarno zamoliti da neko zatvori ona vrata tamo. Ubi promaja, čuje se, lupa i imamo problem da radimo normalno.

Što se tiče stvari koje se ovde spočitavaju Pokretu socijalista, da baštini ideju komunizma, mi smo jako zahvalni na tome što je to neko primetio, ali ne razumem kakve veze neko ko baštini politiku Dimitrija Ljotića ima veze sa komunizmom, ima ikakve veze sa antifašizmom, kakve veze on uopšte ima i sa Dražom Mihailovićem, zašto njega zanima više grob Draže Mihailovića, a ne zanima ga gde je grob Dimitrija Ljotića u Sloveniji, koji se, bežeći od partizana, slupao u saobraćajnoj nesreći i izginuo i tako pobegao ruci pravde, kako neko ko podržava politiku Dimitrija Ljotića, čiji je jedan od glavnih komandanata

njegovog čuvenog Zbora garde bio Marisav Petrović u Kragujevcu, koji je kragujevačke đake dovodio i rukovodio streljanjem.

To je apsolutno nedopustivo i ja stvarno molim da se kolege sami sa sobom dogovore koje se politike drže. Jedino ako im je zaista politika kako novac uzeti od srpskih svetinja, onda razumem zašto su čas za Dražu, čas za Ljotića, ako uopšte u sledećih pet minuta budu znali čiju ideologiju slede.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Deliću, nemate pravo na repliku.

(Božidar Delić: Direktno sam pomenut.)

Nemate pravo na repliku, kolega Deliću, zato što je iz povreda Poslovnika. Nije bilo u okviru diskusije, nego povreda Poslovnika.

Povreda Poslovnika, Nataša Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine Arsiću, reklamiram član 27. stav 2. Trebalo je da reagujete kada je govorio Boško Obradović, prerano uveli ljotićeovski pupoljak, zato što je on uvredio sve časne srpske patriote, odnosno pripadnike srpskog četničkog pokreta, jer je kao istaknuti i dokazani ljotićeovac govorio o antifašističkoj borbi đenerala Draže Mihailovića i njegovih sledbenika.

Vaša dužnost je bila, jer vi vrlo dobro znate, kao i čitava srpska javnost, da je on ljotićeovac, da je bio jedan od glavnih autora tekstova u ljotićeovskom časopisu „Nova Iskra“, da je Vuka i Dositeja – i uverena sam da je spreman da to i sada ponovi ovde, valjda stoji iza onoga što je pisao – nazivao štetočinama i bezbožnicima, da je na najgori mogući način vređao sve one, kroz takvo svoje delovanje, koji su bili protiv Nemaca i fašista, a sada želi drugačije da se predstavi jer nije, valjda, u svrhu njegovog daljeg političkog delovanja da svi znaju da je on ljotićeovac, a jeste i to ne može da se izbriše.

Molim vas, gospodine Arsiću, kada ste na mestu predsedavajućeg, jer i vaša izvorna ideologija je ova naša ideologija, srpskog nacionalizma, valjda vas kao Veroljuba Arsića, pošto ste bili dugogodišnji član Srpske radikalne stranke, a znate kakva je uloga četnika bila i pripadnika četničkog pokreta, da uvek reagujete kada govori ovaj ljotićeovac Boško Obradović, jer zaista na najgori mogući način vređa sve one koji su potomci i četničkih porodica i svih onih koji su dali svoj nesebični doprinos za oslobođenje srpskih zemalja.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Jovanović, ja zaista ne znam koju će ideologiju kolega Obradović da zastupa kad ustane neko jutro, zato sam pustio da ispriča ovo još jednom, da znam, da još jednu rečku stavimo u ideologije kojima raspolaže.

Po Poslovniku, narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Kaže tamo lepo, član 109. stav 7, ako se ne varam – opomena se izriče narodnom poslaniku ako iznosi činjenice i ocene koje se odnose na privatni život drugih lica.

Dakle, moje izlaganje je bilo vrlo načelno, ideološko-političko, bez pominjanja bilo kojih pojedinaca, a kamoli ulaženja u nečiji privatni život. S druge strane, vi ste omogućili gospodinu Rističeviću da pominje privatni život moje porodice, da monstrozno laže kako je u porodici Obradović ikada bio ikakav logor za bilo koga. Znaju svi u Čačku, u Vranićima, da je moj deda bio najobičniji nadničar koji nikakve veze ni sa čim nije imao, a kamoli sa Komunističkom partijom Jugoslavije ili bilo čim sličnim. Znači, to je monstrozna laž.

Ja sam već dokazao za pet stvari koje je Rističević danas govorio da su sve laž. Taj čovek bi konačno morao da odgovara, jer on laže 24 sata dnevno, a niko ga ne zaustavlja u toj laži.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, hajde malo prilagodite vaš rečnik.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Morate razumeti, radi se zaista o uvredi moje porodice i, naravno, moram biti emotivan, ali ću se prilagoditi.

Dozvolite samo onda da pojasnim u čemu se urušava dostojanstvo i ove narodne skupštine.

Nijednog trenutka nisam negirao drugi antifašistički pokret otpora u Srbiji, a to je partizansko-komunistički pokret. Samo sam govorio o nečemu potpuno drugom – ako se ističe antifašizam, a treba da se ističe, zašto se zaboravlja đeneral Draža Mihailović, zašto ne znamo njegov grob?

Pazite, ako imamo vremena, a nemamo i neću da zloupotrebljavam povredu Poslovnika, možemo da govorimo i o tome kako su se Draža i Ljotić ujedinili u Sloveniji protiv komunizma 1945. godine, za one koji to ne znaju, pa da izvedemo tu vezu kako se zapravo jedan veliki nacionalni front stvorio protiv komunističke opasnosti koja je došla i odnela sa sobom desetine hiljada života, streljanih, posle oslobođenja 1945. godine.

Dakle, hajmo da budemo objektivni...

(Predsedavajući: Kolega Obradoviću, privodite kraju.)

Gospodine predsedavajući, samo to tražim na kraju, da budemo objektivni. Ako je nešto bilo dobro u komunizmu, bilo je dobro. Ali ako je neko streljao u komunizmu, to nije dobro i to mora konačno da se raščisti i reši.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, ja zaista vama ne mogu da pomognem. Vi tražite da Narodna skupština bude ta koja će da utvrđuje nečiju istorijsku odgovornost, i to kada raspravljamo o zakonu u pojedinostima koji se odnosi na vojno obrazovanje i školovanje da mi kao Skupština utvrđujemo istorijske okolnosti, da mi donosimo presude da li je neko streljao ili nije. Znate li vi čime se bavite u ovom trenutku? Shvatate li koliko je to ozbiljno?

Znači, izvinite, ja moram još jednom da vam kažem da se uzdržavate od toga. Bila je i oslobodilačka borba i građanski rat. Svako otkopavanje istorije vezano za građanski rat budi određena osećanja kod članova porodica, kod svih. Zato vas molim da o tome vodite računa. Organizujte tribine, organizujte naučne

skupove, pričajte o tome, ali nemojte Skupštinu da zloupotrebjavate za to. Osim ako to baš nije tema dnevnog reda, a nije.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni?

Po Poslovniku da li još neko želi reč?

Narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, čl. 103, 108. i 109.

Gospodine predsedavajući, bili ste u obavezi, zbog onog „laže“ itd., da izreknete neku meru gospodinu Obradoviću, koji je iskoristio Poslovnik da bi izneo svoju repliku na moje izlaganje.

Dakle, ja ništa nisam izmislio. Ovo je „Iskra“ iz 1999. godine, gde gospodin Obradović hvali Ljotiće.

Pod dva, Ljotić i Draža nikad nisu bili zajedno u Sloveniji. Ovo je neka nova činjenica; ja sam, naprosto, frapiran. Verovatno je bio na granici Bosne i Srbije, to je malo dalje od Slovenije, ali Ljotić svakako nije znao šta je Slovenija a šta je Bosna i Hercegovina.

Nadalje, ovo je iz „Čačanskih novina“. Kad svi u Čačku znaju da je netačno ono što sam ja izneo, ovoga onda u „Čačanskim novinama“ ne bi bilo, a potpisuje dr Petar Janković iz Čačka, sa čijom strankom on sada obnavlja neke odnose. Znači, tu ima 10 tvrdnji koje su iznete javno na konferenciji za štampu. Kada je nešto u novinama i kada je izneto, po pitanju gospodina Obradovića, onda to svakako nije nikakva tajna.

Ako bih ja sada pitao da li se susreo sa izvesnim Martinom, pripadnikom ambasade SAD, mislim da bi on rekao da ni to nije tačno. Dakle, za sve što sam rekao, a rekao sam da ima i stan u centru Čačka, i ukoliko ga nema, onda nema problema da mi ga pokloni, a ukoliko ga ima, ja sam zadovoljan poklonom. Šta god ja iznesem, on kaže da lažem. Ali ako ja lažem, papiri ne lažu.

Dakle, ili si pisao za „Iskru“ ili si doktorirao na „Ljotićevoj“ ideologiji, gde si čak poveo gerilsku borbu, navodno. Rekao si da ćeš se gerilski boriti protiv ove vlasti, a to je isto iz doktrine Dimitrija Ljotića. On je rekao – ne trebaju nam glasači, trebaju nam borci. I sada, čovek koji je pozvao na gerilu, meni ta gerila nikako ne paše.

On takođe u ovom časopisu piše da je demokratija starija sestra komunizma. Ja ovog Boška Obradovića ne mogu da shvatim. Njega bi čovek morao voleti da bi mogao lakše da shvati šta on priča. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li ima još po Poslovniku?

Nema.

Sad pravo na repliku.

Reč ima ministar, gospodin Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Znae kako, kada govorite o zakonu koji niti ste pročitali niti išta znate o njemu, onda morate da napravite ovu reku mržnje i,

ako biste mogli Srbe da posvađate dodatno, kada bi mogli da se pobiju ovde pred vama pa da vi budete sudija i navijate za pobednika zajedno sa ustašama ili kakvim sličnim, tada biste bili najsrećniji.

Komunistima antifašizam osporavaju fašisti u celoj Evropi. Svi do jednog. Svaki fašista u Evropi smatra da su komunisti zlo. Svi do jednog, nema nikakve dileme. Vrlo je zanimljivo da sledbenici Dimitrija Ljotića govore o antifašistima. Šta ste očekivali, da govore dobro o njima? Ne mogu, to je jače od njih.

Znate, na svim ratujućim stranama je u Srbiji, tadašnjoj Jugoslaviji, bilo puno antifašista, osim kod Dimitrija Ljotića. Tu nije bio ni jedan jedini. Nema zabeleženog ljotićevca koji je bio protiv fašizma, pa ne može biti ni sledbenika ljotićevaca koji su antifašisti. Jednostavno, ne može.

Vidim ja da bi ovde ponovo kosti da se vade. Slušao sam nedavno iz Hrvatske, baš ista ideja. Gle čuda! Otkud to da u srpskoj skupštini dođe ideja iz Hrvatske da se vade kosti, da se ponovo premerava i nešto broji? Sudovi su ti koji odlučuju o svakom pojedincu, ne može Narodna skupština to da uradi, a posebno ne mogu Ljotićevi sledbenici to da rade. Nemaju pravo na to, postoji zakon o rehabilitaciji. Ako već hoćete da znate, al' ne zanima vas, Vojska Srbije je pre nekoliko dana odala poštu umrlim pripadnicima Kraljevske vojske Jugoslavije, zato što su bili rehabilitovani, zato što su se borili protiv fašizma. I tačka. Ali to se ovde ne razume, ovde i od naše vojske hoće da se pravi ideološka organizacija.

Znate, jedino ko hoće da nas izbací iz antifašističkog sveta, a tu govorim o partizanima, jesu ustaše. Ustaše govore da se partizani nisu borili. Sada pokušavaju da nas ispišu iz istorije Drugog svetskog rata. Ponosan sam na istoriju Prvog svetskog rata i ponosan sam na istoriju Drugog svetskog rata. Mi smo bili pobednici zahvaljujući tim ljudima. Kako vas nije sramota da im pljujete po grobovima? Ponosni smo na svakog antifašistu, bilo da je nosio petokraku ili nešto drugo, ali znam da nijedan ljotićevac nije nosio antifašistički znak.

Ostavite ovaj nesretni narod, nemojte da ga delite. Sramota je raditi za našu službu, a nije sramota cinkariti za, kako čujemo, razne atašee, vojne i ostale, raznih stranih ambasada? To je u redu? To je prihvatljivo ponašanje, i to ne kad je rat? Pustite ovaj narod da zaleči svoje rane, ima dovoljno rana. Imamo zakone, ima ko će, ima šta će, svako će dobiti svoje mesto u istoriji, kao što je već dobio. Kao što vidite, ova država se ponaša fer i ravnopravno prema svima.

(Predsedavajući: Privedite kraju, gospodine ministre.)

Izvinite, prekoračio sam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po Poslovniku, narodni poslanik Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Mislim da ste povredili član 109.

S obzirom na to da za gospodina ministra u ovom uvaženom domu važe ista pravila kao i za narodne poslanike, bili ste dužni da njegovo uvredljivo izlaganje prekinete.

Pitam vas – na koga misli gospodin ministar kada kaže da je fašista?

Pitam i vas, gospodine ministre – da li vi znate šta ste rekli? Kome vi kažete da je fašista? Kome vi kažete da je fašista...?!

(Isključen mikrofoni.)

(Aleksandar Vulin: Pali ste u vatru.)

(Dragan Vesović: O čemu pričate? Vi ste pali u vatru. Nemojte da vređate. Nazvali ste me fašistom. Vodite računa šta pričate.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega, ni u jednom trenutku nisam čuo da je ministar rekao da ste vi fašista. Nazivao je ljotićevce fašistima, a ko zastupa njihovu ideju neka se sam pronade u tome, nek se prepozna.

Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospodine Arsiću.

Molim vas da primenite član 112 i da odredite pauzu od nekoliko minuta. Ja ću da citiram Njegoša: „Vrijeme je majstorsko rešeto, prečistiće ono ove stvari; sitnarije đecu zabavljaju“.

Mi raspravljamo o zakonima koji se odnose na Vojsku Srbije. Vojska Srbije, današnja Vojska Srbije nije ni partizanska, nije ni četnička, ona je vojska svih građana Republike Srbije. Drugi svetski rat je završen pre više od 70 godina. Nemojmo ponovo da otpočinjemo građanski rat u Srbiji. Najveći srpski neprijatelji sada trljaju ruke i vesele se kada vide da Srbin hoće ponovo da udari na Srbina. Srbija danas ima pred sobom mnogobrojne izazove. Srpska napredna stranka je živi dokaz da, kad želite dobro državi Srbiji, onda za to dobro su spremni da rade i potomci četnika i potomci partizana.

Istoriju da prepustimo istoričarima, a mi koji se bavimo politikom, mi koji učestvujemo na ovaj ili na onaj način u vođenju državnih poslova da gledamo da Srbiji bude bolje, da imamo više investicija, da imamo više radnih mesta, da imamo više dece u Srbiji, da se složimo i ujediniamo oko rešavanja pitanja Kosova i Metohije, da održavamo saradnju i prijateljstvo sa našim prijateljima u svetu, da pokušamo od onih koji su nam malo manje prijatelji da stvorimo ako ne prijatelje ono makar partnere i saradnike. Dakle, to su izazovi sa kojima se Srbija danas suočava.

Ova rasprava, ideološka, ostrašćena, rasprava o partizanima, četnicima, ljotićevcima, ko je s kim bio, ko je koga ubijao i na koji način, mislim da to nigde ne vodi. Ovo nije tačka dnevnog reda. Srbiji i srpskom narodu je potrebno jedinstvo, potrebna je sloga, jer je mnogo izazova i mnogo je problema sa kojima se Srbija danas suočava.

Zato vas molim da okončate ovu raspravu, koja nema mnogo smisla, koja samo deli srpski narod, koja deli Srbiju, koja otvara neke stare a dobrim delom zalečene rane, i da posle toga nastavimo rad po dnevnom redu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem se, kolega Martinoviću. Zahvaljujem vam se i na pomoći.

Sad određujem pauzu, u skladu sa članom 112. Sa radom nastavljamo u 16 sati i 15 minuta.

(Posle pauze – 16.15)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom u raspravi o pojedinostima.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Mirjana Dragaš.

Da li neko želi reč?

Kolega Milojiću, želite reč? (Da.)

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIĆIĆ: Hvala, predsedavajući. Koristiću vreme ovlašćenog.

Slušali smo danas razne teme. Ispred sebe imamo set od šest zakona koji se odnose na život i rad pripadnika MUP-a. Naravno da je važna i naša prošlost, jer ko nema prošlost ne može imati ni zagarrantovanu budućnost, ali nije danas dan gde treba da se delimo na ove ili one. Danas treba da razmišljamo o ovim izuzetno važnim izmenama i dopunama zakona, o amandmanima koje smo predložili i načinu na koji žive pripadnici Ministarstva Vojske Srbije.

Pre svega, oni čuvaju mir i stabilnost naše države i treba njima da posvetimo ove zakone, koji su i pisani, valjda, zarad njihovog boljitka. Promenjeno je pet ministara odbrane za poslednjih šest godina i mene interesuje da li je dovoljno godinu dana da bilo koji čovek uđe u sve pore Ministarstva i voleo bih da mi to kažu školovani i ozbiljni ljudi koji ovde sede, tj. pripadnici Generalštaba Vojske Srbije.

Vojska je izuzetno složen sistem. Ne kažem da ostala ministarstva nisu, ali u vojsci imate od vojske, vojne obuke, vojne škole, do medicine, poljoprivrede, imate širok spektar onoga čime se sve vojska bavi i mislim zbog toga da je to složeniji sistem. Imate i izvoz, imate i uvoz, tako da mislim da je vojska izuzetno složen sistem i, ko god bio ministar odbrane, nije dovoljno godinu i dva ili tri meseca da ovlada tom materijom i odmah bude smenjen.

Govorili smo ovde i o sindikatima, da li je potrebno sindikalno organizovanje ili ne. Čuli smo da su mišljenja podeljena, a od predsednice Parlamenta smo čuli kako je to u Francuskoj. Ne znam samo da li znate kolika je prosečna plata u Francuskoj, da je prosečna plata 2.800 evra, dok je u Srbiji oko 400 evra; da li znamo da vodnik, samo u Hrvatskoj, da ne idemo dalje, ima

prosečnu platu 900 evra. Vodnik u Hrvatskoj ima 900 evra, toliko verovatno imaju naši oficiri.

Da, treba da budemo ponosni na oficire, podoficire i vojnike naše države, ali postavljam pitanje koji legitimitet ima ministar odbrane za tu poziciju. Nisam sklon onom delu poslanika koji je govorio da ministar mora da bude stručnjak. Ne, ministar je politička funkcija i nemam nikakav problem sa tim. Ministar je tu da sprovodi politiku Vlade koja se kandidovala na izborima i dobila ili nije dobila podršku, i tu nemam nikakvu dilemu. Ali imam dilemu političkog legitimiteta upravo, o kojem govorim, aktuelnog ministra.

Znači, ministar odbrane može biti neko iz struke ili neko sa političkim legitimitetom. Sadašnji ministar odbrane... Bez ikakve uvrede, da ne bude, pošto stalno kada govorim o vojsci, kritikujem ministra odbrane, pa da on ne pomisli da ja imam nešto lično protiv njega. Naravno da nemam ništa lično ni protiv kog ministra, ali imam veoma lično protiv onoga na koji način se sprovode ovi zakoni, jer ja živim u ovoj zemlji, kao i moji preci, kao i moja deca, i meni je stalo da Srbija bude najbolja u svim resorima, u svim ministarstvima – i u ekonomiji, i u sportu, i u poljoprivredi i u privredi.

Tako da nemamo tu podeljena mišljenja, pošto čujem da ministar često izgovara da je neko pun mržnje; to je čak rekao i prethodnom govorniku iz druge poslaničke grupe. Ja ne želim da govorim o drugim poslaničkim grupama, ali DS nikada nije bila niti će ikada biti opozicija državi Srbiji. Demokratska stranka jeste i bila i uvek će biti opozicija i Srpskoj naprednoj stranci i načinu na koji vodi određene resore, tačnije, sve resore.

Apelovali smo da povučete zakon o BIA, vi to niste učinili. Taj zakon je izuzetno loš. Ne po DS, već po bezbednost građana Srbije.

Danima govorimo o štetnim posledicama zakona o BIA. Kao što danima predlažemo izmene i dopune zakona, ukupno 180. Kao što smo predložili 106 amandmana, verujem da ih niste ni pročitali. Voleo bih da mi neko kaže bar jedan amandman koji je predložila DS od ukupno 106 i da nam kažete – nismo usvojili taj i taj amandman iz tog i tog razloga. Mislim da ovde ima veoma ozbiljnih amandmana. Nijedan amandman DS nije – briše se. Nijedan. Nijedan amandman DS nije zarez. Kao što predlažemo izmene i dopune Zakona o Vojsci. Voleo bih da mi neko kaže da li je normalno da nemamo kompatibilnost između Zakona o Vojsci i Zakona o odbrani ili kompatibilnost između Zakona o Vojsci i Zakona o vanrednim situacijama. Mislim da to nije normalno i zbog toga to predlažem. I mislim da je važno da neko pročita amandmane, ko se razume u to, naravno, i pročita predložene izmene i dopune zakona i o Vojsci i o odbrani koje mi predlažemo i da nam kaže šta tu nije dobro.

Ja se zahvaljujem eminentnim stručnjacima, i generalu Radojičiću, i generalu Malinoviću, koji su sa nama radili na ovim zakonima i na ovim izmenama i dopunama i na ovim amandmanima. Ne može neko da mi kaže da ljudi koji su, generali, časno i pošteno obavljali svoj poziv, koji su branili ovu

zemlju iako su bili protiv politike koja je dovela do toga, nisu uradili te stvari na kvalitetan način. Da, jesu, ali je potrebno samo da neko to pročita, ko to razume i da onda imamo debatu na tu temu.

Molim vas još jednom, ali vidim da je to uzalud i apelujem pre svega zbog građana Srbije, da je pre svega zakon o BIA izuzetno loš. Nemam problem da kažem ni da je zakon o učešću naše vojske u multinacionalnim operacijama dobar i da je DS to predlagala i predložila i da nije bilo profesionalizacije i modernizacije vojske...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Milojeviću, pričamo o sasvim nekim drugim zakonima u pojedinostima. Rasprava u pojedinostima ne može da bude objedinjena.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Naravno. Mogu li ja da završim?

PREDSEDAVAJUĆI: Samo ukoliko pričate o amandmanu koji je podnela narodni poslanik Mirjana Dragaš, a ne šta vi hoćete.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Gospodine Arsiću, hoćete li vi da odredite aršine i da svi poštujemo te aršine ili nećete? Ne može jedan aršin da bude za... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDAVAJUĆI: Ne možete sa mnom da polemishete, kolega.

(Radoslav Milojević: Ko mi kaže da ne mogu? Pričate ovde o Draži i Titu sat i po vremena, a kada se priča o Vojsci i BIA, što je na dnevnom redu, onda o tome ne možemo. Uzmite malo stenogram pa pogledajte šta je pričala predsednica Parlamenta i ostali poslanici.)

Po kom osnovu, kolega Komlenski? Po amandmanu?

(Đorđe Komlenski: Replika.)

Čekajte, ako je replika, prvo ima pravo narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Evo, pošto se nekom prigovara da nije pročitao amandmane, najpre bih rekao da uvaženi kolega koji je malopre govorio nije pročitao amandman, jer da jeste, nešto bi rekao o tom amandmanu. Mi nismo čuli apsolutno ni jednu jedinu reč vezano za taj amandman. Čuli smo jednu opštu priču o svim zakonima koji su ovde, a posebno i konstantno uvaženi kolega insistira na toj priči kako žive danas pripadnici naše vojske, pa upoređuje sa platama u Hrvatskoj... Sve je to jako lepo, znate, ali ova zemlja je tek krenula da se oporavlja i prvi put je došla u situaciju da ima, na primer, rast BDP-a 4,5%; u vaše vreme je bio minus četiri posto.

Ono što je ključno, kažete – zašto neko nema neku veću platu? Pa nikada nisu bile veće plate u Ministarstvu odbrane. U tome je suština. Vi ste ti koji ste doveli našu vojsku do ruba propasti. Prvi put se naša vojna industrija zanavlja, nešto proizvodi, nikada više municije nismo negde prodali. Naravno, ja bih voleo zaista, što je ministar i govorio, da mi opremimo našu vojsku i za ovo IT

ratovanje, ne samo da prodajemo ovu pešadijsku municiju, koja, naravno, ima veliku potražnju. Ali nemojte vi da pričate o platama u Ministarstvu odbrane, jer da ste ostali, verujem da mi ne bismo više ni imali vojsku. To je suština.

Tako da, zamolio bih vas, predsedavajući, kad se neko ubuduće javi po nekom amandmanu, da priča o amandmanu, da obrazloži zašto je taj amandman dobar, da se prihvati ili ne, a ne da slušamo opštu priču, koja, naravno, ne stoji i služi isključivo za manipulaciju građanima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Kolega Komlenski, pravo na repliku.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Zaista je nemoralno i nerazumljivo zašto prethodnik koji je izazvao ovu repliku nije propitivao da li postoji legalitet i legitimitet šibadžije sa Đeram pijace da bude ministar odbrane, čoveka koji se zaposlio 7.11.2000. godine u saveznom ministarstvu unutrašnjih poslova, 31.12.2002. godine sporazumno napustio i uzeo otpremninu od 771.715,92 dinara, potpisao obavezu da u sledeća 24 meseca ne sme da bude zaposlen u državnim organima, ali je, i pored toga, šibadžija sa Đeram pijace zasnovao radni odnos nakon manje od godinu dana, i to stalni radni odnos, u „Jugoimportu SDPR“ Novi Beograd.

Znači, pitanje legaliteta, legitimiteta i poštenja i obrazovanja tog ministra je trebalo postaviti na vreme, a smatrati da su oni koji su završili neke dopisne kurseve Maršalove u Garmišpartenkirhenu vredniji i sposobniji od naših ministara, koji su završili naše najviše nacionalne akademije za obrazovanje u oblasti nacionalne bezbednosti, mogu samo oni koji su znali da potroše tenkiće za piće. PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar, gospodin Vulin.

Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala.

Znate kako, izgleda treba ponavljati; ponavljanje je majka znanja. Pa da ponovimo da ja nisam završio FBI kurs i da zaista s te strane nisam legitiman da budem ministar odbrane, ali jesam završio najvišu vojnu školu u Srbiji, tako da bi to možda moglo da bude mali legitimitet. Ali da dodamo još jedan deo malog legitimiteta, ja nisam ministar kome je nadležni skupštinski organ na osnovu mišljenja svih nadležnih službi zabranio raspolaganje i pristup tajnim podacima zato što ga smatraju rizičnim i opasnim. Dakle, mene za takvog niko ne smatra.

Da dodamo, u vreme dosovske vlasti prosečna plata u Vojsci, uz sve kredite i zaduživanja, u ovoj državi je bila 43.101 dinar. Danas je 51.000 dinara. Je li to nedovoljno? Nedovoljno je. Da li je daleko bolje nego što je bilo? Jeste daleko bolje nego što je bilo. Ne znam na šta su trošili taj novac, ali moram vam reći da su oni sa ovakvim platama od 2008. do 2012. godine izvršili nabavku ili ugovorili 20.659.173.000 naoružanja i vojne opreme. Mi smo, sa povećanjem plata, bez kredita, bez zaduživanja, uložili u naoružanje i vojnu opremu 45.234.144.000 dinara. Ovo su činjenice. Dakle, skoro dva puta više, sa povećanim platama, sa najvećim budžetom u našoj vojsci ikada, 70,5 milijardi, a

najveći deo toga odlazi upravo na naoružanje i vojnu opremu, kao što i treba da bude.

Dakle, vi ovde stalno slušate napade u kojima... Evo, sad ste mogli da čujete i tu rečenicu, koja se neprekidno ponavlja – oni su bili protiv politike koja je dovela do bombardovanja, ali su se borili. Koje politike? Pa to Hašim Tači pokušava da vam dokaže da su Srbi krivi za bombardovanje, pa to Haradinaj pokušava..., pa to slušamo iz Hrvatske da pokušavaju da nam dokažu da smo mi krivi za sve. I onda to slušate u srpskom parlamentu i onda će, naravno, ovo da se prenosi, a ne o kvalitetu naših zakona. Hajde pročitajte zakon pa da se vratimo na zakon. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, grubo je povređen član 107.

Gospodin koji predstavlja Demokratsku stranku i koji je, izgleda, postao naslednik Davidovića i Pekića iznosi stvari za koje misli da niko živi ne može da proveriti.

Gospodine ministre, da bude jasno i vama i vašim saradnicima i građanima Srbije, DS je na ceo ovaj set zakona iz vašeg resora podneo 106 amandmana, od toga 67 amandmana glasi – briše se. Evo, ja sam doneo, samo na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o vojnoj, radnoj i materijalnoj obavezi ukupno 45 amandmana; narodni poslanici Goran Ćirić, Balša Božović, Gordana Čomić, Aleksandra Jerkov, Nataša Vučković, Vesna Marjanović, Dejan Nikolić, Maja Videnović, Radoslav Milojević, Goran Ješić, Veroljub Stevanović, Tomislav Žigmanov: član 1 – briše se, član 2 – briše se, član 3 – briše se, član 4 – briše se, član 5 – briše se, član 6 – briše se, član 7 – briše se i tako sve do člana 45.

Ovo je samo jedan zakon. Dakle, na jedan zakon podneli su 45 amandmana „briše se“. Na ceo set zakona koji ste vi predložili podneli su 106 amandmana; od toga je 67 amandmana – briše se. I ceo dan slušamo priču kako u Hrvatskoj kaplar ili vodnik ima platu od 900 evra, kako je u Francuskoj i tako dalje.

Tu postoji samo jedna mala stvar. Godine 2012. SNS nije nasledila Francusku nego Srbiju – jadnu, obogaljenu i opljačkanu od strane onih koji nam danas drže lekcije o tome kako treba da brinemo o pravima radnika, zemljoradnika, oficira, podoficira, vojnika i tako dalje, a upropastili su sve čega su se dohvatili za 12 godina svoje vladavine. Upropastili su sve, pa i Vojsku Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po kom osnovu se javljate, kolega Milojeviću?

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Replika.

PREDSEDAVAJUĆI: Na čije izlaganje?

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Poslovník ima pravo prednosti pa je onda gospodin... A mogu da koristim i svoje vreme, gospodine Arsiću.

PRESEDAVAJUĆI: Evo daću vam, izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Pre svega, mislim da je nezabeleženo u istoriji Evrope, sigurno, da jedan bivši ministar odbrane ne dobije bezbednosnu proveru, i to 2016. godine, da nije prošao bezbednosnu proveru 2015. ili 2016. godine. Čovek je bio ministar odbrane...

(Narodni poslanici dobacuju: Nažalost.)

Da, na žalost po vas, zato što je to čist revanšizam. Čist revanšizam! Učestvovao je, imao je pristup svim najpoverljivijim informacijama i pripadnik tela...

(Narodni poslanici dobacuju.)

Molim vas da ne dobacujete.

Gospodine Arsiću, možete li da objasnite vašim kolegama da ne budu toliko nestrpljivi? Znam da je njima nervoza udarila na maksimum, znam da shvataju da će izgubiti vrlo brzo sve privilegije jer će SNS izgubiti izbore, znam da ih boli kada neko govori istinu, ali voleo bih da mi neko objasni kako neko ko je prošao sve bezbednosne provere od 2000. godine, 2015. godine, dolaskom na vlast vas iz SNS, kada je politika ušla u sve pore i kada se odlučuje politički...

Kao što smo prikupili preko 50.000 potpisa da se vrate otete penzije, a Ustavni sud nam kaže – pa to je urađeno zbog finansijske konsolidacije zemlje. Kakve veze ima Ustavni sud sa finansijskom konsolidacijom zemlje? Voleo bih da mi to neko objasni. Ali ja znam sa čim to ima veze. Sa SNS, jer SNS želi da kontroliše sve. Zaista je sramota to što je malopre ministar izneo i slobodno vas molim da to ne govorite nigde van Srbije. Doduše, vas nigde ni u jednu zemlju neće ni da puste, možete da idete od Surdulice do Subotice da se šetate. Molim vas da to ne govorite nigde, jer će se smejati državi Srbiji. To što će se smejati vama, mene briga, ali me briga ako se smeju zemlji iz koje sam ja i u kojoj ja živim.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Pa sad, kako je Dragan Šutanovac 2000. godine dobio sertifikat o bezbednosnoj proveru, vrlo je jednostavno – koza je čuvala kupus. Kad god koza čuva kupus, lako se dobije sertifikat da si prošao bezbednosnu proveru. Ali kad se promenila vlast, ono što gospodin Milojičić neće da kaže, Dragan Šutanovac 2016. godine nije prošao bezbednosnu proveru, pa se žalio sudu, pa je sud potvrdio da iz osnovanih razloga nije mogao da prođe bezbednosnu proveru i njegova žalba je odbijena.

Znači, nije ovde stvar samo da je neki skupštinski odbor ili da je neka bezbednosna služba odbila da izda sertifikat Draganu Šutanovcu, sud je utvrdio

da postoje osnovani zakonski razlozi zašto Draganu Šutanovcu ne treba izdati sertifikat o pristupu tajnim podacima.

Ovde nam je gospodin Milojević stalno postavljao pitanje – pitajte gospodu iz SNS ovo ili ono. Evo, ja sam, drage moje kolege iz SNS, strašno zabrinut. Uskoro ćemo da izgubimo vlast od strane gospodina Milojevića, Čirića, Ješića i ostalih i izgubićemo brojne privilegije. Evo ja ću npr. da izgubim kolekciju od preko 150 satova, izgubiću jedno deset stanova u Beogradu, izgubiću vile, izgubiću umetničke slike koje vrede stotine hiljada evra, izgubiću ušteđevinu od preko milion evra koju imam u kojekakvim bankama i neću moći da letujem na Maldivima. Dakle, izgubiću brojne privilegije i zaista me je strah.

Ne znam, Marijane, šta ćeš ti od tih privilegija da izgubiš, ali smo zaista u strahu, gospodine ministre, jer uskoro gubimo vlast i ode moja kolekcija satova, a zamislite, ja sam tu kolekciju satova, kojih imam preko 150, stekao od ministarske plate, koja iznosi oko 100.000 dinara. Od te plate uspeo sam da kupim i nekoliko vila, i nekoliko desetina stanova, i da letujem na Maldivima, i da imam umetničke slike itd. Kako mi je to pošlo za rukom, pitaj dragog boga, ali nekako mi je pošlo za rukom. Ali uhvatio me je živi strah, jer ću uskoro da izgubim sve te privilegije; pobediće me ovi koji su vodili Srbiju do 2012. godine.

PRESEDAVAJUĆI: Polako, kolega Čiriću, ima puno replika.

Prvo reč ima kolega Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Znate, ja sam bio član tog istog odbora gde je danas gospodin Milojević. On dobro zna kako se prolazi ta bezbednosna provera. Znači, krvna zrnca vam provere. Ne postoji nikakva mogućnost da vas neko obmane, laže, da nekom namerno nećete da date da on prođe, da ne dobijete sertifikat i, jednostavno, radi se o nečemu što je notorna činjenica, a to je da bivši ministar odbrane nije prošao i sad se neko pita kako je moguće da je bio ministar odbrane. To se i mi pitamo. Zaista se pitam kako je bilo moguće da on bude ministar odbrane, ali, znate, u ovoj zemlji su bili, i od onog Davinića i već ne znam ko bili su ministri odbrane pa smo redovno imali afere, od „Satelita“ do ne znam čega. I tako je Vojska temeljito urušavana i propadala lepo.

Znate, ja bih voleo, evo, recimo, vi ste tu, gospodine ministre – kako je to neko dobijao mogućnost u vreme upravo pomenutog ministra da gradi određene zgrade, instalacije za vojne objekte itd.? To je bila jedna vrlo zanimljiva afera, posebno zato što je vezana za Zvezdaru, gle čuda. I ko su ti ljudi sa Zvezdare koji su dobijali u Ministarstvu odbrane da rade te poslove? Bilo bi lepo da to čujemo, jer mislim da bi se sva javnost zgranula kakvi su tipovi ulazili u naše Ministarstvo odbrane i dobijali takve poslove.

Tako da, kad postavljate to pitanje kako nije prošao tu proveru, nije prošao upravo zato što su mu pronašli sve to što su mu pronašli, a mnogo logičnije pitanje je bilo i svi se pitamo ovde, i čitava javnost, kako je on uopšte mogao da bude ministar odbrane. A to vam je isto kao kako je mogao gospodin

Ponoš da bude načelnik Generalštaba, da preskoči sve moguće instance i da dođe i bude načelnik Generalštaba. Toliko o vašoj stručnosti i svemu što ste radili za našu vojsku. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Evo malo da pojasnim kako šibadžija sa Đeram pijace, ničim nezasluženo bivši ministar odbrane, nije prošao bezbednosne provere.

To je kad prodajete tenkiće da platite piće, a da biste lakše prodavali tenkiće, na mesto pomoćnika ministra odbrane za materijalne resurse postavite kumiće. A onda uz kumiće tenkiće za piće, a kumići budu pomoćnici ministra odbrane za materijalne resurse od maja 2007. do decembra 2012. godine, nakon čega Uprava vojne policije protiv kumića podnese krivičnu prijavu za krivično delo iz člana 359. stav 3 – zloupotreba službenog položaja.

Al' nije to bilo samo zbog pića i tenkića, nego je bilo zbog „Megalinka“, jer je zajedno kumić sa nekim licima zloupotrebio službeni položaj i, postupajući protivno propisima koji regulišu nabavku opreme za vojsku, naoružanja, zanemarivanjem propisanih postupaka, sve kako bi omogućio zaključivanje ugovora sa preduzećem „Megalink“ d.o.o. iz Beograda radi nabavke određene opreme, neću iz bezbednosnih razloga pominjati koje, kažu oni koji su podneli krivičnu prijavu, ni manje ni više, pribavio imovinsku korist preduzeću „Megalink“, a na štetu Ministarstva odbrane i budžeta Republike Srbije i svih građana Republike Srbije, u iznosu od preko 150 miliona dinara.

Tako ode piće, odoše tenkići, a mi se čudimo zašto bivši ministri nisu više podobni da pristupe poverljivim informacijama. Jako čudno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Najviše vremena u ovoj raspravi očigledno koristimo za napad na jednog od bivših ministara. To sigurno neće pomoći poboljšanju ovih zakona koji su danas na ovoj sednici Skupštine, a to je stari običaj, kojeg sam se nagledao i naslušao, da, evo, očigledno sadašnji ministar ili neki ljudi koji dođu na čelo najodgovornijih institucija u zemlji probaju da zasluže poštovanje, autoritet, odgovornost time što će napadati i blatiti one prethodne.

Tako se ne stiče, gospodine ministre, autoritet prvog čoveka ovako važne institucije, ovako važnog ministarstva, time što ćete napadati i time što će vaši istomišljenici napadati bivšeg ministra. Za svaku jaku instituciju je potrebno da ima kontinuitet i da naslednici nastavljaju ono dobro iz prethodnog perioda a popravljaju ono što je bilo loše.

Očigledno je da smo se naslušali, ali zaista, laži, koje mogu mnogi od vas ovde da potvrde, a to je jedna od mnogih – bivši ministar Šutanovac je topio tenkove u Smederevskoj železari. I to se ovde smatra istinom. To, jednostavno, tehnološki nije moguće. I sami znate da li ugljenički ili legirani čelici mogu da se pretapaju sa postojećom tehnologijom u Železari Smederevo. To je jedna od laži, koja nije potrebna ni ministru, ni Vojsci, niti ovoj instituciji.

Mislim da je najbolje i najiskrenije da pođete od samog sebe, od svoje iskrenosti i odnosa prema ovoj uniformi, svog ličnog odnosa. Ja želim da pođem od toga, jer sam rezervni oficir i nosim ovu uniformu s ponosom. Bio sam učesnik rata 1999. godine u raketnim jedinicama i ovde pred vas mogu da izađem jasno sa tim šta ja radim za ovu instituciju i šta ću raditi ubuduće. I kao bivši predsednik Gradskog odbora DS u Nišu, te 1999. godine sam nosio tu uniformu u Podujevu u raketnim jedinicama.

Šta ste vi učinili? Mislim da je to ono čime treba da stičete svoj autoritet pred ovim generalima, pred čitavom Vojskom Srbije, a ne na takav način što ćete napadati bivše ministre i što ćemo slušati očigledne laži o mnogima od njih.

PRESEDAVAJUĆI: Prvo pravo na repliku ima ministar, gospodin Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Meni je zaista drago što čujem da se sigurno jedan rezervni oficir ne može složiti s tim da je Srbija kriva za to što je bombardovana i da je vodila politiku koja je dovela do bombardovanja, odnosno agresije NATO-a. I drago mi je što se razlikujete tu od svoje stranke i što ne mislite da je naša borba bila uzaludna, nametnuta i da je borba našeg naroda protiv agresije bila naša krivica u stvari. Odlično, to mi je drago da smo čuli.

A kako se stiče autoritet, pa najbolje se stiče na izborima, vidite šta ste stekli na izborima. Na izborima to možete da vidite. Žao mi je što kao predsednik Gradskog odbora ili gradonačelnik Niša, kako god da ste rekli, niste, recimo, ispoštovali obaveze prema Vojsci, koje ste potpisali sa Vojskom još 2010. godine, da ćete za zemljište dato za Kasarnu „Viktor Bubanj“ i zemljište za Aerodrom dati više stotina stanova Vojsci. Niste dali. Bilo bi odlično da ste to uradili, to je dobar način da steknete autoritet, recimo, kod te vojske. Baš kao što Grad Niš od vašeg potpisa do danas duguje Vojsci 157 hektara. Sto pedeset sedam hektara za bazu, kao što odlično znate, za zemlju koja je data vojnom aerodromu. Znao da je tako, baš kao što znate da stanovi nisu dati Vojsci, a zemlja je dobijena i zemlja je od Vojske data. Dakle, to bi bilo dobro. Šteta što niste.

Ali hajde da govorimo o još nekim stvarima kojima se stiče autoritet. Stiče se autoritet tako što vratite one koje su baš partije DOS-a izbacile iz vojske, brutalno ih proglasili zločincima i zabranili im da prilaze svojoj vojsci. Znao, u tom istom Nišu, koji ja mnogo volim i poštujem, u Komandi Kopnene vojske, u garnizonu, ljudi iz Treće armije nisu smeli da uđu, a ne da organizuju jednu proslavu. Jednu proslavu da organizuju! Sada smeju. Dođu u svoju vojsku, koja ih voli i poštuje. Što nisu dolazili ranije? Zašto ih nije bilo od 2000. pa sve do sada? Zato ih nije bilo jer ste se stideli njih i njihove borbe.

Žao mi je što to moram da govorim, jer to dobro govori o našem narodu i dobro govori o našem odnosu.

Isteklo mi je vreme. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Narodni poslanik Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Koristim vreme poslaničke grupe, pošto zahteva više vremena odgovor na ovo pitanje i na ove neistine, zaista.

Prvo, bio sam gradonačelnik Niša 2000–2004. godine i ponosan sam da sam učestvovao zajedno sa pripadnicima Vojske i onim hrabrim ljudima koji su deminirali i izvukli 30 neeksploziviranih projektila, od 300 do 1.000 kilograma eksploziva sa uranijumskim punjenjem, na dva kilometra od centra grada Niša. I da, ponosan sam zbog toga što smo obnovili niški aerodrom, što smo uspostavili tu infrastrukturu koja je važna i za Vojsku, i za grad Niš, i za civilne letove i, naravno, za sve ljude koji žive u jugoistočnoj Srbiji, u čitavoj Srbiji.

Da, bio sam gradonačelnik i ponosan sam na to, a to pitanje da li je neko imao prava da uđe i da li je bilo saradnje sa tadašnjom Trećom armijom, to možete da pitate tadašnjeg načelnika Treće armijske oblasti, generala Markovića. Možete da pitate i mnoge druge oficire sa kojima smo imali saradnju, i sa tadašnjim vladikom niškim, sadašnjim patrijarhom; i te kako je bilo saradnje, i te kako je bilo spremnosti da radimo na tome.

O politici 1990. godine i onome što pričate, da, kao pripadnik Demokratske stranke sam se uvek zalagao za saradnju u regionu i pokušaju da se nađe rešenje za tu bivšu državu, koja je zaluzivala, pre svega njeni građani, mirno rešenje i traganje za tim mirnim rešenjem a ne načinom da se uđe u građanske ratove i da, na kraju, neuspešnom politikom dođemo u situaciju da ratujemo sa čitavim svetom. I onda kada se to desilo, naravno da sam ušao u borbu i da sam branio i svoju decu i decu svih nas i da sam bio spreman da dam i život, a to jeste upravo poruka ovih ljudi koji sede ovde u prvim redovima i koje, naravno, poštujem, jer je to ta čast i to je taj pristup u kome kažete – da, ja sam spreman i ja želim nešto lično da uradim za svoju državu i za Vojsku Srbije.

A ja sada vas pitam, gospodine ministre – šta ste to vi uradili 1999. godine? Gde ste vi bili? Neću ja govoriti o vašim porukama koje smo slušali zbog čega niste bili tada pripadnik i rezervnog sastava, zbog čega niste rizikovali svoj život, zbog čega niste u tom trenutku bili pripadnik Vojske i zbog čega niste branili državu, nezavisno od politike koju ste zastupali od 1990. do 1999. godine.

Još jednom kažem, želim da svedočim svojim životom, svojim postupcima i mislim da je to najpoštenije od svakoga od nas ovde u ovim klupama, pa to očekujem i od vas, a pogotovu od vas, od ministra koji vodi ovako važan resor. Želim lični primer i voleo bih da ga vidim u vama, zbog čega te 1999. godine niste bili u ovoj uniformi, jer ste dali dva ili tri ili četiri objašnjenja koja nisu bila baš kompatibilna. To je pristup koji očekuju i narodni poslanici, a verujem i najveći deo vojnika, pripadnika Vojske Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Branimir Rančić. Izvolite.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

S obzirom na to da dolazim iz grada Niša, ovde moramo da raščistimo neku dilemu – član 107, dostojanstvo Narodne skupštine – jer prethodni govornik

je govorio, da kažem u blagom tonu, alternativnu istinu, da ne bih upotrebio reč iz Vukovog rečnika – laže.

Ja bih prethodnom govorniku postavio pitanje, jer ovo što se dešava sa aerodromom u Nišu treba uporediti sa 1996. i 2000. godinom, kada je gradonačelnik Niša bio Zoran Živković. Posle toga je na mesto gradonačelnika došao Goran Ćirić, od 2000. do 2004. godine.

Je li tako, gospodine Ćiriću?

(Maja Videnović: To nije povreda Poslovnika.)

A u međuvremenu je premijer te zemlje bio od 2003. do 2004. godine – hvala bogu, kratko vreme – Zoran Živković.

Postavlja se pitanje zašto Živković nije preneo vlasništvo Aerodroma sa državnog na Grad Niš – a to ste i vi, Ćiriću, mogli da uradite, da prenesete vlasništvo Aerodroma sa državnog na Grad Niš – a ne sada, pošto je to sada dilema, nego je to uradio premijer Cvetković 2010. godine? Samo da se zna zašto se čekalo do 2010. godine. Hvala.

(Goran Ćirić: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Bila je povreda Poslovnika. Ne možete repliku da dobijete na povredu Poslovnika.

(Maja Videnović: Ovo nije povreda Poslovnika.)

Polako, kolega Ćiriću. Polako.

Reč ima ministar, gospodin Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala lepo.

Kao što vidite, ne čitaju se zakoni, šalju se amandmani „briše se“ i onda, naravno, nemamo o čemu da pričamo. Onda ćemo, naravno, da idemo sa jezikom ličnih uvreda i onda ćemo da idemo sa jezikom vraćanja na politiku, a ništa o onome o čemu je danas trebalo da razgovaramo.

Svako od nas je uradio sve što je mogao braneći svoju zemlju na način na koji je mogao gde god da je mogao. Ja ću vas podsetiti, a to, nažalost, niste imali prilike da se setite za sve vreme svoje vlasti baš u Nišu da, recimo, donesete bar zakon ili dan o civilnim žrtvama NATO agresije. Niste smeli da progovorite uopšte o tome. Reč niste smeli da kažete. Sada se, ovih godina otkako je Aleksandar Vučić postao premijer, počelo obeležavati i to u tom Nišu u kome niste smeli da pričate o tome glasno. Naravno da je to tako. Bez obzira, ako ste nešto i lično uradili, ja vam na tome čestitam, ali učešće u politici koja je sve to rušila i učešće u politici koja je svesno uništavala i vojsku i naš narod ne služi vam, naravno, na čast.

Znate, vrlo je jednostavno govoriti jezikom brojeva i ja ću se truditi da govorim, pa nadam se da ćemo se razumeti, dakle, da znamo ko je bio kakav prijatelj našoj vojsci.

U odnosu na 2008–2012. nabavka naoružanja i vojne opreme povećana je za 3,7 puta, nabavka uniforme za 3,3 puta, nabavka obuće 5,5 puta, nabavka hrane za 52%. To su neoborive činjenice. A nije uništeno nijedno sredstvo.

Nabavljeno je daleko više naoružanja, vojne opreme, naši pripadnici se šalju na školovanje, a oni koji su bili zaslužni u vojsci se poštuju i omogućava im se mesto u našoj vojsci. Tako izgleda ova vojska, a ne vojska koja, kada pita „zašto nam ukidate funkciju morala?“, a onda joj instruktori koje ste doveli u tu vojsku, strani instruktori, kažu „vaš moral i vaše tradicije vredaju vaše okruženje“. E, to nije ta vojska i naravno da mi to nikad nećete oprostiti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, ministre.

Pravo na repliku, narodni poslanik Goran Ćirić.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Da bismo dali odgovore na ova pitanja, mislim da je važno. Dakle, ponoviću za one koji nemaju iskustva u ovoj skupštini da je 1995. godine usvojen Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije, kada je Republika Srbija postala vlasnik nad svim i nekretninama i zemljištu u Srbiji, a da su lokalne samouprave i javna preduzeća bili samo korisnici te imovine. Dakle, u tom trenutku grad Niš je bio korisnik i status aerodroma u Nišu je u tom trenutku, 1999/2000. godine, bio vojno-civilni.

Da bismo obnovili taj aerodrom, obezbedili smo donaciju norveške vlade od šest miliona evra, grad Niš je odvojio tri miliona evra i da bismo investirali i da bi grad mogao da ulaže, bilo je potrebno dogovoriti se sa ministarstvom vojske da se status aerodroma promeni iz vojno-civilnog u civilno-vojni. To je bila jedina promena i bilo je jasno da će, ne daj bože, ukoliko dođemo ponovo do izazova, vojska reći – hajde sada, grad Niš više ovde nema šta da traži, mi ćemo koristiti taj aerodrom za vojne potrebe. Ali smo imali takav dogovor i tačno je da smo do 2003. godine, upravo zahvaljujući norveškoj vladi i toj donaciji i novcu građana Niša, rekonstruisali taj aerodrom i osposobili ga i za civilne i za vojne letove. To je istina o gradu.

Inače, sa usvajanjem novog zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije 14. decembra 2012. godine, vi ste bili na vlasti, vi ste bili većina, dakle 14. decembra 2012. godine je Grad Niš upisao imovinu nad Aerodromom Niš, i to možete da vidite u katastarskim knjigama.

Dozvolite samo, koristiću i vreme poslaničke grupe za ovaj deo koji ću prekoračiti, mislim da je....

(Predsedavajući: Ne možete; kada je replika u pitanju, nemate pravo na to. Završite misao, nije problem nikakav.)

Dakle, zbog toga su zaista neprimerene stvari da se poziva na to da Grad Niš nije ispunio svoje obaveze. Mi smo pokazali da Grad Niš ima prilike da aktivira bankarsku garanciju od 10 miliona evra za dobro izvršenje radova na Kasarni „Bubanjski heroji“ kojim će se ispuniti obaveze prema Vojsci Srbije, a to je onih 10% izgrađenih kapaciteta od 300.000 kvadrata, to je 30.000 kvadrata pripadajućih za Vojsku, i to bi bila mogućnost. Zato pozivamo one koji su odgovorni da aktiviraju tu garanciju.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Ćiriću.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Moje reklamiranje povrede Poslovnika odnosi se na član 107. Poslovnika, da je dužnost da se poštuje dostojanstvo Narodne skupštine. Žao mi je što po ovom poslovniku mogu da budu za kršenje Poslovnika odgovorni samo predsedavajući.

Evo o čemu se radi. Mislim da je jako neiskreno i nepoštena ljubav prema domovini, ili otadžbini, zovite je kako hoćete, ako nekoga pitate ili mu kažete – ja sam bio u ratu, a gde si bio ti? Znae, i ja bih mogao o tome puno da pričam. Još jedan vojni rok imam, koji se zove učešće u ratu, ali to neću da ističem tako što ću da napadam ministra da li je služio vojsku ili nije. Time ne dokazujem svoj patriotizam, time ne dokazujem lojalnost srpskoj državi i srpskom narodu. Time ne iskazujem ljubav prema svojoj domovini.

Ako to koristimo u Narodnoj skupštini kao političko sredstvo, mogu samo da postavim pitanje, da skrenem pažnju nekome – da, prijatelju, ti voliš Srbiju, ali ne možeš da je voliš više od mene, možeš isto. To je ono što se dokazuje i što je patriotizam. Doduše, neki mogu i manje, ali to već nije moj problem.

Znači, ako ćemo da se vraćamo na 1991. godinu, možemo i na 1989, kada je Srbija povratila deo suvereniteta na celoj svojoj teritoriji, možemo i na 1991. i na 1992. i na 1999. godinu, meni nije problem, ali šta time dobijamo? Da ponižavamo jedni druge i podsećamo jedni druge ko je učestvovao u ratu a ko nije. A da vam kažem nešto...

(Predsedavajući: Vreme, kolega Arsiću.)

Završavam, kolega Marinkoviću.

Ne postoji ružnije i strašnije iskustvo za čoveka nego učestvovanje u ratu. I, nemojte više na to da se pozivate.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću.

Smatram da Poslovnik nije prekršen. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Maja Videnović, po Poslovniku.

Izvolite.

MAJA VIDENOVIĆ: Potpredsedniče Marinkoviću, prethodni govornik je dobio reč po Poslovniku i pozvao se na član. Ja vas kao trenutno predsedavajućeg moram da podsetim na ovo što se upravo desilo, zato što je, nažalost, ovo takođe jedna od stvari koje će ući u istoriju Narodne skupštine.

Dakle, član 103, na koji se pozivam i po Poslovniku vam govorim, da narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsednika. Gospodin Arsić u ulozi predsedavajućeg Narodnoj skupštini je predsedavao tokom Narodne skupštine, onda je prepustio predsedavanje Narodne skupštine vama, seo u klupe i javio se, gle čuda, da ukaže na povredu u postupanju predsedavajućeg Veroljuba Arsića.

Znači, narodni poslanik Veroljub Arsić ustao je i zloupotrebio Poslovnik time što je rekao da je predsedavajući Veroljub Arsić povredio Poslovnik. Ne samo to, nego je način na koji je svima jasno da je zloupotrebljen Poslovnik iskoristio, i na to se pozivam, da ste vi prekršili Poslovnik zato što niste smeli da dozvolite bilo kome, ne poslaniku SNS-a, da prebrojava krvna zrnca patriotska i moralna bilo kome, ne šefu poslaničke grupe DS.

Dakle, vezano za ono što je on povredio, ja se pozivam i kažem da ste vi povredili Poslovnik, jer tako nešto niste smeli da dozvolite. Bez obzira na to što se gospodin Arsić trudi da bude istovremeno na dve funkcije, vi tako nešto ne smete da tolerišete.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Videnović.

Mislim da nisam prekršio Poslovnik, zato što je kolega Arsić reklamirao povredu Poslovnika posle govora, dakle replike narodnog poslanika Ćirića. Nije reklamirao povredu Poslovnika dok je on bio predsedavajući, nego posle replike, dakle govora gospodina Ćirića. Mislim da je to sasvim jasno i da se sa tim slažete. Naravno, nećemo dozvoliti, nije ni u redu i bilo bi jako loše za Parlament da prebrojavamo, niko nije prebrojavao krvna zrnca, tako da ćemo nastaviti u demokratskom maniru, nadam se, sa ovom debatom.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Maja Videnović: Naravno.)

Dobro. Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Član 104, gospodine predsedavajući.

Unapred vam kažem ne tražim da se izjasnimo, jer shvatam da vaša uloga i položaj uopšte nisu laki na sednici poput ovakve, kada se o ovakvim stvarima govori na potpuno neprihvatljiv način i kada ljudi apsolutno ne vode računa o tome šta će reći i kako obavljaju svoje dužnosti narodnih poslanika.

Pošto je ovo bilo očigledno iskorišćeno kao replika, mislim da je trebalo energičnije delovati onog momenta kada se videlo da je reč o jasnoj zloupotrebi, a reč je o jasnoj zloupotrebi, zato što je replika iskorišćena da bi se ovde na grub način uputio odgovor gospodinu Arsiću.

Gospodin Arsić nije nikome prebrojavao nikakva krvna zrnca. Gospodin Arsić nije ovde nikoga optužio za nedostatak patriotizma. Gospodin Arsić je, naprotiv, ovde kazao da postoji samo smisao, da postoji samo dobar manir u onom momentu kada kažete – volimo otadžbinu, volimo je isto i nemojte da se oko toga delimo. To je rekao gospodin Arsić. A ono što je neprihvatljivo, to je da se uzima u zaštitu, bilo čijim ličnim primerom, koliko god pozitivan bio, nečasno upravo u smislu odnosa prema državi, a to nečasno, da vam pojasnim na šta tačno mislim, to je kada neko, moram da kažem, nažalost, u funkciji narodnog poslanika uzme i optuži sopstvenu zemlju, a to su radili neki u ovoj sali, neki koji sede direkt pored vas, neki koji su ustali i dali sebi pravo da kažu da je Srbija, da

je Beograd kriv za raspad Jugoslavije, da su krivi za bombardovanje ove zemlje, da su krivi za zločine u ratu koji nismo izazvali, u ratu koji je naš narod pokušavao da izbegne do krajnjih granica, čuvao mir i čuvao nekada zajedničku državu do poslednjeg trenutka, jedini, jedini u nekadašnjoj državi koji su to radili.

E, sad neko sebi da da pravo da ustane i optuži sopstveni narod, to je loše; to je, da vas upoznam, nečasno, i nečasno je braniti takvo ponašanje. Neka vam je kolega sto puta, nek delite stranačku i bilo koju klupu sto puta, tako nešto je neprihvatljivo. I nemojte uopšte da se obazirete, dame i gospodo narodni poslanici, na takve postupke. Oni koji su sebi dozvolili takve izjave, takvi su duboko ispod linije cenzusa, takvi nikad više jedan glas dobiti neće. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Igor Bečić, povreda Poslovnika.

Izvolite

IGOR BEČIĆ: Javljam se po Poslovniku, član 105.

Gospodine predsedavajući, dozvolili ste da tamo iz „žutog preduzeća“ dobacuju dok je uvaženi gospodin Orlić govorio.

Ako neko iz ovog žutog bloka u stranačkom izbornom procesu predstavlja bivšeg pokrajinskog premijera, koji je sistematski uništavao, u ime svoje stranke, pokrajinski budžet na štetu građana Vojvodine i opština u Vojvodini, ili ova druga struja, koja predstavlja bivšeg ministra vojnog, koji je uništavao vojne resurse i Vojsku Srbije šaljući njena materijalna sredstva u topionice i otpad, gde je na kraju poslao i svoju stranku, a za rezultat nije imao samo pašnjak na Vračaru, već i činjenicu da ne može da prođe bezbednosnu proveru i dobije sertifikat poverenja svoje države, mogao bi da bude manje licemeran i prizna da je nekorektno da blati direktora BIA i ministra vojnog samo zato što su dobili poverenje građana iz SNS, već da prizna rezultate koje postižu u ovim resorima, a takođe i kvalitetan trend koji imamo u BIA od dolaska novog direktora.

Zahvaljujem se. Ne tražim da se Skupština izjasni.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Bečiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stefana Miladinović.

Da li neko želi reč?

Stefana Miladinović.

Izvolite.

STEFANA MILADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre, poštovani gosti iz Ministarstva, pre svega želim da izrazim posebno zadovoljstvo što smo u prepodnevnom delu sednice vodili jednu konstruktivnu raspravu, u skladu sa onim što ovaj dom i zaslužuje, i da nakon poslednje pauze ponovo vodimo konstruktivnu raspravu.

Danas raspravljamo o zakonu o vojnom obrazovanju. To je izuzetno važno da napomenem budući da toliko unazad ne govorimo o tački dnevnog reda, ili ne bar na onaj način na koji bi trebalo, pa prosto građani koji su se sada uključili u prenos treba to i da znaju.

Kada je u pitanju amandman, ja sam podnela amandman na član 1. Predloga zakona. U pitanju je drugačija formulacija stava 1. ovog člana. Shvatila sam da Vlada nije prihvatila ovo rešenje, jer se u obrazloženju navodi da ovaj amandman ne može da se prihvati jer predloženi stav 1 člana 1 bliže određuje suštinu predmeta uređivanja samog zakona. Ovo svakako nije suštinski predlog koji sam dostavila, već se tiče isključivo formulacije.

Iskreno se nadam da ćemo u daljoj raspravi zaista govoriti o tački dnevnog reda, a kada je u pitanju tradicija, zaista želim da apelujem na sve moje kolege da danas govorimo ipak o tradiciji, jednoj bogatoj tradiciji koju imamo kao država kada je u pitanju vojno obrazovanje i da vodimo računa i o tome da nas posmatraju i nekadašnji a i sadašnji studenti Vojne akademije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milisav Petronijević.

Izvolite.

MILISAV PETRONIJEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre sa saradnicima, poštovani predstavnici Vojske i vojnog obrazovanja, kolege narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. zakona o vojnom obrazovanju, sličan onim o kojima su moje kolege dosada govorile, i želim vrlo kratko da obrazložim.

Pre toga želim da kažem, pošto ovde ima pokušaja da se prebaci vladajućoj većini da ima veliki broj primedbi na zakon, da zakon nije dobar i da se iz tog razloga podnose amandmani, odmah da budem jasan, apsolutno nemam nikakve primedbe, ni moja poslanička grupa. Naprotiv, smatram da je odličan predloženi zakon o vojnom obrazovanju.

Zbog čega smo podneli amandman? Amandman je tehničkog karaktera. Odnosi se na član 1. Radi se samo o formulaciji, ne zadire u suštinu zakona. Mi smo, jednostavno, smatrali da jednu reč treba dodati.

Zašto je bitan član 1? Bitan je za nas zato što, u stvari, kroz član 1. mi određujemo šta želimo sa zakonom, kakav zakon želimo, kakav sistem vojnog obrazovanja, šta zakon da reguliše, koje ciljeve, koja načela, kako da reguliše deo koji se odnosi na specifičnost vojnog obrazovanja a da istovremeno bude i deo obrazovnog sistema, kako da reguliše osposobljenost, organizovanje vojnog obrazovanja, studentske programe, položaj nastavnika, učenika, studenata, kadeta itd. Dakle, određujemo kakav to zakon treba da bude i šta on to treba da reguliše. Smatrali smo da je tu potrebno dodati tu reč „sistem“, ali nemamo nikakav problem ni sa ovakvom formulacijom koja je data, zato što nije suštinski amandman.

Dalje, kada se posmatra zakon, sve je upravo urađeno i obrađeno na najbolji mogući način i mi smo apsolutno zadovoljni zato što je predložen jedan veoma važan zakon, od značaja za odbranu Srbije, s jedne strane, ali i kao deo obrazovnog sistema Srbije u celini, s druge strane.

Smatramo čak da je, pored toga što je dobro što se ide sa donošenjem ovog zakona, to i obaveza Srbije, pogotovo ako je Srbija poznata i priznata po kvalitetu i dugoj tradiciji vojnog školstva. Naravno, mi smo ponosni na one koji predaju i na one koji primaju i primenjuju znanje. Dajemo punu podršku predloženom zakonu o vojnom obrazovanju. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Petronijeviću.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Tatjana Macura, Nenad Božić, Vladimir Đurić i Aleksandar Stevanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Ljubenoviću.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala.

Uvažene dame i gospodo narodni poslanici, poštovani oficiri Vojske Srbije, u ime poslaničke grupe SRS podneo sam ovaj amandman na član 1. Predloga zakona, i to na stav 1. Amandmanom je predloženo da se u 1. stavu, koji se odnosi na uvodne odredbe Predloga zakona, izbriše reč „vojno“ u delu koji se odnosi na stručno osposobljavanje za potrebe odbrane Vojske Srbije. Mi iz SRS smatramo da je ovako napisano suvišno, s obzirom na to da je nakon toga napisano da se radi o stručnom osposobljavanju za potrebe odbrane i Vojske Srbije. Namera nam je bila da se izbegne dupliranje termina u ovom predlogu zakona.

Inače, ovaj zakon donosi se sa zakašnjenjem od skoro 10 godina. Odgovornost za to snose obe garniture vlasti od 2008. godine do danas. Predlagač, jednostavno, nema prava da za ovoliko kašnjenje krivi isključivo svoje prethodnike, jer predstavnici prethodne vlasti snose deo odgovornosti za onaj period u kom su bili na vlasti. Današnja garnitura je od 2012. godine na vlasti. Period od šest godina nije kratak i bilo je vremena da se ovaj materijal uredi novim zakonom.

Amandman koji sam podneo u ime SRS ima za cilj da doprinese da se usvoji što bolji tekst zakona. Ako se već ovoliko zakasnilo sa usvajanjem zakona, mišljenja sam da, barem kada se usvoji, to bude kvalitetan tekst zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Zoran Despotović.

Izvolite, kolega.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Gospodine ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ovim članom definisan je predmet vojnog obrazovanja, kao i osnovni ciljevi i načela vojnog obrazovanja.

Podneo sam amandman da se u stavu 1. posle reči „obrazovanja“ briše tekst: „u odnosu na obrazovni sistem Republike Srbije“. Smatram da je suviše isticati da sam predmet zakona jeste usklađivanje vojnog školstva sa samim sistemom obrazovanja.

Obrazovni sistem u Srbiji je bio na visokom nivou, uključujući školovanje kako podoficirskog tako i oficirskog kadra. Od onog momenta kada smo počeli usaglašavati zakone sa zakonima EU, većina tih zakona je prepisana i od tada kreće sunovrat obrazovnog sistema u Srbiji.

Školovani vojni kadar koji je izlazio, kako podoficirski tako i oficirski, pre petooktobarskog puča bio je visokostručan i glavni stub odbrane Republike Srbije. Dosovski režim je sistematski i smišljeno uništavao vojsku, prevashodno vojnu tehniku.

Srpska radikalna stranka smatra da je uništeno mnogo više, kako tenkova tako i haubica, od 500, kako nam reče gospodin ministar u svom izlaganju. U tom trenutku smo imali oko 1.024 tenka, pa možete zamisliti koliko je tada uništeno pod parolom da je zastarelo.

Ništa lično, gospodine ministre, bez mržnje, naravno, ali se vojska, po mojim informacijama, a vi znate da su srpski radikali uvek bili dobro informisani, nažalost, najčešće danas naoružava trimerima, metlama i lopatama. Pitam vas – da li je to u ovom trenutku najsavremenije oružje Republike Srbije?

Zašto ovo kažem? Zato što SRS podržava profesionalizaciju Vojske. Što nam se više taj rad zasniva na čišćenju i fizičkom radu a sve manje na obuci sa oružjem, usavršavanju i sl., takav odnos deluje destruktivno na zainteresovanost ljudi za angažovanje u Vojsci Srbije i sve više ima onih koji napuštaju, nažalost, Vojsku Srbije. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Despotoviću.

Ministar Aleksandar Vulin ima reč.

Izvolite, ministre.

ALEKSANDAR VULIN: Ja ću kratko.

Hvala na vašem trudu. Potpuno razumem šta hoćete da kažete.

Da, postoji, objektivno naravno, potreba ljudi da više vremena provode u onome za šta su došli u Vojsku, primarnim dužnostima, nego u sekundarnim dužnostima koje navodite, održavanju kruga ili kasarne i svega ostalog. Ono što je jedini lek za to jeste veća i bolja popuna. Da bi došlo do veće i bolje popune, mora da se uradi ceo paket – mora da se digne plata, moraju da se poboljšaju uslovi života – i to je ono što mi radimo. Da li to može odmah? Ne može. Naravno da ne može. Sami ste rekli koliko je planski i sistematski Vojska

uništavana, namerno. Terani su najbolji, trudilo se da se unište kapaciteti, čak i smeštajni kapaciteti, što je banalno. Vi sad treba da smestite negde te ljude. I to sad vrlo često prvi put obnavljate još od NATO agresije.

Dakle da, apsolutno smatram da Vojska mora mnogo više da radi, prvenstveno na pitanju obuke, da joj se omogući da se time bavi. Znači, kad nabavite najnovije „migove“, to jeste novo sredstvo, kad očekujete dolazak BRDM-ova, kad očekujete dolazak novih tenkova, to jesu najmodernija sredstva, kada vidite čime sve raspolaže naša namenska industrija, to zaista jesu najmodernija sredstva, najmodernije što mi možemo da nabavimo i omogućimo, kao i svi sistemi o kojima govorimo. Ali ovo o čemu govorite je potpuno legitimno i upravo čitav vojni sistem radi na tome kako povećati popunu. To je suštinsko pitanje i to je glavna stvar.

Tu imate, znate, od ekonomskih kriterijuma, koji su takvi kakvi jesu... Plata u Vojsci nikad nije bila najveća i uvek je morala da se nosi na tržištu. Jedino u paketu o kome govorimo, od olakšica kod dobijanja stana, zapošljavanja bračnog druga, drugačijeg lečenja, vi možete očekivati da će neko za taj novac kojim mi raspolažemo, jer, budimo realni, mi nismo Švedska, ne možemo da se poredimo sa Švedskom, nikada verovatno nećemo ni moći, ali ćemo samo na taj način, dakle u celini, moći da se nadamo – i da se izborimo, nemamo šta da se nadamo – upravo sa tim o čemu vi govorite i hvala na toj dobronamernoj primedbi.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolegice Ristić.

MARINA RISTIĆ: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi oficiri, podnela sam amandman na član 1, a u vezi sa planiranjem i organizovanjem.

Kada sam uporedila ovaj važeći zakon iz 1994. godine i ovaj predlog zakona, videla sam da je oko 80% prepisano, ali uočila sam jednu bitnu razliku. Načelnik Generalštaba se sada više ništa ne pita, dok mu je u važećem zakonu dato mnogo ingerencija. Generalštaba u ovom predlogu zakona nema. Sve je preneto na Ministarstvo odbrane. Tako će sada, umesto visokostručnih oficira koji su svoj život posvetili Vojsci, svom usavršavanju, planirati i organizovati vojno obrazovanje ministar, koji je civilno lice i čija je funkcija politička.

Mislim da je ovo loše za Vojsku, a pre svega ponižavajuće i degradirajuće za ceo stručni vojni kadar. S obzirom na to da će ovaj zakon sigurno biti usvojen ovakav kakav jeste, planiranje i organizovanje vojnog obrazovanja mora hitno da se uredi podzakonskim aktom, inače idemo ka tome da i ovako urušenu Vojsku Srbije dokrajčimo. Prepustimo vojno obrazovanje stručnjacima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Ljiljana Mihajlović.

Izvolite, kolegice.

LJILJANA MIHAJLOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, predstavnici Ministarstva odbrane, amandmanima na Predlog zakona o vojnom obrazovanju poslanička grupa SRS ima nameru da popravi nedostatke ovog predloga, ali i da ukaže javnosti na zaista ozbiljnu potrebu da konačno dobijemo realno, izvodljivo i pre svega nama prilagođeno školovanje oficirskog kadra.

U članu 1. Predloga zakona na koji sam podnela amandman nabraja se šta se sve reguliše u ovoj oblasti. Da ne čitam tekst Predloga, obuhvaćen je najširi spektar, od finansiranja obrazovnih ustanova do položaja nastavnika i polaznika.

Mišljenja sam da naša vojska pomalo staje na svoje noge. Svedoci smo toga da se nešto dešava u pozitivnom pravcu – od naših domaćih projekata, različitih oklopnih transportera, do aviona koji su nam stigli iz Ruske Federacije. Dakle, popravlja se stanje u armiji, ima novog naoružanja, ali ipak nisam sigurna da ga ima dovoljno. Želim da verujem da ćemo ekonomski moći da podnesemo modernizaciju i upotpunjavanje vojnog arsenala, što je jedan od imperativa današnjice, ma koliko ova država težila miru i stabilnosti na čitavom Balkanu.

Kada sam rekla da se čini da Vojska staje na svoje noge, mislila sam na sledeće. Vojska Srbije, koja je gotovo nedirnuta izašla iz rata sa čitavim NATO-om, bukvalno je uništena od unutrašnjeg neprijatelja. Ono što NATO nije uspeo silnim bombama, raketama, jurišima hiljada terorista na KiM, to je domaća izdajnička bulumenta učinila jednim potezom pera. Pokorno slušajući naloge Amerike i njenih evropskih saučesnika, odmah po izvođenju državnog udara 5. oktobra 2000. godine počeli su sa uništavanjem vojnog naoružanja i, što je još gore, počeo je progon naših heroja, koji su branili i odbranili državu Srbiju. Po meni, njihovo herojstvo je zaslužno za to što Vojska kao institucija još uvek ima zavidan rejting u javnosti.

Nažalost, još uvek nije kraj hajke na srpske vojnike i oficire iz proteklih ratova. Svedoci smo toga da ih kojekakve organizacije, koje su za to plaćene od stranaca, redovno blate na sve načine. Ali, bez obzira na to, među mladima postoji veliki polet, veliko interesovanje za zvanje oficira ili vojnika, ali su, kao i u svakom drugom, i ovde lična primanja jedan od faktora zbog kojeg se o ovom zanimanju razmišlja sa zadržkom. To se, svakako, mora hitno rešavati. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela poslanica Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, na član 1. Predloga zakona o vojnom obrazovanju podnela sam amandman da se u stavu 1 tekst „kao i druga“ zameni tekstem: „kao i sva“, zbog preciznijeg definisanja pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj vojnog obrazovanja.

Ovaj član uređuje predmet vojnog obrazovanja, kao i njegove osnovne ciljeve i načela. Vojno obrazovanje obuhvata školovanje, usavršavanje i stručno osposobljavanje za potrebe odbrane. Znanja koja se stiču u vojnim školama su specifična i neophodno je stalno usavršavanje i podizanje na viši nivo. Vojno obrazovanje je značajno ne samo kao vojni poziv, već i za sistem odbrane u celini.

Nažalost, mi nemamo pravu strategiju odbrane, a trebalo bi da brinemo o bezbednosti naše zemlje, da jačamo svoj položaj. To je jedino moguće ako se odrekemo pogubne politike vojne neutralnosti i ako Srbija pristupi ODKB-u, odnosno Organizaciji dogovora o kolektivnoj bezbednosti, da uđe u vojni savez sa Ruskom Federacijom na čelu. Ulazak u ovaj vojni savez zaštitio bi Srbiju od udara sa Zapada i to je jedini način da se zaštiti teritorijalni integritet Republike Srbije.

Takođe bi bilo dobro da Ruska Federacija uspostavi svoje baze u Srbiji. Time bi se podigao nivo bezbednosti na viši nivo. Takođe bi se smanjili troškovi opremanja vojske, jer bismo dobar deo naoružanja dobili po povoljnim uslovima, a deo besplatno. Na taj način bi se stvorili uslovi za podizanje životnog standarda vojnika i oficira i stvorili bi se uslovi da se više sredstava uloži u vojno obrazovanje i vaspitanje. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi predstavnici Ministarstva i Vojske Republike Srbije, žao mi je što zbog ovakvog načina rada Parlamenta nećemo biti u prilici da govorimo i o drugim važnim zakonima iz ove oblasti, ali o tom potom. Želim da vas pohvalim što ste sve vreme u punom sastavu, vojnički disciplinovano slušali sve ove naše priče, koje često i nisu bile interesantne za slušanje.

Gospodine ministre, mislim da niste nijedan problem uneli u sistem na čijem ste čelu, ali prošle nedelje kada ste govorili u objedinjenoj raspravi o ovim zakonima, a pravdajući učešće naših mirovnjaka u raznim mirovnim misijama, rekli ste da je to zanemarljiv broj. Ja se pak ne slažem sa tim, jer nekoliko stotina najosposobljenijih i najbolje obučених pripadnika Vojske Srbije nije zanemarljiv broj ni za neku mnogo veću i jaču vojnu silu nego što je to Srbija. Pravdali ste da oni tamo stiču iskustvo, naveli čak i ne znam koliko časova vožnje borbenih sredstava, tenkova itd. Ja bih uvek vratio bogu ulaznicu za takav raj, jer šta će naši predstavnici u raznim misijama belosvetskim.

Srpska radikalna stranka je protiv svakog učešća i angažovanja pripadnika naše vojske u bilo kojim misijama, jer sva ta mesta gde se šalju mirovnjaci su potencijalna ratna žarišta i šta ćemo mi u njima.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, i naš ovlašćeni predstavnik je govorio o tome da se nedovoljno ceni ratno iskustvo naših proslavljenih oficira i ja moram sada zbog javnosti, verovatno vi, gospoda, to znate, da potenciram nešto što se dešava u Ruskoj Federaciji. Tamo je, naime, uveden kao obavezan predmet na postdiplomskim studijama predmet Ratno vojno iskustvo, koje Rusija ima kao velika i moćna država, a znate dobro i stav Srpske radikalne stranke da je neophodno da se pokrene pitanje našeg učlanjenja u ODKB kako bismo imali čvrsti vojni savez sa Rusijom i kako bismo se oduprli svim budućim izazovima i svemu onome što nam neprijatelji sa Zapada spremaju.

Međutim, moram sada da iskoristim i ovu situaciju, gospodine Vulin, a ujedno i vama da dam eventualno mogućnost, ako želite o tome da pričate, da prokomentarišem nedavni sastanak koji je održan u Generalštabu, kada su pozvani svi bivši načelnici Generalštaba. Tom pozivu se odazvao i Zdravko Ponoš, za koga javnost zna da je potpredsednik stranke Vuka Jeremića, a on zapravo predstavlja veliku bruku i sramotu, taj otpadak „žutog režima“ koji je mnogo štete naneo Vojsci Srbije, naročito zbog činjenice da i sada kao bivši načelnik Generalštaba nastavlja da blati srpsku vojsku pa je tako pre nekoliko dana u jednoj televizijskoj emisiji uživo sve najgore govorio – i da mi imamo ne znam kakvo naoružanje, i našu saradnju sa Rusima i sve najsavremenije tenkove i oružje koje smo dobili od braće Rusa, o svemu tome je najpogrdnije govorio. Zaista je bruka. Ako treba neko da dođe u Generalštab, ako neko treba da dobije najviše vojne počasti i zasluge, to su takvi srpski generali kao što je general Delić i svi oni koji su upravo kroz svoje vojničko delovanje i iskustvo pružili otpor neprijatelju i spasavali srpski narod i srpsku teritoriju.

Dakle, ovako nešto da se više nikada ne ponovi, jer upravo je, vidite, taj izdajnik to koristio i rekao je kako je on tamo otišao, verovatno je to bilo protokolarnog tipa, i davao je savete. Pa može Kolindu i Androkovića da savetuje, svakako ne može vas, gospodine ministre, i časne srpske vojnike i oficire. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Izvolite.

PETAR JOJIĆ: Gospođo predsednice, gospodine ministre, uvažena gospodo generali i predstavnici Ministarstva odbrane, dame i gospodo narodni poslanici, ja bih se u okviru ove objedinjene rasprave osvrnuo malo na istorijat Službe bezbednosti i BIA.

Razvoj Službe bezbednosti posle Drugog svetskog rata. U bivšoj Jugoslaviji osniva se Ozna, Odeljenje za zaštitu naroda. Posle toga, na tim temeljima osniva se i Uprava državne bezbednosti, zatim prerasta u Službu državne bezbednosti, a potom u Resor državne bezbednosti kao jedan od dva resora bezbednosti pri MUP-u, i to Resor državne bezbednosti i, drugi, Resor javne bezbednosti. Međutim, u 2002. godini zakonom se osniva kao posebna agencija Vlade Srbije Bezbednosno-informativna agencija.

U odnosu na Predlog izmena i dopuna Zakona o BIA ukazujem na sledeće. Počev od 2000. godine službe bezbednosti se osnivaju kao Informativna agencija i Vojnoobaveštajna agencija. Počele su da se urušavaju u profesionalnom smislu, u zanatskom smislu, a samim tim nisu bile više u mogućnosti da odgovore na adekvatan način brojnim izazovima i okolnostima za zaštitu svoje zemlje. Tada su na čelo uglavnom dolazili ljudi iz politike, neću da ih pominjem, ali dobro je javnosti poznato, a poznato je i vama. Postavlja se pitanje po kom kriterijumu se dovode čelni ljudi i rukovodioci na pojedina ključna mesta BIA. Da bi Agencija mogla uspešno da obavlja svoje zadatke, treba poći od sledećeg.

Način izbora direktora Agencije, koga inače postavlja predsednik Vlade Republike Srbije. Da li se za direktora BIA vrši bezbednosna provera? Da li Odbor u Narodnoj skupštini i narodni poslanici imaju bilo kakve mogućnosti da postavljaju pitanje i traže odgovor da li su svi direktori BIA od 2000. godine pa do današnjeg dana bili provereni i da li su dobili pozitivnu proveru ili su dobili negativnu proveru. Da li je, uopšte, za neke od tih direktora i vršena bezbednosna provera? Po isteku mandata direktora novi direktor mora da vrši proveru da li je izvršena bezbednosna provera za prethodnog direktora BIA.

Postavlja se jedno pitanje – da li sada neki bivši direktori BIA obavljaju neke poslove i zadatke u korist stranih obaveštajnih službi i da li su neki od njih bili vrbovani?

Strane obaveštajne službe koje su aktivne u Srbiji. Imamo MI-6, to je obaveštajna služba Velike Britanije, BND nemačka obaveštajna služba, američka služba CIA, DGSE francuska obaveštajna služba i SOA, Sigurnosno-obaveštajna agencija Hrvatske. Ove su najaktivnije na prostoru Srbije. Sve su zato zapadne službe zainteresovane da se podrije bezbednost Republike Srbije.

Dakle, saradnja BIA sa stranim obaveštajnim službama je vrlo zanimljiva i ta saradnja mora biti jako kontrolisana. Zna se u kojim segmentima bi trebalo obaviti tu međunarodnu saradnju u pogledu obaveštajne delatnosti. Možda se to radi kad je u pitanju suzbijanje terorizma ili organizovanog kriminala, ali po svaku cenu saradivati sa nekim stranim obaveštajnim službama bez jake kontrole je veoma rizično. Prema tome, smatram da bi Obaveštajna agencija trebalo da bude zaštićena i da se suprotstavi svim nasrtajima u pogledu teritorijalnog integriteta i bezbednosti naše države.

Jedno pitanje za gospodina ministra. Gospodine ministre, mogu li samo da vas zamolim da mi odgovorite – da li će Vojska učestvovati i pomoći da se dovrši put od sela Negbina do sela Jasenovo? Vojska je to 1997. i 1998. godine počela, nije skoro dovršen od Negbine, preko Gojgića, Kućana do Jasenova još oko četiri-pet kilometara, pa bih bio u mogućnosti da vam predložim i zamolio bih vas da ukoliko postoje materijalno-finansijske mogućnosti Vojske da pomogne opštini Nova Varoš, a to je put strategijski u Raškoj oblasti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Jojiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Stević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Steviću.

ZVONIMIR STEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, predstavnici Vojske, dame i gospodo narodni poslanici, i ja sam, kao i moje kolege iz poslaničke grupe SPS, podneo amandman na Predlog zakona o vojnom obrazovanju, na član 1, koji glasi – u članu 1. stav 1. Predloga zakona reči „odnosno studenata“, zamenjuju se rečju u zagradama: „(studenata)“.

Amandmanom se vrši pravno tehnička redakcija, koja treba da doprinese većoj normativnoj preciznosti odredbe, što znači da predloženi amandman suštinski i smisao ovog člana ne menja. Takođe treba istaći da pravno tehnička redakcija, ili pravno tehničko sređivanje nekog akta ima značenje svođenja njegovog teksta u nomotehničko uobičajeno pravilo.

Vojno obrazovanje je od posebnog značaja za Republiku Srbiju, rečeno je u trodnevnoj načelnoj raspravi. Posebno treba istaći izuzetan kadrovski potencijal pripadnika naših vojnih snaga, o čijoj edukaciji, regrutovanju i obrazovanju brinu izuzetno kvalitetne visokoškolske vojne ustanove, kao i Generalštab Vojske Srbije.

Posebni ciljevi vojnog obrazovanja jesu školovanje i usavršavanje profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, državnih službenika i lica iz građanstva za vršenje poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

Takođe je od izuzetnog značaja ulaganje u razvoj naučnoistraživačkog i stručnog kadra za potrebe odbrane i Vojske Srbije. Predloženo rešenje zasniva se na propisanim nadležnostima Ministarstva odbrane u oblasti vojnog obrazovanja i obaveze harmonizacije sa sistemom obrazovanja u Republici Srbiji.

Reforme obrazovanja imaju za cilj da postave jedan nov, moderan, efikasan i funkcionalan sistem vojnog obrazovanja. Formiranjem Vojnog univerziteta objedinjuje se delatnost Vojne akademije, Vojnomedicinske akademije, dok reformom i reorganizacijom srednjoškolskog sistema dobićemo

jak i profesionalan kadar koji će odgovarati potrebama i zadacima Vojske Srbije. Ovim zakonskim predlogom, koji predstavlja završnu fazu reformi Vojske u odbrani i sistemu obrazovanja, omogućuje se i formiranje mešovitih odeljenja, sa ciljem kvalitetnog obrazovanja mladih kadrova radi efikasnog funkcionisanja našeg sistema odbrane i bezbednosti.

Pozivam kolege poslanike da u danu za glasanje podrže predloženi amandman. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Ivković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Vesna Ivković,

Izvolite.

VESNA IVKOVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege poslanici, u članu 1. stav 1. reči: „za potrebe odbrane i Vojske Srbije“ zamenjuju se rečima: „za potrebe odbrane Republike Srbije i Vojske Srbije“. Naime, amandmanom se vrši pravno tehnička redakcija kojom se doprinosi preciziranju ove zakonske odredbe, ali se ne menja suština, već se dodaju reči „Republike Srbije“.

Ovim zakonom uređuju se ciljevi i načela vojnog obrazovanja, kao i njegove specifičnosti u odnosu na obrazovni sistem Republike Srbije. Materija koju uređuje odnosi se na osnivanje, organizaciju i rad vojnih škola i vojnih naučnoistraživačkih ustanova, odnosno na oblasti srednjeg i visokog vojnog obrazovanja i naučnoistraživačku delatnost od značaja za Vojsku i odbranu zemlje.

Srednje vojno obrazovanje (vojna gimnazija, srednja stručna vojna škola i mešovita vojna škola) imaće za cilj razvijanje motivacije kod mladih za vojni poziv i školovanje. Donošenjem ovog zakona obezbeđuje se harmonizacija vojnog školstva i uvođenje istog na jedan sistematski način u pravni sistem Republike Srbije. Rezultat donošenja i primene ovog zakona je taj što ćemo dobiti obučenog profesionalnog vojnika, kako na srednjem tako i na visokoškolskom nivou, kao i primena ovog zakona u novoj školskoj godini od 1. septembra 2018. godine, do kada je neophodno blagovremeno izvršiti sve pripreme.

Analiza postojećeg stanja ukazuje na to da važeći zakon nije usklađen sa propisima koji uređuju sistem obrazovanja u Republici Srbiji. Usvajanjem ovog zakona dovršio bi se proces usklađivanja propisa i vojnoškolske ustanove postaću integralni deo obrazovanog sistema Republike Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Dinić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Danica Bukvić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Nenad Čanak, Olena Papuga i Nada Lazić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli Zoran Živković, Marinika Tepić, Aleksandra Čabraja, Jovan Jovanović i Sonja Pavlović.

Reč ima Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo. Vredelo je čekati.

Evo, nekoliko sati i još smo na prvom članu. To je već izrečena priča i ocena o tome kako se vodi rasprava u ovom parlamentu, čemu služe amandmani, ko ima pravo da ih predloži, ko ima pravo da ih brani, kad i kako. Ne bih imao da dodam nešto mnogo u odnosu na te teme, mislim da je srpskoj javnosti potpuno jasno šta se dešava, ali da kažem o ovom amandmanu na član 1. koji smo podneli moje kolege iz Kluba samostalnih poslanika i ja.

U članu 1. stav 1. nakon reči „osposobljavanje za potrebe“ dodaje se reč „sistema“ sa idejom da se dodavanjem neophodne reči „sistema“ jasno određuje koji segment društva se na ovaj način definiše kako nije ispravno koristiti samo reč „odbrana“ već se mora koristiti sintagma „sistem odbrane“ koji je definisan drugim pravnim aktima. U odgovoru Vlade se kaže – Vlada ne prihvata ovaj amandman iz razloga što je opštim propisima pojam „odbrana“ regulisan, između ostalog, da se ona ostvaruje organizovanjem i pripremanjem subjekata odbrane u izvršavanju zadataka u ratnom i vanrednom stanju.

Voleo bih da mi neko kaže šta ovo znači, ali to je manje važno. Bojim se da je ova rasprava otišla, naravno, kao i mnogo puta ranije neke druge rasprave, u pogrešnom smeru. Imali smo razna junačenja i pre podne i posle podne o tome ko je sve branio, ko je sve ginuo, ko je sve uspeo da osvoji vojne ciljeve, političke ciljeve vojnim sredstvima. Nažalost, taj rat na koji se najveći broj govornika pozivao je izgubljen. Tamo gde su predstavnici sadašnje vlasti, tada kao mladi, ne baš pioniri ali kao mladi omladinci, predvođeni svojim mentorima, svojim političkim očevima, roditeljima, svuda gde su branili Srbe i srpske interese tamo Srba više nema. To je istorijska istina. Nažalost, to je tako i niko ne treba da bude srećan zbog toga, niti jeste, ali je to dovoljan razlog da se prestane sa junačenjem bez osnova i bez razloga.

Svašta smo čuli ovde, pa i od ministra, da je neko negirao NATO žrtve, da je po nalogu nekih stranih agentura, čega li, ambasada – inače, u Srbiji su samo strane ambasade, nemamo domaće ambasade u Srbiji, to bi mogao neko da nauči već jednom ako se bavi politikom – da smo negirali ono što se dešavalo 1999. godine. Neću da pitam ko je gde bio tada, u to vreme bombardovanja i pre toga neposredno, i posle toga.

Što se tiče grada Niša, koji sam tada vodio, i nosio uniformu po naređenju načelnika štaba Treće armije... Nažalost, ja nosio uniformu, zato što je to bilo, verovatno... Meni je rečeno – odlučeno je na najvišem mestu da

gradonačelnik nosi uniformu. Ja sam pitao – da li ste normalni, pa ja nisam služio Vojsku, a u toj uniformi neki ljudi ginu, ne neki, nego mnogi? Rečeno mi je – odlučeno je na najvišem mestu. To sam pravilno akcentovao. Posle 20 dana su mi rekli da skidam uniformu. Doznao sam da je to zato što je procena da skače rejting čak i meni, jer ljudi vole uniforme – naravno, to je potpuno prirodno – a ja sam pitao tog načelnika štaba Treće armije koji su efekti mog nošenja uniforme i, naravno, nije niko imao da mi kaže išta pametno na tu temu.

Grad Niš je dobio veliku povelju od načelnika Generalštaba, tadašnjeg, mislim da je bio Pavković, jeste bio je Pavković, za veliki doprinos borbi protiv NATO agresora. To je istorijska istina. Ta povelja stoji i dan-danas u Skupštini grada Niša. Ja sam dobio jednu zahvalnicu od jednog puka iz PVO-a i avijacije, za neki specijalni zadatak koji smo radili i neću da ga otkrivam ni dan-danas.

Prvo obeležje koje je neko uradio žrtvama NATO agresije je uradio grad Niš. Ja mislim da je to već bilo za Vidovdan iste godine, ili možda malo kasnije, ne držite me za reč, ali sigurno 1999. godine. To je jedna kapela pored Niške tvrđave, spomenik-kapela, gde piše: „Žrtvama NATO agresije“. To je urađeno u vreme kad sam ja predsednik Skupštine grada Niša i niko nije mogao da naredi bilo kome bilo šta.

To jeste jedan ogroman poraz evropske civilizacije da bombarduju građane jedne zemlje zato što je ta država u tom trenutku imala nenormalnu vlast. I, to što vama govorim sada, govorio sam na parlamentarnoj skupštini NATO-a u Budimpešti početkom 2000. godine pred svim predstavnicima NATO-a i ukazivao na sve to što su uradili nažao građanima mog grada, građanima Srbije. Zato, bilo ko ko se krio ispod kvarcne lampe u vreme bombardovanja ne sme da mi reč kaže, ni meni ni bilo kome ko je u to vreme uradio bilo šta dobro za ovu zemlju. To ne dopuštam nikome.

O uništavanju Vojske posle 5. oktobra ja bih voleo da neko, recimo ministar, napravi jedan formalni izveštaj i da ga potpiše – šta, kad i koliko je uništeno; posebno me interesuje onaj deo do kraja 2003. godine.

Ovaj narod je imao velike nesreće u svojoj modernoj istoriji. Ne postoji ni jedan jedini razlog da te nesreće činimo još većim time što se ljudi bez obraza, bez morala, kite nečim što nije nikada postojalo i što vređaju ljude koji su ozbiljno radili svoj posao. To nema veze sa partijama, to nema veze sa poreklom, to ima veze sa osnovnim postavkama normalnog života.

Naravno da Srbija mora da ima jaku armiju. Naravno da ta armija treba da bude usmerena i da bude formirana po svojoj strukturi u odnosu na ono šta je naša strategija odbrane, da definišemo gde su nam potencijalna žarišta, ko su nam neprijatelji i u odnosu na to da je opremamo modernim sredstvima. Migovi koji ne lete godinu dana nakon što su dovučeni do Beograda, kao i migovi koji treba da dođu iz Belorusije koji neće da lete još dve godine, nisu moderno naoružanje.

To nema nikakve veze sa životom. To je jedna farsa, kao i cela ova vlast. Zato vas molim, pre svega gospodu oficire, ljude iz Ministarstva koji rade svoj posao profesionalno, da se vi brinete za ono što je Vojska Srbije. Ne dopuštajte političarima koji su se krili ispod kvarcne lampe u vreme bombardovanja da se oni brinu za Vojsku, jer to neće biti dobro za ovu državu. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala.

Dragi građani Srbije, vi svi ovde, čuli ste malopre jednu strašnu rečenicu. Mi smo sada saznali, a to je rekao malopredajni govornik, da smo bombardovani, da je NATO bombardovao ovu zemlju zato što smo imali nenormalnu vlast. To Hašim Tači ne bi rekao. To Tuđman, da je živ, ne bi rekao. To je skandal. Ovo zaslužuje opomenu.

Znači, čovek je relativizovao. Čovek je opravdao bombardovanje, uništavanje ove zemlje – samo zato što smo, navodno, imali nenormalnu vlast. Da li ste svesni šta je rekao?

Ovo je zaista nešto nečuveno. Priča o tome kako neki koji su branili na nekim prostorima Srbe, pa Srba tamo više nema.

Ja se izvinjavam, da li ste to mislili kada ste okretali vola na Palama i prkosili zajedno sa Radovanom Karadžićem NATO avionima, a kog danas optužujete da je ratni zločinac, ili kada vam je Ljubiša Savić Mauzer osnovao Demokratsku stranku u Republici Srpskoj 1996. godine, isto optuženog Haga, koga je Hag ubio u Bijeljini? A to zaboravljate. I nije vas sramota da ovako nešto izjavite?!

E, dragi građani, to vam je bio jedno vreme premijer. Dobro je da smo uopšte opstali kao država. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vam.

Imamo više prijavljenih po Poslovníku.

Reč ima Nataša Jovanović.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine Marinkoviću, vi ste bili dužni da zaštitite dostojanstvo Narodne skupštine Republike Srbije kada je govorio poslanik Zoran Živković, iz razloga što je on na najgrublji način uvredio dostojanstvo i Vojske Srbije i Vojske Republike Srpske i narod Republike Srpske Krajine koji je sada pod ustaškom okupacijom i sve dobrovoljce i sve rezerviste i sve vojnike koji su junački branili naš narod na Kosovu i Metohiji pod NATO bombama kada je njihov mafijaški kasnije premijer a tada njegov partijski saborac Zoran Đinđić pozivao da se još 15 dana bombarduje Srbija.

To govori čovek koji nema jednog jedinog dana u Vojsci, nije služio vojni rok, čovek koji se usuđuje da posle svog zla koje nam je naneo njegov režim posle 5. oktobra, a dobro znamo ko je kriv za raspad i bivše Jugoslavije i razbijanje jedinstvenog etničkog, nacionalnog i verskog prostora na kome su

živeli Srbi, upravo njegovi prijatelji koji su omogućili da takvi pučisti i takvi izdajnici srpskog naroda posle 5. oktobra dođu na vlast.

Vi ste bili dužni da ga upozorite da tako ne može da se govori u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Mi smo suverena država. Mi želimo ujedinjenje sa Republikom Srpskom, za koju su mnoge žrtve pale, desetine hiljada žrtava, nekoliko stotina hiljada naših sunarodnika je proterano sa vekovnih ognjišta pod komandom ustaških vojnih hordi i zaista je nedopustivo da se na ovakav način vređa dostojanstvo svih narodnih predstavnika., ali to može da uradi samo neko ko ničega, očigledno, nema kod sebe kad je spreman tako nešto da izgovori.

Ovu su reči za ustaški sabor a nisu za Skupštinu Srbije, jer ovde sede ljudi i mnoge kolege i mnogi imaju i svoje očeve i svoje stričeve i braću koje su sve dali, kao i gospoda koja sede u uniformama, za odbranu vekovnih srpskih zemalja.

Mi sa ponosom možemo da kažemo i da smo ponosni i na to, evo i u susret Danu Vojske Republike Srpske, što smo stvorili Republiku Srpsku, a oslobodićemo i Republiku Srpsku Krajinu, to će se jednog desiti.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Po kom osnovu, kolega Rističeviću? Po amandmanu? Izvolite.

Izvinite, sačekajte momenat samo, prvo replika, Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ne na Poslovnik, nego na repliku gospodina koji se prepoznao u tome da je u vreme bombardovanja bio pod kvarcnom lampom, jer ne postoji drugi razlog da dobije repliku osim ako se u tome nije prepoznao.

Ja volim kada neko nauči taj pokosovski ciklus pesme i recitacije, ali tu ima samo jedan problem, što tu nema „i“ od istine. Žao mi je što neke kolegice i neke kolege ne razumeju šta sam rekao, ali im preporučujem da uzmu stenogram i pažljivo pročitaju to šta sam rekao.

Meni patriotizam neće meriti niko ko se krio i od svoje senke a kamoli od nečega što je izgledalo kao opasnost. Moj patriotizam, moj doprinos odbrani zemlje imate rekao sam u kojim dokumentima, u kojim priznanjima. I to nije tema, to je bila obaveza svakoga ko je tad bio punoletan i sposoban da učini bilo šta za odbranu zemlje, i ja sam na to ponosan ali od toga nikada neću praviti cirkus.

To je nešto što je pitanje morala, obraza i to je pitanje kako živite svoj život, da li vam je život cirkus u kom bauljate noću, kad ne jedete šnicle nego idete od kovačnice do gvoždarske radnje ili ne znam čega, ili vam je život da radite svoj posao tako da se ne plašite šta će istorija kroz 5, 10, 20 ili 100 godina da kaže o vama i vremenu kad ste imali neku važnu funkciju, jer to se ne radi nakon te funkcije nego dok ste odgovorni za neku funkciju.

Prema tome, ja vam želim da nikada više ne dođe do bilo kakvog rata, al' ako slučajno dođe, da nas vi ne branite.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar Aleksandar Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Ako čovek sa pozicije premijera ne može nešto da uradi, ne znam za koju drugu političku funkciju da se kandiduje da bi nešto uradio.

Pitali ste me za izveštaj, šta je sve uništeno od 2003. do 2008. godine, pa da vam kažem. Uništeno je 398 oklopnih vozila, što će reći čak 200 tenkova, 121 oklopni transporter, samohodnih oruđa M-36 77 komada, znači ukupno 398. Od artiljerijskih oruđa uništeno je 215, od streljačkog i lakog naoružanja 23.132 komada. Od raketa, čuvenih „strela 2-M“ uništeno je 9.218 komada, lansera za „strelu 2-M“ uništeno je 420 komada, ukupno 33.383 različita komada naoružanja.

NATO ni izbliza nije uspeo da uništi ovoliko. Ni izbliza. Ali ne samo što je uništena tehnika, uništavala se Vojska. Uništavala se planski. Time što se smanjivala, što su rasformirane njene jedinice, što je na svaki način bilo umanjivana. Rasformirala se tako što su njeni oficiri, najistaknutiji oficiri, bili ili proterivani u penziju ili u Hag, zavisi šta je ko za njih tražio. To je možda najteže nadoknaditi, ljude. Oružje ćemo kupiti – kao što vidite, kupujemo – ali ljude i poverenje ljudi u svoju zemlju za koju su se borili a posle toga odmah prvom prilikom bili proterani, penzionisani, teško. I to je ono što mi vraćamo i sa čime se, zapravo, borimo.

Znate, tih godina na prvom mestu, kao nikada u istoriji ove zemlje, oficiri i podoficiri po potrebi službe su terani u penziju, i to zaista hiljade njih, mladi, sposobni ljudi, ljudi koje sad nije lako vratiti, prošlo je 20-ak godina, nije lako vratiti te ljude, ali to su ljudi koji su, kada su bili u naponu snage, bili proterani iz svoje vojske i bili su proterani planski.

Zašto za sve to vreme niste kupili nijedan „mig“? Evo nek ne poleti nikad, samo nam dajte jedan, jedan jedini. Kupili ste ukupno naoružanja, ukupno raketa je kupljeno za osam miliona evra. Mislite da time može da se ratuje? I time što je letelo? Za osam miliona! Mi danas kupujemo za desetine miliona.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Pravo na repliku, Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala.

Znate, nisam imao potrebu da se prepoznam u bilo čemu što je malopredašnji govornik istakao i slažem se sa njim da će istorija o svima nama nešto reći i da nešto ostaje iza svakog od nas.

Ja sam jako ponosan što sigurno nikada neću moći da se uporedim sa njim. Ja nisam nikada dobijao od države, samo zato što sam bio funkcioner, bespovratne kredite da bih kupio vinograd. Nikada to nisam radio niti ću ikada raditi. Niti mi pada napamet da tako kradem svoju državu, a to je neko drugi radio.

Zato je dobro što imamo istoriju, istorija jeste učiteljica života, da baš takvi koji tvrde da smo mi bombardovani zato što smo imali nenormalnu vlast i koji opravdavaju sve žrtve ovde upravo time što smo kao navodno imali nenormalnu vlast. E, upravo da takvi nikada više ne privire i nemaju nikada više priliku da dođu do bilo kakve vlasti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Zatvaramo krug replika. Idemo po amandmanima.

Reč ima Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ima izreka – najveća je vlast vladati nad sobom. Onaj ko ne može da vlada nad sobom, ne može da vlada ni nad drugima. Nažalost, to kod nas nije bio slučaj. Ovde smo čuli jednog niškog oslobodioca koji se nije kvarcovao. Šta je on oslobodio? Doneo je Nišu veliku slobodu. Oslobodio je Niš samog sebe, pobeo u Beograd.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Rističeviću, možete li po amandmanu, molim vas?

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Po amandmanu je. Isto onoliko koliko je moj kolega poljoprivrednik pričao o amandmanu, isto toliko ću ja da pričam o raznom naoružanju, patriotizmu itd.

Eto, ja sam posumnjao u njegovo obrazloženje i, sem što je oslobodio Niš samog sebe, oslobodio je i 2.108 albanskih terorista, među njima i braću Mazreku; čini mi se da je jedan bio osuđen za silovanje srpske devojčice od devet godina. Oslobodio je dreničku i đakovičku grupu. Znači jeste čovek oslobodilac.

Idemo dalje. Ja sam poznavao i Miodraga Perišića, iskrenog patriotu. Sretao sam celu delegaciju DS-a na Palama, odnosno na Jahorini. Lično svojim očima video: Mile Korićanac, Mićović, Mile Perišić itd. Njega, naravno, nisam video. Rat je izgubljen, rekao je on. I rekao je da je nosio uniformu. I jedno i drugo je radio.

Nosio je novac Vojske. Firma Target. Ju garant banka je bila vojna banka. Ona je zbog mogućeg kopnenog napada izdvojila 1.250.000 nemačkih maraka i 100.000 dolara, što je ukupno davalo sumu od milion i po maraka da se nabavi tenkovska municija za Vojsku Srbije i Crne Gore u slučaju kopnenog napada.

Novac je dat mom kolegi poljoprivredniku da ga isporuči u Dimitrovgradu određenom Rusu i da to bude predujam za nabavku tenkovske municije. E, tu se izgubio trag i novcu i Rusu. Dakle, on jeste izgubio nešto, izgubio novac, rat nije. On je nosio uniformu kratko vreme, ali je nosio i novac i tom se novcu izgubio trag.

On je govorio i o nesrećama. Niš je, a i Srbija je imala jednu nesreću, da moj kolega poljoprivrednik bude premijer. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Po amandmanu, narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Nastaviću ovu tradiciju da se govori samo o suštini amandmana.

Jako je tužno kad vidite kolika besmisao može nekome da padne na pamet, a to može da se reši vojnim obrazovanjem. Zamislite da je neko meni 1999. godine dao novac da kupujem municiju za Vojsku Jugoslavije! To je teška bolest ili zla namera. Vrlo je interesantno da gradonačelniku tada najvećeg opozicionog grada u Srbiji Vojska da pare da on kupuje od Rusa – a ja kao poznati rusofil – kupuje municiju koja treba da bude korišćena za odbranu od kopnenog napada na tadašnju Jugoslaviju. Ovo je stvarno genijalno.

To može da bude tačno i može da bude laž. Ako je tačno, to znači da tadašnja vlast nije imala poverenje ni u koga, ni u tadašnje oficire, ni u ministre, recimo informisanja ili odbrane, ili ove što su se krili ispod kvarcnih lampi. Ni u koga nisu imali poverenje no u mene, jer su meni dali taj novac da nosim da kupujem rusko oružje. Ili je sve to jedna velika laž. Ali laž je postala deo života i, nažalost, to nije dobro, ali to je tako.

Reče ministar šta je uništavano u vreme od 2003. do 2008. godine. Nije moje pitanje bilo to, moje pitanje je bilo šta je uništavano do 2004. godine, pošto za to mogu da snosim neku odgovornost. Mada srpska vlada tad nije imala nikakvu nadležnost nad Vojskom Jugoslavije, al' nema veze, politički mogu da odgovoram.

Ko je to uništavao? Da li je to bilo protivzakonito? Ako je bilo protivzakonito, zašto ova patriotska, najbolja na svetu, majke mi, keve mi, vlast nije preduzela mere? Ako neko uništava vojnu opremu, pa to je, ne znam da li se zove veleizdaja ali kolokvijalno to je veleizdaja. Pa da li je neko uhapšen zbog toga? Ne mora preki sud, može običan sud. Ne, nema, nego to je laprdanje; to je najbolji izraz koji mogu da upotrebim kad ljudi nemaju pojma ni sa čim.

Govori se o nekim albanskim teroristima. Imate jednu publikaciju koju je izdala Vlada Srbije u septembru 2003. godine, zove se Albanski terorizam na teritoriji tada još uvek AP Kosovo, gde su navedeni svi iole značajni teroristi sa tog terena, i to je urađeno kada sam ja bio predsednik Vlade, i oni su imali poternice, bila je i šema njihove organizacije i precizan popis svega šta su uradili protiv stanovništva, države, imovine. Sa bar četvoricom od njih vlast Aleksandra Vučića vodi pregovore o Kosovu i pravi koalicije u parlamentu nezavisnog Kosova, kako ti teroristi zovu Kosovo danas, i vi ćete da prebacujete nekome da je nešto radio nekad?! To je bruka.

Zato vam govorim, to što vam se sad dešava, što imate nešto malo moći – neki od vas, onaj koji ima najveću nije sa vama, on je već daleko otišao od vas nego toga niste svesni – razmišljajte šta će biti sutra. Kad se popnete na vrh brda, nakon toga znate da možete samo da silazite. Kada igrom slučaja ili, otkud znam, društvenim okolnostima dođete na vrh vlasti, tog dana kad vas izaberu za ministra, ili za još nešto iznad toga, shvatite da sledeći korak ide naniže, da je to

zenit i da posle toga treba ponovo da se vratite, da hodate po zemlji, asfaltu, njivama, šljaci, ko gde i ko kako.

Ja vam kažem – postoji i vlast posle mandata i postoji još jedna bolja stvar, postoji život posle mandata. To znači da budete nešto, da radite svoj posao časno, da siđete sa mesta ministra unutrašnjih poslova, gradonačelnika, predsednika Vlade i da živite normalno decenijama posle toga, da nemate potrebe za obezbeđenjem, da se ne okrećete na ulici, da se ne krijete, da ne nosite prljavu platnenu kesu na glavi nego da živite normalan život. Pozivam vas da se vratite na staru dobru zemlju i da razmišljate o tome šta vas čeka kad odete sa vlasti, a ja vam želim dug i uspešan život i dobro zdravlje.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Izgleda da je potrebno, dame i gospodo, da neke stvari ovde prevedemo, pošto se neki prave uporno da ne razumeju šta neke stvari znače, da ne razumeju šta znače stvari koje sami izgovaraju. Neprihvatljivo je kada se kaže nešto, a neki ovde to vole da govore često, poput – tamo gde je neko Srbe branio, Srba nema. Neprihvatljivo je zato što, pogledajte konstrukciju, ne „tamo gde su narod napadali, naroda nema“, nego „tamo gde je neko narod branio, tamo gde se narod branio, tamo ga nema“. Pa da se prevede šta to znači. Taj je rekao – greška je kad se narod brani. Taj je rekao – nije kriv onaj ko je narod ugrožavao. To je rekao, ako nije razumeo šta je rekao.

Kada se kaže „bombardovana zemlja jer je imala nenormalnu vlast“, da se prevede – kriva je ta zemlja, kriva je njena vlast. Da se prevede, dakle – nisu krivi oni koji su porušili međunarodno pravo, nisu krivi oni koji su sebi dali, samo zato što su veliki i silni, tu slobodu da sude da li im se sviđa neka vlast ili neka opozicija, da budu gospodari života i smrti samo zato što su veliki i silni; ne, krivi su ti koji su stradali. Ako ne razume šta je rekao, eto, to je rekao.

Postoji odgovornost. I kada učestvujete u nekom poduhvatu koji za rezultat ima uništavanje neke vojne tehnike, snosite odgovornost. Kada nekoga dovedete na vlast a taj bude štetočina i zemlju upropasti, snosite odgovornost. Kada učinite da neko dobije legitimitet makar bio terorista pa sad kao nekog predstavlja, zbog toga što ste mu dali, vi snosite odgovornost. I rečeno je da postoje nesreće koje nemaju veze sa strankama, nesreće koje se dešavaju, zaposedaju određene narode. Postoje, istina je. Da li znate koje su najveće? Ne one koje ugroze narod fizički, ne one koje navedu većeg, silnijeg i moćnijeg da se izivljava, najveće su one koje narod pravednih, narod ugnjetavanih navedu da prihvati robovski moral i da sam sebe optužuje za ono što mu se dogodilo a opravdava onoga ko mu je nesreću naneo. To su najveće nesreće.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Molio bih da uvedemo jednu praksu, da ne prevodite šta ja pričam, pošto ja pričam srpski. Jesam Nišlija, ali koristim sve

padeže, akcentujem, čini mi se, pravilno, tako da nema potrebe da se prevodi to što ja govorim.

Ako nekome nije jasno, ja mogu da ponovim, da ispričam ponovo, da razjasnim. Možete to da dobijete u pisanoj formi, ali svaki građanin Srbije koji ima mogućnost da vidi ovaj prenos čuo je da sam osudio, naravno, tu bahanaliju NATO-a. I to ne danas samo, nego i 1999, i 2000, i 2001. godine i uvek.

I nema potrebe da to dokazujem. Imate istorijska dokumenta, imate šta god hoćete, gde god hoćete to da proverite. I kad su padale bombe, nažalost, bio sam sa drugima tu na sto metara od toga i sanirao sve što je moglo da se uradi. I to, ponavljam, nije nikakav veliki herojski akt, to je potpuno normalna stvar. To radi svaka odgovorna vlast.

Možete da pokušavate da me vređate zbog toga koliko god hoćete, ali to je besmisleno. O tome sam vam govorio. To vas čeka onog trenutka kada se sa vlasti vratite na asfalt i počnete da živite normalan život, ako ste ga normalno živeli pre nego što ste postali vlast. Zato vas upozoravam da pazite šta sada govorite. Nije to nikakva pretnja, samo kažem da razmislite o tome. Ljudi će se sećati šta ste govorili pa će da vas podsećaju. Biće vas sramota.

Lepo je živeti, ponavljam, evo, koliko je to prošlo, 15 godina posle mandata, živite normalno, bez bilo kakvog opterećenja.

PRESEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kolega Živkoviću.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Imam ja vremena još.

PRESEDAVAJUĆI: Ne možete više po osnovu replike.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ne, ne, nije replika.

A da, replika je, izvinite. Prekidam.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Delić, pravo na repliku.

Ja nisam čuo, ali sam opomenut da je spominjana SRS.

Izvolite.

BOŽIDAR DELIĆ: Moram, radi istine, da saopštim neke činjenice koje treba da čuju svi narodni poslanici.

Gospodin Živković je 24. jula 2003. godine kao premijer boravio u Americi. Tamo se sastao sa Kolinom Paelom. Tamo je gospodin Živković obećao 800 vojnika za Avganistan, a Si-En-En je govorio da je to 1.000 vojnika za Irak i za Avganistan. Po povratku gospodina Živkovića iz Amerike mi u Generalštabu smo dobili zadatak da pripremimo 800 vojnika za Avganistan, za akcije „pretraži i uništi“. Trebalo je naši vojnici da idu u Avganistan da ubijaju avganistanski narod za račun Amerike.

Ja sam u to vreme bio vršilac dužnosti načelnika Operativne uprave, a to je uprava koja radi ratni plan, mobilizacijski plan, plan strategijskog razvoja, znači sva najvažnija naređenja se tu pišu. Na kolegijumu načelnika Generalštaba već su donete odluke – idemo sa našim bojovnicima, sa našom opremom koju smo imali.

Ja sam, da kažem, eto, moja malenkost, rekao da naša vojska nema ništa osim streljačkog oružja sa čime bi mogla da se pojavi u Avganistanu. Rekao sam da mi u svakom slučaju možemo naći 800 ljudi, ali kakav je naš interes, a načelniku Generalštaba sam rekao – vi ćete biti odgovorni za kovčege koji će početi da stižu iz Avganistana.

Morate.

Ako već moramo da idemo u Avganistan, da od te iste vlade i od gospodina Živkovića tražite da sutra obezbedi 50 miliona dolara, a za šest meseci još 50 miliona dolara, da bi se kupila oprema iz Rusije. Radilo se o BRDM-ovima 80 i 82, jer je to jedina oprema sa kojom se moglo ići tamo.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Deliću.)

Ja nisam imao prilike da se susretnem sa gospodinom Živkovićem, ali verovatno kad je upućen taj zahtev da se odmah, trenutno obezbedi sto miliona dolara i da se obezbedi godinu dana za obuku vojske koja će ići u Avganistan, ta priča je završena. Na taj način smo sprečili da naši vojnici idu da ubijaju ljude u Avganistanu, a to je gospodin Živković obećao u Americi.

PRESEDAVAJUĆI: Polako, kolega Živkoviću.

Prvo pravo na repliku narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Rečeno je ovde da se mi dobro pazimo, da neko naše reči ne zapamti, da nas slučajno ne bude sramota. Rečeno je još da se neko osetio strašno uvređen zbog tih reči. Nisam siguran čime, osim ako se prepoznao u onoj najvećoj nesreći koja jedan narod može da zadesi a koja je imenovana jasno. Ako se prepoznao, prepoznao se sam. Sigurno ničega uvredljivog, ničeg ličnog tu nije bilo ni za koga.

Ako pričamo o tome da će nešto da bude zapamćeno, onda odlično, onda je to zaista odlično. Mi ove stvari govorimo da se dobro čuju i da se zapamte. Mi ove stvari govorimo upravo zato što smo svesni šta je najpogubnije i šta je najveća opasnost za narod koji se nađe u situaciji poput ove u kojoj se našao srpski narod u prethodne dve ili tri decenije, u izazovima kakve ima i danas.

Još jednom, nije poraz jednog naroda težak ukoliko je u jednom periodu svog postojanja naišao na teške okolnosti. Nije poraz najteži ako je naleteo i na najveću silu koja na planeti postoji otkada i ta planeta postoji. Poraz je najveći mogući ako se prihvati taj robovski moral i neko pogne glavu i kaže – ja sam kriv za svu nesreću koja me zadesila, za svaku nepravdu; iako znam da nije bilo tako, prihvaćiću da sam kriv da bih učinio srećnim onoga ko se na meni uživljavao. To je najgore što može da se desi pojedincu i narodu.

Dobro je ako će to uticati na neke da sada počnu jasno da osuđuju teror koji je izvršen nad ovim narodom 1999. godine. Videćemo da li su nešto naučili i nešto zapamtili na osnovu toga da li će reći birati kada budu govorili o tome gde Srba ima i zašto ih ima.

Ali, još jednom, ako dozvole sebi da budu eksponenti tog robovskog morala, sami će pogaziti sve dobro što u međuvremenu nauče i zapamte i prihvaćiće da budu ono najgore. Da li hoće ili neće, pa to je samo na njima, to sa nama baš nikakve veze nema.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković, pravo na repliku.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Žao mi je što je general malopre izneo nekoliko neistina. Mislim da nije imao zlu nameru, nego nije dobro obavešten.

Tačno je da sam se sretao sa državnim sekretarom Paelom 2003. godine, verovatno jula, verovatno je datum tačan. Tačno je da je bilo priča o mnogim stvarima pa, između ostalih, i o angažovanju naše žandarmerije i vojske u mirovnim operacijama pod okriljem UN. Imate o tome dokumente, svaki taj razgovor je dokumentovan i u Stejt departmentu i od strane ambasadora i drugih ljudi iz naše ambasade koji su tada bili na tim razgovorima. Tu nema nikakve sumnje.

Pre toga, pre nego što sam otišao u Vašington, ja sam razgovarao sa tadašnjim komandantom Žandarmerije i sa tadašnjim načelnikom Generalštaba o mogućnosti našeg angažovanja i oni su izrazili spremnost da se učestvuje, jer, naravno, mi smo učestvovali u mirovnim operacijama još sedamdesetih godina prošlog veka. Naravno, to je samo politička ideja, a naravno da je oko toga formalno trebalo da se izjasni i Vojska i Žandarmerija i savezna država, pošto je vojska tada bila na nivou savezne države koja se zvala Državna zajednica Srbija i Crna Gora.

Prema tome, bilo koji premijer Srbije 2003. godine nije mogao da obeća nikome ništa iz te oblasti. Razlog još jedan da znate, nisu bili razgovori oko Avganistana i Iraka, nego oko Haitija, i to sa, mislim da se on zvao Žak Klajn, pre toga je bio u Bosni komandant nekih međunarodnih snaga, a njegov predlog je bio da na Haitiju, gde je završen neki rat, naše snage budu angažovane kao i danas – u zdravstvu, u razdvajanju tih zaraćenih...

Znači, ništa od onoga što ste, generale, rekli, nije tačno i to možete da proverite i u, ja sam siguran, arhivi Generalštaba Vojske Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Božidar Delić.

BOŽIDAR DELIĆ: Ja, naravno, nisam bio u Americi i nisam pratio gospodina Živkovića, ne znam šta je on pričao sa Kolinom Paelom, ali znam šta je radio Generalštab posle njegovog povratka. Nije se pominjao nikakav Haiti. Prvenstveno se pominjao Avganistan.

General koji je na kolegijumu bio zadužen da govori o tome počeo je otprilike ovako – Amerikanci će znati da cene naše angažovanje u Avganistanu i to će nam verovatno pomoći oko Kosova i Metohije. Lično sam tog generala pitao da li su Amerikanci obećali bilo šta vezano za Kosovo i Metohiju, jer ja bih prvi otišao u Avganistan, i kao običan vojnik, ako to nešto znači za rešavanje

pitanja Kosova i Metohije. Ne, kaže, to su moje procene. Tvoje procene su potpuno nebitne po tom pitanju.

Javljali su se i drugi na kolegijumu da govore o tome sa čime idemo u Avganistan. Znači, apsolutno je bilo rečeno da naša vojska ima iskustva u protivterorističkoj borbi i ide u akcije „pretraži i uništi“. To je ono o čemu se govorilo u Generalštabu. Načelnik Generalštaba gospodin Krga je živ čovek, on je vodio taj kolegijum. Ja sam bio zastupnik načelnika Operativne uprave i, ako je igde zapisano, zapisano je i to što sam već rekao – ako mora da se ide, onda recite gospodi iz Vlade da nemamo sa čim da idemo, da moraju da obezbede sto miliona dolara za nabavku opreme i da mora da se godinu dana obezbedi da obučimo vojnike i da im damo šansu da se živi vrata iz Avganistana.

(Zoran Živković: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI: Nemate sad pravo, kolega, na repliku. Kolega Delić je pričao o svojim diskusijama u Generalštabu kojima vi niste prisustvovali.

Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodo srpski oficiri, gospodine ministre, na svu sreću, u ovom domu postoje stenogrami i jasno se vidi ko je šta rekao, a srpski jezik je takav da je svima nama razumljiv.

Sramotno je reći u Skupštini Republike Srbije da su vlast ili srpski narod odgovorni za ono što je srpskom narodu učinio NATO. Ništa manje nije grozno reći i to bestijalno bombardovanje srpske zemlje nazvati bahanalijama kad je to najveći zločin koji je protiv jednog naroda učinila jedna organizacija.

Ali upravo u tom kontekstu, jer pričam ovako kao što mislim, ne mogu da se u potpunosti složim sa gospodinom ministrom Vulinom zašto donekle ostaje u rukavicama kada govori o nekim stvarima.

Tačno je da je za vreme prethodne vlasti izvršeno najviše i najjače uništavanje vojnog potencijala naše republike, ali to nije uništeno samo voljom tadašnje vlasti, bez obzira na to kolika je ona bila. To je uništeno po nastavku agresije NATO-a i po njihovim naređenjima o smanjenju naoružanja. I zašto, ako je to tako i ako svi znamo da je tako, mi danas sa tim i takvim NATO-om saradjujemo? Zašto su najbolji oficiri i svi oni koji su podneli teret agresije na KiM posle toga po ubrzanom postupku morali da budu na ovaj ili onaj način odstranjeni iz Vojske Republike Srbije i penzionisani?

Da, to je urađeno jer je tako hteo NATO. Zato vam ja pričam i zato sam rekao pre neki dan – nema, gospodo, tu neutralnosti. Oni rade ono što su naumili. Onda bombama a nakon toga biranjem takve vlasti koja je, u velikoj meri marionetska, pokušavala da svaku naredbu NATO-a sprovede u delo. I zato podržava Srpski pokret Dveri naoružavanje koje dolazi i koje radimo, i proradiće i poleteće avioni i iz Rusije i iz Belorusije, ali zato i kažemo – dosta nam je te

vojnotehničke saradnje i raznih sporazuma sa NATO-om; manimo se tog tipa neutralnosti, okrenimo se onima koji su nam prijatelji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, da ne bih bio lažov, izveštaj OB sektora za VPD CMO – Vojska će znati šta je to – 187955-1 od 29. aprila 2003. godine: 1.250.000 maraka, sto hiljada dolara, mom kolegi poljoprivredniku iz Ju garant banke; 28. aprila je podignut novac.

Vi, gospodo vojnici, svakako znate šta znači izveštaj OB sektora za VPD CMO 18795-1 od 29.4.2003. godine.

Očekujem da kaže da se nije slikao sa Jedinicom za specijalne operacije i pravili zabavu u Kuli neposredno pred ubistvo premijera. Očekujem i da kaže da nije zauzeo mesto pokojnog premijera. Očekujem i da kaže da nije privatizovao DIN i DIV. Očekujem i da kaže da nije pelcovao kokoške u selu Pukovac. Očekujem da kaže da nije dobio premiju za vinograd od 525.000 evra. Očekujem i da kaže da se nije preselio iz Niša u stan jednog sportiste, koji je platio 500.000 evra. Očekujem sve i svašta i, bože moj, on se Boga ne boji, ljudi ne stidi. Mene je sramota što njega ništa nije sramota. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ljubinko Rakonjac.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Rakonjac, izvolite.

LJUBINKO RAKONJAC: Hvala.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na Predlog zakona o vojnom obrazovanju – u članu 1. posle stava 1. dodaju se novi st. 2 i 3, koji glase: „Pojedina zanimanja i zvanja stečena u vojnoškolskim ustanovama ekvivalentna su zanimanjima i zvanjima stečenim u redovnom sistemu obrazovanja u Republici Srbiji“.

Obrazloženje je da se ovim amandmanom predlaže davanje mogućnosti za izjednačavanje pojedinih zanimanja i zvanja stečenih u sistemu vojnog obrazovanja sa zanimanjima i zvanjima stečenim na civilnim univerzitetima kako bi se, u slučaju potrebe, omogućio rad vojnih stručnjaka u civilnom sektoru.

Posebno je značajno da se visoko vojno obrazovanje realizuje integrisanjem obrazovne i naučnoistraživačke delatnosti radi stalnog unapređenja kvaliteta nastave i usavršavanja naučnoistraživačkog i stručnog rada od značaja za odbranu i Vojsku Srbije. To je prikazano u nadležnosti Univerziteta odbrane, koji integriše obrazovnu i naučnoistraživačku delatnost vojnih visokoškolskih ustanova, odnosno jedinica u svom sastavu, i njihovo jedinstveno i usklađeno delovanje.

Primer jedinstva obrazovnog i naučnoistraživačkog rada je Medicinski fakultet VMA, gde se studijski programi obavljaju u okviru jedinstvenog procesa rada u kojem se nastavnici i saradnici istovremeno bave obrazovnim, naučnoistraživačkim i zdravstvenim radom. Ovaj model je donekle primenjen i u nastavnom i naučnoistraživačkom radu, praksi, u medicini i u civilnim ustanovama.

Na osnovu svega ovoga, pošto je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja u prethodnom periodu pripremio a Skupština usvojila niz reformskih zakona u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, očekujem da će sadašnji ministar i Ministarstvo nauke i prosvete pripremiti set reformskih zakona u oblasti visokog obrazovanja i naučnoistraživačke delatnosti. To očekujem iz razloga što mislim da on ima snage i energije da se izbori sa jednom decenijskom, da ne kažem vekovnom, opstrukcijom u objedinjavanju nastavnog, naučnoistraživačkog i stručnog rada u civilnom sektoru.

Zašto ne bi vrhunski stručnjaci u institucijama bili i predavači na fakultetima i da im naučna baza bude, na primer, u nekom javnom preduzeću ili ustanovi? Ovako njihovo ogromno znanje i potencijali stoje zarobljeni i nisu dostupni studentima ni na osnovnim ni na posle diplomskim studijama. Ne mogu biti čak ni mentori. Mogu biti, zavisi samo od volje visokoškolske ustanove, a imaju ogromno naučno znanje koje mogu pretočiti u rad sa studentima osnovnih studija, master teza i doktorskih disertacija.

U danu za glasanje ću, u svakom slučaju, glasati za ovaj zakon. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Belačić, izvolite.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, Srpska radikalna stranka je podnela veliki broj amandmana na ovaj predlog zakona. Našim amandmanima hteli smo da postignemo kako terminološke tako i suštinske promene u ovom zakonu i žao nam je što oni nisu usvojeni, odnosno prihvaćeni. Ali, uprkos tome, smatramo da je donošenje ovog zakona potrebno i da zakon u onom tekstu u kojem će biti usvojen nije toliko loš.

Međutim, kada je reč o Vojsci Srbije, postoje mnogo ozbiljniji problemi od problema vojnog obrazovanja. To je, pre svega, problem materijalnog statusa pripadnika Vojske Srbije, zatim problem privremenog penzionisanja određenih kadrova, što je učinjeno za vreme prethodnog režima a što ovaj režim još uvek nije rešio, problem rasprodaje vojne imovine i vojnih objekata. Dakle, sve su to teme koje su prioritetnije u odnosu na vojno obrazovanje.

Kada je već reč o vojnom obrazovanju, postavlja se pitanje koliko je opravdano da naša država ulaže u obrazovanje oficira da bi oni potom delovali na teritoriji afričkih država, Bliskog istoka i Kipra, a istovremeno ne mogu da stupe na teritoriju južne srpske pokrajine.

Srbija je država kojoj je ugrožen teritorijalni integritet. Okupirana je naša južna pokrajina, Kosovo i Metohija, oko čega se svi slažemo. Okupirana je i Republika Srpska Krajina, što je vladajući režim, nažalost, prihvatio i odustao od borbe za tu srpsku teritoriju, a mi nismo i nećemo nikada. S obzirom na to da tu okupaciju sprovode zemlje članice Evropske unije i države koje su članice NATO-a, našim vojnicima nije mesto u mirovnim misijama predvođenim ovim državama.

Stav Srpske radikalne stranke je da bi bilo opravdano da se prekine učešće u mirovnim misijama pod pokroviteljstvom SAD i EU, da se odustane od evropskih integracija koje sa sobom neminovno nose priključenje NATO-u i da se Srbija okrene saradnji s onom vojnom silom koja priznaje njen teritorijalni integritet, a to je Ruska Federacija. Dakle, ne EU, ne NATO, već Rusija i ODKB. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? Ne. Kolega Šarović nije tu.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Kolega Stojanoviću, izvolite.

FILIP STOJANOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, dame i gospodo, predstavnici narodne odbrane, podneo sam nekoliko amandmana na Predlog zakona o vojnom obrazovanju.

U članu 1. stav 2. Predloga zakona reč „ovom“ briše se, jer je predloženo rešenje suvišno.

Interesantno je da je Vojna akademija, kao osnovna i najvažnija visokoškolska ustanova u sastavu Univerziteta odbrane, u članu 15. obrađena samo u jednoj rečenici, dok je Medicinski fakultet VMA obrađen kroz tri stava. Naš predlog je da se Vojna akademija, kao osnovni stub vojnog obrazovanja, definiše na takav način da se to vidi iz same definicije Vojne akademije.

Zato smo dali amandman koji glasi: „Vojna akademija je osnovna visokoškolska jedinica od posebnog značaja za sistem odbrane koja izvodi studijske programe u skladu sa dozvolom za rad, programe usavršavanja i programe vojnostručnog osposobljavanja, u skladu sa osnivačkim aktom i ovim zakonom.“

Ovim amandmanom se preciznije definiše usluga Vojne akademije u sistemu vojnog obrazovanja i u sklopu Univerziteta, pa predlažem da ovaj amandman prihvatite. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Saviću, izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani predstavnici Vojske Srbije, nije uopšte potrebno naglašavati koliki značaj ima

armija za svaku zemlju, pa i našu. Zato i ne čudi podatak da su svi veliki svetski državnici, počev od Petra Velikog naovamo, isticali da je njihova armija ujedno i njihov najveći saveznik.

Nažalost, država Srbija nije u poziciji da ima tako veliku i moćnu armiju koja može parirati najmoćnijim armijama sveta, ali zbog toga rukovodstvo države Srbije mora uvek da ima pravilne procene o tome odakle državi Srbiji preti najveća opasnost.

Za ovako nešto nije potrebna nikakva mudrost. Iskustva su pred nama, sećanja su sveža, naš najveći neprijatelj je NATO i to mislim da zna svaka baba u svakom našem selu. Iz tog razloga mi moramo da tražimo saveznike na drugoj strani, a sada, u ovo vreme kada se vrši nova preraspodela svetske moći, pogotovo vojne moći, očigledno je da saveznike treba tražiti na Istoku, odnosno pristupiti organizaciji ODKB, na čelu sa Ruskom Federacijom. I mnogo moćnije države od Srbije prave određene vrste, možda ne direktnih, saveza ali svakako saveze sa tom organizacijom.

Ovde smo čuli od gospodina Vulina, ministra vojnog... Znamo, naravno, da on nema nekog direktnog vojničkog iskustva, i to nije sporno, ministar je pre svega politička funkcija, ali smo čuli danas od njega da je on završio visoke, najviše bezbednosne škole u ovoj državi, i to je pohvalno. Zato, gospodine Vulin, zamolio bih vas da uvek na sednicama Vlade sugerišete i premijeru i predsedniku ove države, koji je ujedno i vrhovni komandant Vojske, da je naša bezbednost na Istoku a ne na Zapadu. Znači, Srbija, odnosno Vojska Srbije ne sa NATO-om nego sa Rusijom i zemljama koje čine ODKB. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Josip Broz.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Broz.

JOSIP BROZ: Podneo sam u članu 1. stav 2. reč „odnosno“ briše se. Amandman koji sam podneo na član 1. Predloga zakona o vojnom obrazovanju je tehničke prirode i treba da doprinosi jasnijoj odredbi.

Iskoristio bih ovu priliku da još jednom skrenem pažnju na ugled naše vojske, čiji sam bio pripadnik u vreme kada je služenje vojnog roka bila obaveza prema otadžbini a kasnije zaposlen u Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu.

Vojska se ne jača samo da bi učestvovala u borbenim operacijama, već da bi bila odbrambena snaga koja garantuje bezbednost i teritorijalni integritet naše države. Nekada je to bila JNA, a danas je to Vojska Srbije, koju treba da jačamo i poštujemo i obezbedimo joj dobar položaj da nam se više nikada ne desi da vojnici i oficiri koji su branili zemlju danas još uvek nemaju krov nad glavom.

Žao mi je što neki koriste ovu skupštinu za propagiranje svojih ratnohušakačkih ideja i daljih podela u Srbiji umesto da se okrenemo budućnosti. Drugi svojim diskusijama skreću pažnju na druge stvari i ničim ne doprinose diskusiji o Vojsci Srbije, kao da žele da se taj zakon ne donese i da neka strana vojska dođe da nas brani.

Ponosan sam što sam komunista po opredeljenju iako imam mnogo prijatelja i sa jedne i sa druge strane i uvek smo pričali o budućnosti a ne o prošlosti. Ali građani su dali svoje mišljenje o onima koji ovako pričaju na zadnjim izborima, nadam se da će to dati i na sledećim.

Mi komunisti i socijalisti ćemo uvek dati podršku Vojsci i ovom zakonu i uvek ćemo se boriti za mir a ne za rat. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Danijela Stojadinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Stojadinović, izvolite.

DANIJELA STOJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre, predstavnici Ministarstva, podnela sam amandman u ime SPS na član 1. stav 2. i, kao što je kolega govorio danas, mi smo se potrudili da to budu tehnički amandmani jer nemamo zamerki na sam zakon o vojnom obrazovanju, gde se reč „termin“ zamenjuje rečju „izraz“.

Pošto smo danas imali baš aktivnu raspravu, dotakli smo se mnogih stvari iz prošlosti, jedna jako široka tema, možda je bila zabavna našim sugrađanima, ja bih istakla suštinu u stvari ovog zakona i ono zbog čega je donošenje ovog zakona bitno.

Znači, suština ovog zakona jeste bitna zbog usklađivanja propisa o vojnom školstvu sa sistemom obrazovanja u Republici Srbiji, jer se sa tim kasni, odnosno početo je još 2010. godine i nekako je bilo vreme da se to privede kraju. Mora da se dovrši proces usklađivanja organizacije i rada vojnih naučnoistraživačkih ustanova sa sistemom naučnoistraživačkih ustanova u Republici Srbiji. Bitno je i to što će doneti pravnu sigurnost, što će rešiti pravna pitanja vezana za status, organizaciju i rad vojnih ustanova.

Ukazala bih i na to koliko je važna dobra organizacija uz vrhunsko obrazovanje ne samo u uslovima odbrane zemlje, što je bila većinom diskusija u današnjem razmatranju, nego i u svakodnevnom životu, uključujući elementarne nepogode i vanredne situacije. Podsetila bih na katastrofalne poplave maja 2014. godine, u kojima sam i sama učestvovala. Evo, već je četiri godine od tada prošlo. Bez aktivnosti vojske i bez tog poverenja koje postoji u narodu prema vojnoj instituciji i tada bismo mnogo teže izašli iz situacije u kojoj smo bili.

U suštini poslanička grupa Socijalističke partije Srbije podržava ovaj zakon i u danu za glasanje glasaće za njega. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima kolega Pekarski.

Izvolite.

GORAN PEKARSKI: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani oficiri Vojske Srbije, poštovani predstavnici BIA, podneo sam amandman na član 1. i predložio da se doda stav 3. sa željom da ga dodatno definišemo i da ga kroz diskusiju promovišemo i približimo javnosti.

Hteo sam, pre svega, da pohvalim nastup ministra na prethodnoj sednici, kada je veoma plastično i do detalja objasnio i dao odgovore na sva postavljena pitanja i na sve provokacije koje su se tada desile. Odlično je objašnjen i odnos svih ministara i same države prema Vojsci Srbije do 2012. godine, kao i korenitim promenama u odnosu prema Vojsci Srbije dolaskom Aleksandra Vučića na mesto ministra odbrane, i ne samo Aleksandra Vučića kada je došao na mesto ministra odbrane, nego i svih ministara do današnjeg dana, pa zaključno i sa vama.

Ovaj set predloga zakona o kojima diskutujemo, a tu pored predloga zakona o vojnom obrazovanju mislim i na predlog zakona o odbrani i predlog zakona o Vojsci Srbije i zakonu o prometu naoružanja i opreme i upotrebe Vojske Srbije u multinacionalnim snagama van teritorije i van granica Republike Srbije, kao i zakon o BIA i ovaj niz drugih predloga zakona koje imamo, mislim da je to jedan set patriotskih zakona. Veoma mi je drago da građani Srbije mogu danas u direktnom televizijskom prenosu da vide ko i kakav stav što se tiče patriotizma zauzima ovde u ovoj skupštini.

Mislim da vojno obrazovanje, naravno, izučava i istoriju. Vojno obrazovanje podrazumeva i izučavanje medicine. I verujem da je patriotizam istorijski i genetski usađen u nas. Patriotizam je nešto sa čime se mi rađamo, to je nešto kao uslovni refleks. Definitivno kroz istoriju, kroz našu evoluciju, da ne idemo tako daleko, da ne idemo čak od 1389. godine, da krenemo u neku malo noviju istoriju, od 1804. godine, od Prvog srpskog ustanka, ili od 1805. godine, od Drugog srpskog ustanka ili od 1912. i 1913. godine, Prvog i Drugog balkanskog rata, pa 1914. sa bitkama na Kolubari i Ceru, pa albanske golgote 1915. godine i proboja Solunskog fronta 1918. godine i svih drugih ratova i sukoba u kojima smo mi učestvovali i stradali, verujem da su naši dedovi svojom hrabrošću i selekcijom usadili taj patriotski gen u naš genom, odnosno kompletan naš genetski materijal.

Slušajući danas ovde pojedine poslanike, koji sada više nisu ovde, kako su iznosili svoje stavove i kako su se izražavali, mislim da im je taj neki uslovni refleks sa kojim smo se rodili, taj patriotski gen koji imamo u sebi malo zakrčljao, da je mutirao, da je taj uslovni refleks prerastao u nešto sasvim drugo, da je otišao u taj neki stečeni refleks, refleks uskog interesa, refleks koji negira ljubav prema svojoj vojsci, refleks koji negira ljubav prema svojoj državi, refleks

koji ima za cilj degradaciju svega onog što je dobro urađeno i refleksi koji ima, očigledno, cilj samo da dovede neke ljude na vlast bez obzira na sredstva i retoriku koju oni primenjuju ovde u Skupštini Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Izvolite, kolegice Malušić.

LJILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima iz Ministarstva, gospodo oficiri, poštovana gospodo iz BIA, ja sam podnela amandman i moj amandman se odnosi na član 1, kojem dodajem stav 3, kojim bi trebalo da se pojasni kako vojno obrazovanje može da obezbedi bolji razvoj Republike Srbije, sa osvrtom na smanjenje socijalnih razlika.

Naime, obrazovanje je jedan od prioriteta Vlade Republike Srbije, ne samo prioriteta nego i fokus Vlade Republike Srbije. Srpska napredna stranka je dolaskom na vlast veliku količinu novca uložila baš u obrazovanje, a zašto? Zato što ste vi, obrazovani ljudi, doneli, pisali ove zakone, zato što vi obrazujete mlade kadete i buduće oficire, a vrlo je važno da Vojska Srbije napravi, kreira mlade ljude koji će donositi odluke, koji znaju da misle, jer od tih odluka može zavistiti u jednom momentu budućnost Republike Srbije.

Znamo, i treba još jednom naglasiti, da smo mi vojnoneutralna zemlja, da je politička opcija prema EU, ali upravo setom zakona o kojima smo govorili u načelnoj raspravi mi ćemo i sada ustavno potvrditi ovo o čemu danas govorimo.

Vrlo je bitno biti obrazovan, jer mladi ljudi imaju šansu. Kad ste obrazovani, možete da birate; kad ste neobrazovani, to ne možete. I ne samo da treba biti obrazovan, nego treba imati čast, čast je ono što čini Vojsku Republike Srbije, i treba da naučimo mlade ljude kako da razvijaju, kako da doprinesu napretku Republike Srbije, a ne da se okoriste kao naš bivši ministar, gospodin Dragan Šutanovac, koji je ojadio vojsku, koji je devastirao vojsku i koji je pretopio sve što se može pretopiti, a što nije pretopio, on je prodao. Bilo, ne ponovilo se.

Za razliku od njega, SNS, odnosno Vlada Republike Srbije je dobrim ekonomskim merama, zahvaljujući reformama, uspela da u budžetu Republike Srbije ima suficit i deo tog suficita je prenela Vojsci Republike Srbije i to je cifra od 100 miliona evra. Dobrom fiskalnom politikom i, ne samo to, kontrolom u Vojsci, zarad onoga što se dešavalo za vreme gospodina Šutanovca i njegovog okruženja, i dobrom poslovnom politikom danas mi možemo sa svojih osam privrednih društava, kao i vi, da zapošljavamo mnogo više ljudi.

Godine 2012. je bilo zaposleno u privrednim društvima, što se odbrambene industrije tiče, osam hiljada ljudi, a danas je taj broj 11.230. Tako radi odgovorna vlast, zapošljava ljude. Oni otpuštaju, mi zapošljavamo i na taj način doprinosimo razvoju Srbije i samim tim smanjujemo socijalne razlike.

Takođe, izvoz u 2016. godini iznosio je 484 miliona dolara, što je mnogo više u odnosu na 2012. godinu, na 2014. godinu, a u 2016. godini imamo 20% više nego 2015. godine. Svake godine sve bolje. Što je najvažnije, Republika Srbija je u 2017. godini uložila u odbrambenu industriju 50 miliona dolara i očekuje da će u 2018. godini biti procenat profita 135%, 9% će biti manje izdataka, što znači da radimo kako treba.

Molim vas da dobro edukujete vaše buduće oficire, kadete, jer od njih zavisi budućnost Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Koleginice Davidovac, izvolite.

TIJANA DAVIDOVAC: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani, ovaj amandman sam podnela na član 1. Predloga zakona o vojnom obrazovanju sa ciljem preciznijeg definisanja ovog člana.

Predloženi Nacrt zakona o vojnom obrazovanju je deo obrazovnog sistema Srbije i od posebnog je značaja za odbranu. Usvajanjem ovog predloga zakona sprovodi se usklađivanje propisa o vojnom obrazovanju sa propisima o obrazovanju Republike Srbije i samim tim vojnoškolske ustanove postaju sastavni deo obrazovnog sistema.

Ovim se stvara mogućnost da se profesionalni pripadnici Vojske Republike Srbije mogu školovati i usavršavati u inostranstvu, u skladu sa planovima školovanja i usavršavanja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i odbrane i potrebama i mogućnostima Ministarstva odbrane. Usvajanjem predloga zakona o vojnom obrazovanju znatno ćemo doprineti razvoju Republike Srbije, što će omogućiti i unapređenje saradnje između zemalja regiona jer podaci iz sopstvenog okruženja često nisu dovoljni i zbog toga su međunarodna znanja i iskustva veoma bitna.

Međunarodna vojna saradnja je značajan segment sistema odbrane, koji ima za cilj saradnju sa oružanim snagama sveta ali i aktivnosti u oblasti vojnoekonomske i vojnomedicinske saradnje, kao i saradnje u obuci, školovanju i usavršavanju pripadnika Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.

U danu za glasanje pozivam svoje kolege da podrže predloženi amandman na član 1. ovog zakona. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Marković, izvolite.

VESNA MARKOVIĆ: Zakonom o vojnom obrazovanju predviđeno je, između ostalog, vojnostručno osposobljavanje za potrebe Vojske Srbije ali i razvoj naučnoistraživačkog i stručnog kadra. U ovom kontekstu pomenula bih dosadašnju saradnju sa Severnoatlantskom alijansom, koja takođe doprinosi

unapređenju sposobnosti naše vojske, i to kroz različite oblike saradnje. Navešću samo neke.

Na prvom mestu svakako bih izdvojila IPAP. To je sporazum koji smo usvojili ovde u Parlamentu i koji predstavlja najviši stepen saradnje zemlje koja nije članica NATO-a. IPAP ne implicira članstvo u Alijansi, on predviđa redovne cikluse dijaloga sa NATO-om, i to o četiri grupe pitanja – političkobezbednosnim, vojno-odbrambenim, administrativnim i pitanjima javne diplomatije, naučne saradnje i planiranja u vanrednim situacijama. Govorim o ovoj vrsti saradnje jer smatram da mehanizme IPAP-a treba koristiti što više, posebno kada je u pitanju bezbednost Srba i nealbanskog stanovništva na Kosovu i Metohiji kada je u pitanju zaštita naših verskih objekata i našeg kulturnog nasleđa. Verujem da ćemo na pravi način iskoristiti sve mogućnosti koje nam pruža IPAP sporazum.

Pored ovog sporazuma izdvojila bih i saradnju kroz individualni program partnerstva i saradnje, koji omogućava sticanje novih znanja i razmenu iskustava na seminarima, kursevima, konferencijama i vežbama koje su takođe finansijski podržane od strane Severnoatlantske alijanse. Ovogodišnji program, deveti po redu, predviđa 107 aktivnosti. Važno je što smo otvoreni za saradnju sa svima, posebno za sticanje novih znanja. Takođe je dobro što na pravi način razmišljamo o svojim interesima, što gledamo u budućnost, da smo svesni benefita koje možemo da dobijemo unapređenjem sistema obrazovanja.

Na kraju, pošto je dosta reči bilo ovde o patriotizmu, po meni je patriotizam kada govorite istinu a ne kada dovodite građane u zabludu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Ovim bismo završili sa današnjim radom.

Nastavljamo sutra u 10.00 časova, raspravom u pojedinostima, amandmanom na član 1. koji je podneo narodni poslanik Mirko Krlić.

(Sednica je prekinuta u 19.00 časova.)